

CAPTAIN BERNICE METESH

Joliet Junior Cadets under the capable leadership of Captain Bea Metesh gave an impressive demonstration in drill work at the recent convention at Pueblo, Colorado.

The Dawn **OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA**

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

Organized December 19, 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated December 14, 1927 in the State of Illinois

SLOVENSKA ŽEN. ZVEZA V AMERIKI

Ustanovljena 19. dec., 1926 v Chicagi, Illinois
Inkorporirana 14. dec., 1927 v državi Illinois

MEMBER OF:

National Council of Catholic Women
The Catholic Association for International Peace
Women's Action for Victory and Lasting Peace
Common Council for American Unity

Spiritual Advisor — Rev. Matthew F. Kebe ..... 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Founder-Honorary President — Marie Prisland ..... 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
President — Albina Novak ..... 15804 Huntmere Ave., Cleveland 10, Ohio
1. Vice-President — Josephine Livek ..... 331 Elm Street, Oglesby, Illinois
2. Vice-President — Mary Tomsic ..... Box 202, Strabane, Penna.
3. Vice-President — Anna Pachak ..... 2009 Oakland St., Pueblo, Colorado
4. Vice-President — Mary Golik ..... 3016 Gantenbein Street, Portland, Oregon
5. Vice-President — Mary Urbas ..... 15312 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
6. Vice-President — Barbara Rosandich ..... 846 E. Chapman St., Ely, Minnesota
Secretary — Josephine Erjavec ..... 527 North Chicago Street, Joliet, Illinois
Treasurer — Josephine Muster ..... 714 Raub Street, Joliet, Illinois

AUDITING COMMITTEE:

President — Mary Lenich ..... 609 Jones Street, Eveleth, Minnesota
Auditor Josephine Zeleznikar ..... 2045 W. 23rd Street, Chicago, Illinois
Auditor — Ella Starin ..... 17814 Dilleywood Road, Cleveland 19, Ohio

ADVISORY COMMITTEE:

President — Frances Susek ..... 15900 Holmes Avenue, Cleveland 10, Ohio
Helen Corel ..... 67 Scholes Street, Brooklyn, New York
Rose Racher ..... 2205 Burton St., Warren, Ohio

YOUTH AND RECREATION COMMITTEE:

Josephine Sunic ..... 81 No. Chicago Street, Joliet, Illinois
Evelyn Krizay ..... 83—29th Street, Barberton, Ohio
Mary Theodore ..... 2529—4th Avenue, Hibbing, Minnesota
Zora Yurkus ..... 9610 Avenue L, So. Chicago 17, Illinois
Mary J. Habjan ..... Universal, Pennsylvania
MANAGING EDITOR — Albina Novak ..... 15804 Huntmere Avenue, Cleveland 10, Ohio

ZARJA — THE DAWN

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL PUBLICATION OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

PUBLISHED MONTHLY — IZHAJA VSAK MESEC

Annual Subscription \$2.00 — Naročnina \$2.00 letno

For SWUA members \$1.20 annually — Za članice \$ZZ \$1.20 letno

Publisher, "Zarja", 1637 Allport St., Chicago 8, Ill.

Managing Editor
Albina Novak

Editorial Office:

15804 Huntmere Ave., Cleveland 10, Ohio
Telephone Ivanhoe 8151

"Entered as second class matter November 18, 1946, at the post office
at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912."

All communications for publication must be in the hands of the Editor by the tenth of the month for the next issue and must be indorsed by the writer. If typewritten use double-space and if hand written use ink. Write plainly, especially names, and on one side of paper only.

Vsi dopisi morajo biti v rokah urednice do 10. v mesecu za prihodnjo izdajo in podpisani po pišateljici. Pišite s črnilom in samo na eno stran papirja. Pri imenih pasite da so razlučno pisana.

LETTO XXI—ŠT. 10

OCTOBER, 1949

VOL. XXI—NO. 10

KAMPANJA MLADINSKEGA ODDELKA

S prvim avgustom se je pričela kampanja za nove članice v mladinski oddelku, ki bo trajala do 31. decembra. V tej dobi, namreč od 1. avgusta do 31. decembra, bomo imeli izredno lepo priliko podvajiti članstvo v mladinskem oddelku, kar se prav lahko doseže, če se boste količkaj potrudile pri svojih podružnicah. Jasno dejstvo je, da imamo po vseh naselbinah lep naraščaj in z majhnim trudom, lahko pridobimo vse deklice pod okrilje naše Zveze. To naj bi bil naš cilj!

V mladinski oddelku se sprejema deklica, ki so zdrave (zdravniške preiskave se ne zahteva, ampak le častna beseda osebe, ki jo vpiše), od rojstva do 18 let starosti. Asesment za mladinski oddelku je samo DESET CENTOV NA MESEC. Zavarovalnina zneče STO DOLARJEV. Vsaka deklica, ki je pri Zvezi včlanjena DESET LET in ko pristopi v odrasli oddelek, dobi od Zveze \$50.00 VEČ K SMRTNINI, to je odločila zadnja konvencija. Tiste, ki dopolnijo 18 let pred desetimi leti včlanjenja, pa dobijo za vsako leto en mesec prost asesment v odraslem oddelku. Torej za vse, kar se plača za deklice v obliki asesmenta, se dobi lep popust v gotovih letih.

Novorojene deklice so pa proste od rojstva do enega leta. Gotovo je med članicami še veliko slučajev novorojenk, ki niso bile vpisane v Zvezo. Sporočite svoji tajnici čim prej, da se izpolnijo pristopne listine, ki so na razpolago in ne stane mater ničesar, da je njene hčerka članica ŠZZ.

NAGRADA ZA MLADINSKE ČLANICE, KI SO AKTIVNE V TEJ KAMPANJI SO SLEDEČE:

- Za tri nove članice — SAMOPOJNO PERO (genuine ball pen);
- Za pet novih članic — KRASEN PRSTAN Z ZAČETNO ČRKO (signet ring);
- Za deset novih članic — SPOMINSKI TROFEJ (beautiful trophy);
- Za petnajst članic — LEPA ZAPESTNICA Z ZVEZNIM ZNAKOM (bracelet with SZZ emblem).

Katera članica pridobi na primer osem članic bo dobila dve nagradi, namreč pero in prstan in če dobi še več članic, dobi toliko nagrad, kolikor je dobila novih članic po gornjem redu.

PODRUŽNICE BODO DOBILE DENARNE NAGRADA.

Vsaka podružnica, ki bo pridobila v tej kampanji 15 novih članic bo deležna pet dolarjev nagrade v gotovolini; za dvajset članic \$7.50 in za petindvajset članic deset dolarjev.

Nagrade za odrasle članice so pa sledeče:

- Za tri nove članice pero ali broško s kamenčki;
- Za pet novih članic Zvezino broško;
- Za deset novih članic pet dolarjev v denarju;
- Za petnajst novih članic navratna verižica z zveznim znakom ali pa \$7.50 v denarju;
- Za dvajset novih članic deset dolarjev v gotovini ali zlat rožni venec;
- Za 25 novih članic pa \$15.00 v denarju ali kovčeg.

Posebna nagrada za kegljačice:

- Za 30 novih članic je nagrada kegljaška krogla z vrečo (bowling ball with bag);
- Za 50 novih članic pa \$30.00 v gotovini in spominski trofej.

PODRUŽNICE BODO DELEŽNE POSEBNIH DENARNIH NAGRAD

Prva nagrada za največ novih članic deset dolarjev v gotovini; druga nagrada \$7.50; tretja nagrada pet dolarjev v denarju.

Nagrade se razdelijo tri mesece po zaključku po kampanji.

Tista, ki bo pridobila največ novih članic, bodisi v mladinskem ali odraslem oddelku, bo pa počastena s sliko v Zarji in tudi s posebnim darilom, od glavne predsednice.

Vsi so prihajali

Otôzno

Narodna

Vsi so prihajali

zvezdi pa

so prije, prisel bo,

njeza ni blo;

linska je bla;

stisnil ro-ho,

ko bi on ve-del,

jaz pa sem jokala,

pa bo o-zdravljeno,

ko bi on ve-del,

jaz pa sem jokala,

pa bo o-zdravljeno,

vsi so prihajali

zvezdi pa

so prije, prisel bo,

njeza ni blo;

linska je bla;

stisnil ro-ho,

ko bi on ve-del,

jaz pa sem jokala,

pa bo o-zdravljeno,

ko bi on ve-del,

to je sano doma.

ko bi on ve-del,

pa bo o-zdravljeno,

to je sano doma.

C 2 Century Brand

IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE

VČAS

NE POBIJAJMO SAMI SEBE!

VČASI je človek sam sebi največji sovražnik, ker si po nepotrebnem kvari zdravje, zapravlja svoje pošteno ime, razmetava teško prisluženi denar, onesrečuje sebe in svojo družino, uprepača svojo dušo, in s svojim slabim vzgledom duše svojih otrok. Včasi je tudi sosekska svoja največja sovražnica, ker ljudje eden drugemu zavidajo, si vzajemno voščijo zlo, se tožarijo, kregajo in na vse načine medsebojno grenijo življenje. Tudi narod je lahko sam svoj največji sovražnik, ako se vdaja napuhu, lakomnosti, nečistosti, nevošljivosti, požrešnosti, jezi, lenobi, sedmerim glavnim grehom, iz katerih pohajajo posredno ali neposredno vsi drugi grehi.

Slovenski narod je duševno, umstveno in telesno lep narod med nrodi. Ako bi bil med ljudstvi sveta bolj poznan, toraj, ako bi bil večji, bi bil vsak Slovenec ponosen da je Slovenec. Tujci, trgovali, ki nas bolje poznajo, nam neomejeno zaupajo, to sem slišal pogostoma na lastna ušesa. Jaz vsaj ne poznam Slovencev, ki bi bil koga namenoma ogoljufal. Naši ljudje so pogosto toda vselej pošteno napredovali v raznih strokah podjetnosti, bodisi pri delu ali trgovini in obrtu. Zgodovina našega naroda je častna. V primeru z angleško, nemško, francosko, laško zgodovino je naša kar svetla. Nismo sicer tako velikih zmag, toda nedolžne krvi nismo nikdar prelivali; nismo takih bogastev, toda sužnji niso nikdar delali za nas; nismo kraljev in raskošnih dvorov, toda pokvarjenosti, ki so vladala svoj čas na angleškem, nemškem, francoskem, laškem dvoru so nam ptoje; sorazmerno z našim številom imamo toliko prvo-vrstnih pesnikov, pisateljev, učenjakov, umetnikov, kakor vsak drugi narod. Sorazmerno s svojim številom imamo nedogledno manj zlikovcev, prevarantov, nasilnikov in drugih brezvestnežev, kakor omenjeni narodi. Imamo pa to napako, da premalo spoštujemo svoje in tuje preveč cennimo; premalo zavestni smo. To pohaja seveda od tega, ker že tolka stoletja nismo imeli svoje narodne države; ker so bili drugi gospoda, mi smo bili tlačani. Toda to dejstvo nas ne sme umaloveriti, kajti tudi naši veliki sosedje so bili tlačani, in to svoji lastni gospodi; saj se je tlačanstvo rodilo pri njih, ne pri nas; po njih krvici ne po naši. Pri Angležih, Nemcih, Francozih, Lahih je bilo tako od pamтивeka, pri nas pa šele odkar so nas oni premagali. Naši velmožje so volili slovenske vladarje davno prej ko so angleški baroni prisilili svojega kralja (1215) k priznaju nekaj plemiških predpravic (fevdalnih); o volitvi kralja ali o splošnem narodu takrat ni bilo niti govora. Skupno imamo še nekaj zavednosti, posamič, osebno skoraj nič. Kakšen upravičen krik smo zagnali, ko so nam lahi kvarili naša družinska imena. V Ameriki si jih pa kvarimo sami. Kako čudno jih zavijamo v tuje oblike! Naši — iči so že kar izginili, in naš š in č se je v naših družinskih imenih prelevil v sh ali celo v sch in ch; kjer je bil eden 1, eden t, tam sta zdaj navadno dva. Kdo nam kvari naša imena? Mi sami, svojevoljno, brez laškega pritiska. Mnogi izmed nas smo si svoje priimke tako spremenili, da nemore nihče spoznati za njimi slovenskega porekla. Lahi so hoteli s poitaljančevanjem naših družinskih imen svetu dokazati, da so vse to sami Lahi. Ali je naš namen dokazati svetu, da Slovencev v Ameriki sploh ni in jih ni bilo? Ali hoče-

mo pod angleško, nemško, židovsko, madžarsko masko skriti svojo narodnost in poreklo? Židovska imena? Seveda. Na — itz se končujejo navadno židovski priimki, n.pr., Mendle-witz, Horowitz, itd. Naš — lj je pa madžarski — ly. Smithsonian Institute v Washington, D.C., je mogoče najslavnejši znastvani zavod te vrste na svetu. Aleš Hrdlička je bil dolgo vrsto let glava tega zavoda. Podpisoval se je redno s strešico nad š in č. Tako so mu pisali ime časnikarji in znanstveniki celega sveta. Proslavil se je posebno z raziskovanjem ameriške starožitnosti (paleontologije) in narodo-slovija (ethnologije).

Zakaj naj se sramujemo svojega slovenskega imena, ki vsebuje črke š, č, ali ž, zakaj — lja? Moje uradno ali zakonito ime je tisto, ki sem ga prinesel iz stare domovine, popačena imena so le neki alibi-ji. Kaj pa skrivam pod svojim alibijem, sam sebe, svojo istovetnost? Oh, oh!! Kadarn in če mi umre stric milijonar v Južni Afriki, bom teško dokazal svoje sorodstvo z njim, ker svojega pravega imena nikdar ne rabim. Tako mi bo mogoče milijon dolarjev splaval po vodi.

In kod nam kvari naš jezik, Lahi, Namei, Madžari? Misami! Kadarn gredo naši Klevelandčani ribe loviti, tedaj "ne trajbajo tja, pač pa uakajo na lejko fišet". Pittsburgški Slovenci še "gredo ob nedeljah v cerkev", drugod sem pa že slišal, da gredo u sandaj na mes in confešn". Velike Noči in Božiča ne praznjujemo več, pač Ister in Krizmus. Nit nismo več čevljev, pač le šuhe. Prašičevo meso in govedina je neznana, namesto teh jemo pork in bif; istotako smo opustili drugo hrano, fižol, krompir, zelje itd.

Joj, kako nekateri lomimo slovenščino! Govorimo neki pigeon English, ki ni ne angleščina ne sloveščina pač pa zločin nad obema. Jezik je dar božji in ga zato ne smemo pačiti. Nihče ne bo pričakoval od nas kašne izbrane slovenščine, vendar pa se spodobi, da govorimo slovenski, kadarn slovenski govorimo. Rabimo slovenske besede, ne pačimo slovenskega jezika, ne zaničujmo ga in ne zametujmo, pač pa ga negujmo, kot neko dragoceno stvar. Omika in tudi olika se pozna na človeku po njegovem govoru; človek mora izražati svoje misli na čim lepši način, v čim lepšem jeziku. Kdor meša dva jezika skupaj, dokazuje s tem, da zna prav malo slovenskih besed, da je neveden človek, duševna reva, ali pa blebetalo, ki izgovarja vse, kar mu na jezik pride. Eno in drugo je slabo spričevalo zanj.

Imamo slovenske cerkve. Ako je druga cerkev le pet minut hoda bližje kot slovenska, gredo naši v neslovensko cerkev: Kaj niso vse katoliške cerkve enake? Seveda. Vendar pa moramo kot Slovenci podpirati svojo cerkev, hoditi v svojo cerkev. Nihče ne bo vzdrževal slovenske cerkve, ako je ne bomo mi; poleg tega je slovenska, cerkev najbolj potrebna pomoči, ker smo drugim tudi mi pomagali odplačati dolg, dokler nismo imeli svojega božjega hrama, nam pa nihče ne pomaga, ako si ne sami. Drugi vzrok je zopet ta, da si vas bo druga župnija lastila, ako boste zahajali v njih cerkev. Na ta način sčasoma slovenske cerkve sploh ne bo treba. Kdo potem uničuje naše župnije tukaj v Ameriki, komunisti? Naši lastni ljudje.

Znan mi je slučaj, kjer je bilo rečeno v cerkvi, da "Kranjci mi smrdijo", naši pa še zdaj lezejo tja, ker jim je bližje.

Drugod jim je bilo rečeno: Let the hunkeys go to their own church, we don't want them here, naši pa le naprej rinejo notri.

Zapomnimo si: Na svojem si član, eden cele skupine — drugod nisi nič. Zopet. Naš fant se ženi; Irko, Poljakinja, Nemko bo vzel. Kaj bo? Nič. Po poroki hodita oba v irsko, poljsko, nemško cerkev, kakor je že. Samo v slovensko ne. Dekle se moži; jemlje Ircia, Poljaka, Laha. Kaj bo? Nič. Oba hodita po poroki v irsko, poljsko, laško cerkev. Ha-ha-haw! Otroci morajo v najbližjo šolo, ki ni slovenska. Kaj bo? Stariša gresta za njimi v dotično župnijo in, seveda, cerkev. Zakaj pa vendar? Zaradi otrok. Kdo nas raznaruje? Mi sami! Lahi, Nemci so nam zato nepotrebni. Zakaj toraj kričimo na Lahe in Svabe! Obsojajmo tudi sami sebe! Mene je pa malo sram....

Na človek odpre trgovinico. Kam hodimo kupovat?

Ranjki Nace je hodil z menoj, ko sem popisoval slovenske družine. Zašla sva včasi med Žide, celo črnce; povsod so naju lepo sprejeli, le nekateri naši ne. Nace mi je tudi pravil: Veste, v Pittsburghu je še kakih tisoč Slovencev, za katere nihče ne zna; kar poskrili so se. Je res nekaj takih.

Pozdrav vsem — pa brez zamere!

Matej Kebe

Marie Prisland:

OH, TA SVET...

VIR SREČE JE V NAS SAMIH

PRAV vsakega človeka brez izjeme se včasih loti neko čudno, malodušno razpoloženje. V takih dneh se mu zdi vse tako silno težko, žalostno in grozeče. V vseh koton vidimo strahove; bojimo se bodočnosti, preteklost nas vznemirja, s sedajnostjo nismo zadovoljni, prihodnjost nas straši.

Kadar se nas loteva malodušje in nemir in ko postajajo križi in težave — resnični in namišljeni — vedno težji in neznosnejši, mora biti žena posebno močna! Vedno in vedno si mora ponavljati, da nikakor ne sme dopustiti, da bi imelo čustvo in nezgode večjo moč nad njo, kakor jo ima volja in razum. Obvladati mora samo sebe, da s tem daje vzgled poguma svoji družini. Saj je ni stiske, iz katerih bi ne bilo izhoda in rešitve.

Prav vsako življenje je vredno, da ga živimo, samo terjati ne smemo od njega več, kakor nam more dati. Pričakovati ne smemo, da nam bo sonce sijalo tudi ponoči. Ne iščimo zvezd na oblačnem nebu!

Naučimo se veseliti se tega, kar imamo in upoštevajmo to, kar nam življenje nudi. Spoznavajmo, kako napačno in za mir našega srca škodljivo je, precenjevati to, česar nimamo.

Svojih otrok se veselimo takšnih, kakoršni so. S podvodenjim ljubezni se oklenimo svoje družine in vseh tistih, ki so naše ljubezni vredni in jo potrebujejo. Tako bo sčasoma v naših srčih vsklilo tisto osrečuječe zadovoljstvo, katerega nam ne more dati niti največje bogastvo in ga nam ne more vzeti nobena sila tega sveta.

★ ★ ★

Srce jasnejše vidi kot pamet! — trdi modrijan. Na tej podlagi bi toraj bilo pravilno če srce govori prej kot pamet.

Moj prijatelj je pa mnenja, da smo ženske zato tolkokrat razočarane, ker pri nas vedno srce govori najprvo — čez dolgo časa še le pamet pricaplja.

★ ★ ★

Ne verjami vsega in ne prikimaj vsemu, kar slišiš, pač pa vsako stvar skušaj razsoditi sama. Poslušaj nasvet ljudi, ki so spoštovani, pa uči se vsak dan!

★ ★ ★

Nikdar ne izdaj skrivnosti; če pa že moraš komu kaj povedati, zaupaj to lažnici, kateremu nihče ne verjame.

★ ★ ★

Nič ni lažjega kot napačno razumeti in dati slab pomen.

★ ★ ★

Dan za dnem tožimo, kako kratko je življenje, počnemo pa, kakor da ga nikdar ne bo konec.

★ ★ ★

Ker otožnost škodi zdravju, se ji upirajmo na vsak način, pa naj bodo vzroki za otožnost še tako tehtni.

★ ★ ★

Takozvanzo zlatenico povzročajo bolna jetra. Če jetra ne delujejo prav, izločajo žolč v kri, medtem ko je pri zdravem človeku žolč le v črevesu. Žolč v kri povzroča rmeno barvo, ali zlatenico. Najnovejša opazovanja so dokazala, da so zdrava jetra odvisna do gotove mere od hrane, ki jo vživamo. Edino mešana hrana človeku zagotovi zdrava jetra. Kdor preveč vživa le ene vrste hrano, si bo prav gotovo jetra pokvaril. Meso, krompir, sadje, mleko, jajca in sir so dobra mešana hrana. Postana jedila so jetram posebno škodljiva. Kdor ima pokvarjena jetra naj ne je veliko mesa, zlasti se naj vzdrži salame in klobas ter alkohola. Hrani se naj z mlečnimi in močnatimi jedmi.

★ ★ ★

Nek zakonski mož je vedno godrnjal kaj neki žena doma dela, če večerja ni bila ob pravem času pripravljena in postavljena na mizo, ko je prišel z dela. Ko je žena morala enkrat odpotovati, je mož sklenil ostati doma pri otrocih, ter si vsako stvar zapisati, ki jo bo tekom dneva opravil, da vidi, kakšno vendar je žensko delo, o katerem ona trdi, da ga ni ne konca, ne kraja. Takle je bil možev zapisnik:

Odpril otrokom vrata — stokrat.

Namazal kruh — sedemnajstkrat.

Odgovoril na vprašanja — dvestokrat.

Nosove ubrisal — 24krat.

Čevlje zavezal — enajskrat.

Tolažil in miril — petnajstkrat.

Najmanj 25krat odgovoril telefon.

Pomil in obriral 300 (?) komadov posode.

Prehodil šest in pol milje.

Poleg tega dobri mož ni ne pral, ne likal, niti pekel, tudi hiše ni počistil. Pa še kdo reče: "Saj ženske nimajo nobenega dela!"

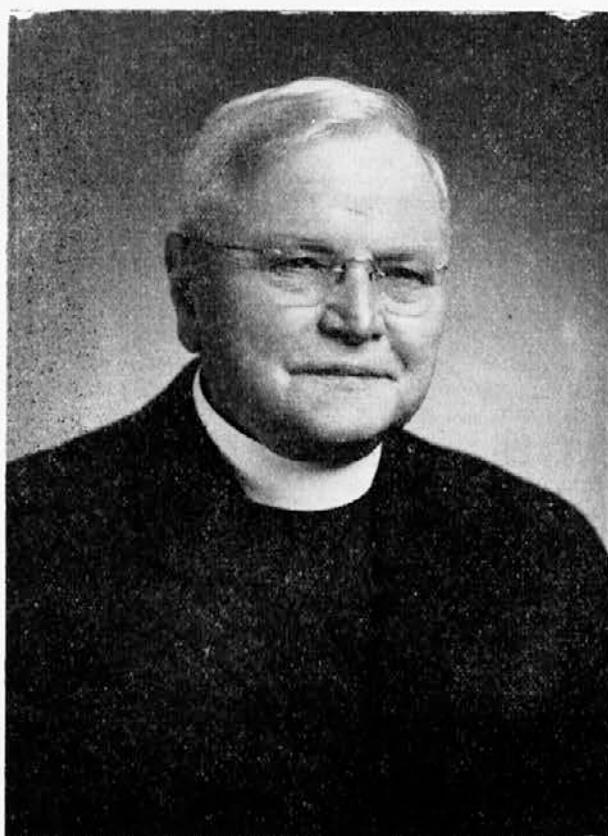
Keglanje se smatra za najbolj razširjeni šport v Združenih državah, če računamo število oseb, ki se ga aktivno udeležujejo. Baseball sicer privablja večje število ljudi, ki so pa po večini le gledalci. Keglanje je zanimivo tudi vsed tega, ker se ga pod enakimi pogoji lahko aktivno udeležujejo vseh vrst ljudje, brez ozira na starost, spol ali izvležbanje. Pravijo, da je to edina igra, v kateri lahko tekmujejo člani generacij v kjer lahko pod enakimi pogoji tekmujujo oče in sin, mož in žena, delavec in njegov delo-jalec, povprečni kegljač in največji expert.

Računa se, da v Združenih državah letno keglja okrog 20 milijonov ljudi, ki za ta šport vsako potrošijo leto blizu 500 milijonov dolarjev. Med kegljači je 30 odstotkov žensk, ki so organizirane v International Bowling Congress-u. Celo predsednik Truman spada med kegljače.

Kegljaška Liga Slovenske Ženske Zveze je letos stara 13 let. Organizirana je bila na konvenciji vršeči se v Milwaukee leta 1936. Liga ima vsako leto svojo kegljaško tekmo, vsakikrat v drugem mestu. Če se ne motim, so v tekmi za srednji zapad največkrat zmagale kegljačice iz Jolietta.

Navdušenje za kegljaški šport se pa ni še le pričelo z Ligo, pač pa so posamezni krožki kegljali pod Zveznim imenom že dolgo poprej. Leta 1929 so se v Sheboyganu organizirali trije krožki, v Chicagu pa dva. Marca pri-

Rev. Francis S. Mažir

ČESTITKE ZLATOMAŠNIKU

Rev. Francis S. Mažir, svoječasni župnik na slovenski fari v Springfield, Ill. ter sedajni župnik v Lillyville, Ill. je 17. avgusta letos slavil 50 letnico, odkar je bil v mašnika posvečen.

Prečastitemu gospodu zlatomašniku, ki je član Prijateljskega krožka naše Zveze, k njegovi 50 letnici iskreno čestitamo ter mu želimo še mnogo zdravih in plodonosnih let v vinogradu Gospodovem!

Marie Prisland

hodnjega leta sta najboljša krožka iz Chicago in Sheboygana imela tekmo. Zmagal je Sheboygan. Načelnica tega krožka je bila Kristina Krainc Rupnik, kapitanka čikaškega krožka pa Antonia Glavach. Od takrat se je vedno bolj gojil ta šport in ko je bila Liga poklicana v življenje, se je pričelo živalno zanimanje pri vseh podružnicah.

Letos se kegljaški krožki že urijo za tekmo, ki bo drugo pomlad v Jolietu. Ker ima ta kolona veliko prijateljic med kegljačicami, jim želim mnogo uspeha in zabave pri igri.

★ ★ ★

Zadnji mesec se je poročila hčerka naše gl. tajnice Mildred Erjavec z Rudolfom Pucel. Bilo je prvikrat, da sem se udeležila poroke, kjer so nastopile kadetke. Ne le, da so nevesto, ki je bila njih predsednica, spremile prav do oltarja, pač pa so tudi z njo pristopile k sv. obhajilu, kar je name napravilo globok vtis.

Vsa čast kadetkam, ki znajo pravilno nastopiti tako v paradaх, kot v resnih slučajih. Ponosne smo biti na našo mladino!

Novoporočencema želimo vso srečo in zadovoljnost v zakonskem življenju!

REV. F. S. MAŽIR

Slovesno zlato sveto mašo je daroval župnik Rev. Francis S. Mažir v sredo 17. avgusta, 1949 v cerkvi "Sacred Heart" v Lillyville, P.O. Sigel, Illinois.

Rev. Mažir je bil rojen pri Sv. Ani v slovenskih Goricah na Štajerskem. V mašnika je bil posvečen v Celovcu, na Koroškem, leta 1899. V Ameriko je dospel leta 1905. Deset let je deloval na škofiji v St. Paul, Minnesota, 12 let na slovenski župniji, Sv. Barbare v Springfield, Illinois, in zadnjih 22 let se pa nahaja v Lillyville, Illinois.

Zlatomašniku pošiljam v imenu Slovenske ženske zveze iskreno čestitke in Bož daj, da bi nad njim odsevalo zlato sonce zdravja in zadovoljstva še na množič let!

Rev. Mažir je poznan kot velik dobrotnik reževem in tudi kot zvest podpornik javnih dobrih del. Njegovo ime je zapisano tudi v naši Častni knjigi kot član krožka Zveznih prijateljev. Dobrosrčen župnik kot je on, gotovo uživa prijateljstvo vseh svojih faranov, kot vseh s katerimi je kdaj imel priti v dotiko. Bož ga blažoslovi. Mi pa bomo imeli č.g. vedno v najlepšem spominu!

— Albina Novak

Na Plan Za Povišanje Članic SŽZ.

V teku je zopet kampanja za nove članice, posebno za mlada dekleta se potrudimo, da jih vpišemo, kar največ je mogoče.

Drage članice, matere! Bodite ponosne, da vaše hčerke pristopijo k naši Zvezzi. Pri naši organizaciji ni samo smrtninska zavorovalnina, ampak se deli nadarjenim dijaknjam tudi denarna pomoč iz šolninskega sklada. Mnogi otroci so usmiljena vredni, ki so v mnogih ozirih žrtve okoliščin. To je najlepši način za dobro delo, namreč pomagati revnemu otroku do boljše izobrazbe kot pa smo jo bili mi starejši deležni. Ženske lahko zmoremo marsikaj koristnega v prid človeške družbe, če smo skupne in če združimo svoje moči v pomoč drugim. Čeprav smo razkropljene tukaj v širni Ameriki, pa pokažimo drugorodcem, da smo potomke malega toda hrabrega naroda. Pogumno in krepko se držimo za našo SŽZ!

Pripoznati moramo, da v teku vseh teh let, odkar obstoji naša SŽZ, bi moralo biti število naših članic na veliko višji stopnji kot je sedaj. Kot glavna podpredsednica se oglašam z iskreno željo, da bi se vse skupaj zavzele za povzdrogo števila naših članic. Zavedajmo se, da ravno v združenju v naši Zvezzi, lahko uspešno nastopimo za eno ali drugo stvar. Pokažimo me Slovenke ameriške, vsem našim rojakom, da ž njimi vred čutimo in delujemo za povzdrogo našega naroda tukaj v tujini. V svetem pismu je zapisano, da mož pusti svojo mater ter sledi svoji nevesti. Tudi me smo zapustile mater Slovenijo in sledile potom čez morje, kjer smo srečne in zadovoljne. Vseeno naša mila slovenska govorica nazaduje. Ako so tri osebe skupaj, takoj pozabijo, da so Slovenci. Slovenke, ki gledajo od daleč na našo Zvezzo, nekatere posmehujuč, naj sedaj spregledajo, da je važno, da se trudimo za napredok svoje stovane organizacije.

Zadnja konvencija je odobrila za članice, ki so deset let v mladinskem oddelku in ko dopolnijo 18 let starosti ter pristopijo v odrasli oddelki razred A ali B, še nadaljnjo vsoto \$50.00 k svoji smrtnini. To je nekaj zelo koristnega

za vsako članico in naj bi bila ta določba tudi velika pravilačnost za pristop naše mladine. Me se staramo, na vsak način je potrebno, da uredimo našo mladino, da prevzame delo za nami. Lepe nagrade so razpisane v sedanji kampanji, potrudimo se za nje.

Večkrat katera ženska zabrusi trdo besedo: "Kaj če mi sto dolarjev! ... Morebiti res nimajo velikega pomena za eno ali drugo, toda če vprašate družine članic, kjer je bil smrtni slučaj, vam pa bodo povedali, da ravno naša ženska zveza jim je bila v veliko tolažbo, ob času žalosti, ko so se članice udeležile molitve in pogreba v tako lepem številu. To je nekaj kar se ne da kupiti z denarjem. To je pravo spričevalo sestrstva. Premisliti moramo in biti ponosne tudi iz vzroka, ker smo članice edine slovenske katoliške organizacije v tej deželi. In vse to se dobi za majhno mesečnino 35 centov na mesec. Kar premislite, kako malo se dandanes dobi za 35 centov! Za vsaki najmanjši magazin se sedaj plača toliko kot znaša vsa naša mesečnina. Pri naši organizaciji, pa prejmemo lepo vsoto k pogrebnim stroškom in vsak mesec še glasilo, našo priljubljeno Zarjo, na katero komaj čakamo, da jo dobimo. Naj še omenim da kot članice svoje Zveze, skušajmo na naših sejah biti prijazne druga do druge, ker čim bolj bomo prijazne, boljša bo udeležba na sejah, pa tudi me bomo bolj zadovoljne ter imele večji užitek. Največ bomo pa koristile svoji podružnici do vseetranskega napredka. Pobabite na predsedanke in če se vam ta ali ona ne dopade, potrpite ž njo, ker je članica Zveze in je vaša sestra in naša dolžnost je, da jo ljubimo in spoštujemo. Srditost ni še nikomur na tem svetu koristila, ampak nam dela samo slabe spomine brez katerih vsak prav lahko živi. Resnica, ki je vsem dobro znana je, da trpkе besede pustijo trpkе spomine in prijazne besede pa lepe spomine in vsak si gotovo želi najlepše spomine v svojem življenju!

Zdaj s ponosom kličem Slovenskam v naši novi domovini: Spoznajte se vseh svojih lepih namenov in vse pojdimo na plan za uspeh in pomnožitev članic pri naši lepi organizaciji Slovenski ženski zvez!

Anna Pachak, tretja glavna podpredsednica

Ženski svet

ZEMLJA JE PREOBLJUDENA

V zadnjih tristoletih je prebivalstvo zemelje narastlo od štiristo milijonov 1.1630 na dva bilijona in tristo milijonov do 1. 1949. Znanstveniki pravijo, da nas je dobro dosti in da zemlja postaja premajhna, da bi mogla ves tak naraščaj zadostno in povoljno prehranjevati. Izračunali so, da je minimum sveta dva akra in pol za vsakega posameznega človeka. Na takem prostoru bi se dalo toliko pridelati, da bi bilo za skromno življenje. Ali pa je toliko suhega sveta, da bi lahko vsak človek imel dva akra in pol? Na žalost je sveta le toliko, da bi ga mogli razdeliti lepo dva akra na vsako osebo. Tudi ni rečeno, da je ves ta svet dovolj rodotiven, da bi preživiljal vsakega, ki bi zemljo obdeloval. Mnogo dobre vrhnje plasti zemelje se vničuje vsled nemarnosti in izkorisčanja od strani ljudi samih. V naravi so večne spremembe. Narava sama večno spreminja, jemlje in dodaja. Računajo pa, da vzame več sto let predno se nabere en palec debele vrhnje prsti, ki je ugodna za kmetijstvo.

Avusta meseca so znanstveniki in veščaki zborovali v Lake Success na Long Island-u, kjer je začasni sedež Zveznarodov. Glavni predmet njihovega razmotrivanja je bilo vprašanje hrane. Kako bi zemljo boljše uporabljali in iz nje dobili bogatejše pridelke. Kje bi dobili novih virov iz katerih bi mogli črpati dodatni živež za prehrano sveta. Človek je živel od rastlinstva in tudi mesa. Polagoma je postal izurjen kmetovalec in če ni bilo vremenskih nezgod, je bil njegov trud poplačan, da se je dalo živeti. Danes, ko se je človeštvo tako pomnožilo pa ne bo zemlja edini vir za pridelovanje hrane. Učenjaki so obrnili svojo pozornost na morje, ki ima velikanske zaklade živeža. V morju so tudi vse mineralije, ki so potrebne za življenjski pro-

ces. Več projektov je že postavljenih, ki bi obratovalo tako, da bi spreminali morske surovine v hrano. Tako vidimo, da je ta konferenca zelo važna za ves svet. Danes je velik problem kako nasiliti biljone lačnih ust, če se produkcija živeža ne poveča. Hrana je za človeka neobhodno potrebna a poleg te pridejo še druge potrebščine na vrsto. Letne spremembe nas silijo, da se prema klimi oblačimo in napravimo udobna stanovanja, kjer se zavarjemo pred mrazom in tudi prehudo vročino in nevihtami. Za vsa taka za življenje potrebna sredstva je treba skrbeti, da nam jih ne bo zmanjkalo predno ne najdemo primerenega nadomestila. Potrebno nam je oglje, olje, les in še mnogo drugih zemeljskih dobrin.

KAJ JE NAPAK ZA ŽENSKE V IZRAELU

Komaj dobro ustanovljena država Izrael ga je že položila, ker ne smatra moškimi in žensk za enakovredne prebivalce. Pravijo, da je temu krije Talmud (hebrejsko civilno in kanonično pravo), ki daje več prednosti moškim in ženske zapostavlja kot nekaj manj vrednega na tem božjem svetu. Pa tako je bilo vse povsod in marsikje je tako napačno mnenje še danes utrjeno v višjih krogih, ki imajo oblast v rokah. Progres se ne da ustaviti in tudi ženske zahteve po enakopravnosti ne bodo zaježili ne s Talmudom ne z drugimi zakoni. Ženski svet ne pozna več takih meja in hoče enake državne in civilne pravice in dolžnosti. Židinje so v Ameriki tako dobro organizirane v Pioneer Women. Predsednica Mrs. Israel Goldstein se je eno leto mudila v novi državi Izrael in ve marsikaj povedati kaj je narobe tamkaj. Ženske niso enakopravne državljanke. Res je bilo dvanašt žensk izvoljenih v parlament ampak to ne pokrije in ne odtehta drugih krivic, ki se godijo ženskemu prebivalstvu. Zakon o ločitvi, zdravniška oskrba in starostna pokojnina nima nobenih pravizij na hišne gospodinje.

Ženske pričakujejo velik progres od "Council of Working Women", ki sedaj šteje čez osemdeset tisoč članic. Ta organizacija se trudi, da bi dosegla enake prilike za ženske na vseh poljih.

Vse zadeve pri civilni sodniji se rešujejo tako, da so moškemu vprid. Pri oporoki mož ženo lahko čisto prezre in ji ne zapusti nobenega premoženja ako noč. Delavke so tudi pri plačah prikrajšane. Za enako delo ne dobivajo enakih plač. Delavčeva žena ni deležna nobenih podpor od delavske Federacije, aki ni tudi ona sama delavka. Lahko je delavka doma, kjer je vedno dovolj opravka, ampak hišnega dela in gospodinjstva Federacija ne upošteva. Človek bi pričakoval, da bo moderna nova država tako urejena, da ne bo delala razlik, če delo opravljajo ženske ali moške roke, samo da je vse točno po predpisih izvršeno. Pa temu ni tako, čeprav so od začetka vsem obljudljali sveta nebesa so le pri obljudbah ostali. Seveda se bo vse to spremenilo, kajti ženske niso več nepismene in boječe in pokorne. Vse krivice napram njim občutijo in vidijo in zato protestirajo.

Ameriška pionirska skupina je razlika vse te slabe strani kot svarilo tistim, ki se nameravajo preseliti tje. Mnoge ženske so bile razočarane, ker niso pričakovale, da se jih bo zapostavljalo v teh časih. Pionirke v Ameriki nabirajo milijondolarski fond, da bodo s tem pomagale svojim sestram v Izraelu do večje izobrazbe, višje kulture in enakopravnosti.

BEGUNSKA TABORIŠČA SE PRAZNIJO

Septembra meseca je minulo deset let odkar so Nemci znoreli in začeli ropati mirne sosednje dežele. Po desetih letih pa se najdemo ljudi, ki so iz različnih vzrokov še danes po begunkih taboriščih. Za te je treba pohiteti z rešitvijo, kajti IRO (International Refugee Organization) ki se briga za te nesrečneže, bo prenehala prihodnje leto in zadnje taborišče bo zaprto aprila meseca. Kakršna usoda bo zadela tiste, ki do tedaj še ne bodo našli nobene duše, ki bi se zavzela ranje? Razne cerkvene družbe se neumorno trudijo, da bi spravili te brezdomce do kruha v svobodnih deželah. To pa je edino mogoče s pomočjo usmiljenih ljudi, ki priskočijo na pomoč, kot njihovi zaščitniki (sponsors). Naj nihče ne začne s tistim nesrečnim vprašanjem, zato se niso vrnili domov. Vsak bo dajal odgovor

sam za se, kadar se bo pretrgala nit življenja; sedaj so vsi ti begunci potrebeni rešitve in zato naj nihče ne premislja ali bi pomagal, ali ne. Kdor koli ima stalen zasluzek tukaj, lahko nudi pomoč v eni ali drugi obliki. Hiteti je treba, ker časa je tako malo in sila je tako velika, ker ti reveži ne tripijo samo fizično ampak tudi duševno depresijo. Zveza Narodov bo morala kaj ukreniti za tiste, ki bodo preostali, za starčke in bolne ljudi, ki niso sposobni za nobeno delo. Kdor bo čital te vrstice, naj ne odlaša z darilom, kakoršne more utrpeti prema zasluzku, ki ga stalno dobiva.

MARGARET MITCHELL JE PREMINULA

Ni še dolgo, ko je pisateljica ene same knjige "Gone with the Wind" obhajala desetletnico te publikacije, pa so nam že časopisi prinesli žalostno vest, da je mlada žena podlegla poškodbam avtomobilске nesreče. Z možem je bila namenjena v gledališče, ko je mimo pridrvel pijan voznik in Mrs. Mitchell zadel tako, da je po petih dneh zatisnila oči in odšla med tiste, ki jih je s svojim pensem in živo domišljijo tako plastično orisala v svojem prvem mojstrskem delu. Kdor je knjigo prikel v roke, se je težko ločil ne da bi skončal vsaj nekaj poglavij in potem do konca. V vsem romanu ni nikjer takega prehoda, ki bi bralca ne zanimal, ki bi ga dolgočasil. Pisateljica je imela res izvanreden dar pripovedovanja in dogodki sami so bili takega značaja, da so človeka začarali.

Margaret Mitchell je bila poročena in se je pisala po možu Mrs. Marsh. Bila je tako preprosta ženska, ki ni iskala ne časti, ne slave in je prav zgledno živila s svojim možem.

V gledališču je zahajala, kakor drugi meščani in ona sama ni nikdar stopila na oder kaj še, da bi igrala vlogo Scarlett. Glavno vlogo v kini je igrala angleška igralka Vivien Leigh, katera je s ponosom sprejela to ponudbo. Izbera prave igralke za to vlogo ni bila lahka. Vzelo jim je dve leti predno so vlogo poverili Vivien Leigh.

Rojstno mesto avtorice, Atlanta, je z globoko žalostjo spremilo svojo odlično meščanko k večnemu počitku. Naj ji sveti večna luč!

ZNAMENJE NOVEGA ČASA

Univerza v francoskem Morocco, v mestu Fez, je letos odprla svoje učilnice tudi ženskim slušateljicam. To je nekaj nepričakovano modernega za tiste kraje in za tiste razmere. Arabkinje si lahko manjajo roke za tako zmago nad starinski predsedoki in šegami. Višja izobrazba je veljala samo za moški svet, Arabkinje niso smeje prekorčiti praga učnih hramov. Velika zasluga gre mlademu rektorju Si Mohamed el Tassi, ki je pripomogel, da so stare tradicije klonile duhu modernega časa. Bogatin Fathma Mohamed el Fehri je leta 859 prišel iz Tunizije v mesto Fez v Morocco in tam ustavil univerzo Karaouyine. Univerza je ena najstarejših in letos je tam vpisanih tudi štirideset dijakinj, ki si želijo višje izobrazbe.

REVŠČINI IN LAKOTI JE JETIKA ZA TOVARIŠICO POSLEDICE vojne prenaša vsak narod, ki je šel skozi

večletno pomanjkanje in trpljenje. Ker je vojna vihra zjela tudi vso mladino, je bila tudi ta izpostavljena in danes tako številčno pada pod koso bele žene smrti. Jetika, družica revščine in pomanjkanja, se je tako silno razpasla, da se je zdravstveni odbor zavzel in napovedal neprestan boj zoper to morilko. Cilj te komisije je iztrebiti jetiko tako, kakor so iztriebili nalezljivo bolezen koz in drugih. Sredstvo, katerega se zdravniški štab poslužuje v boju zoper jetiko, je cepljenje. Danski zdravnik, dr. Johannes Holm, je ravnatelj državnega serijoškega instituta v Copenhagen-u na Danskem. On vodi to potrebeni akcijo in sam opisuje, kakšen odziv je po raznih krajih Evrope. Kamor pride ta komisija, začne svoje delo cepljenja s serumom, ki ga Beseže, to so začetne črke imen dveh francoskih znanstvenikov Calmette in Guerin, imenujejo. Torej: bacil (b) Calmette (C) in Guerin (G). Ta bacil sta oba znanstvenička odkrila še pred prvo svetovno vojno. Po temeljnih preskušnjah sta prišla do zaključka, da je bacil tisto orožje, ki varuje ljudi pred jetiko, tudi če živijo v nesa-

nitarnih in slabih razmerah. Povdariti pa je treba to, da ta bacil samo varuje ljudi pred napadom jetike. Kogar pa je jetika že zagrabilo, temu ta serum ne bo pomagal. Zato pa se vrši cepljenje v takem obsegu, da rešijo pred okuženjem tiste, ki se še morejo obvarovati pred jetiko. Kdor ima že vidne znake jetike, takega otroka ali osebo več ne cepijo z BCG. Ljudstvo prihaja od vseh strani, da se posluži tega cepljenja, kamor dospe komisija danskega Rdečega Križa. Vsak, ki je cepljen, se mora javiti čez tri dni, da zdravnik konstatira reakcijo. Ljudje so malo boječi in v strahu, kakšen uspeh bo po treh dneh preiskave, a na obrazih vseh se bere globoka hvaležnost do teh zdravnikov, ki skušajo rešiti, kolikor največ mogoče otrok. Po vseh krajih Poljske, Čehoslovaške, Jugoslavije, Grške, Ogrske, Finske, in celo po daljni Indiji se ponavljajo enaki prioritari, enaki poskusi pristeti varnost ljudem in otrokom, ki še niso okuženi. Do sedaj so že cepili okrog štiri milijone oseb, kar je ogromno delo, ki ga vrši ta komisija pod pokroviteljstvom Zveze Narodov. Pred dvema leta so Skandinavske (severne) dežele sklenile pomagati od vojne uničenim deželam s produkcijo in zalogo serumoma BCG. Danes je ta pomoč za ves svet namenjena. Pogodbe so z Avstrijo, Italijo, Rumunijo, Vzhodne dežele, Kitajska in Latinsko Ameriko in je svetovno skupno podjetje za ljudsko zdravje. Danes ni vprašanje rešiti prebivalstvo nekaterih dežel, ampak vsega sveta. Kamor se je jetika utihotapila, jo je treba omejiti, da ne bo mogla napraviti nadaljnje škode, posebno pa še med mladino. Torej serum BCG je samo ceplilo za tiste, ki jetike še nimajo. BCG ne ozdravi jetike, ampak jo samo prepreči, če je človek cepljen predno ga bacili jetike napadejo. To si torej zapomnite, da ne bo kdio imel napačnega upanja če trpi za jetiko. Zdravila zoper jetika so tudi že preskušali in v mnogih slučajih so dosegli dobre uspehe s streptomycinom. V aprilski številki Zarje je strokovnjak dr. F. J. Kern spisal kako zanimiv članek o tem zdravilu in jetiki. Pazno ga še in še prečitajte, ker včasih pride marsikomu prav, če je malo boljše poučen o jetiki. Ljudje imajo različne pojme o tej bolezni in ni dolgo tega, ko je eden trdil, da se jetika ozdravi v enem gotovem delu našega mesta, ker tam je tak dober zrak. To je seveda pobožna želja, ni pa res, da bi bila kjer-koli kakšna ulica, kjer bi zrak zdravil jetične. Dober zrak je en pogoj za vsako zdravljenje, to se razume. Po severnih državah je tako skrbna kontrola nad ljudskim zdravjem. Ljudje se prostovoljno podvržejo preiskavi in danes izkazuje Danska najnižjo umrljivost 30 na vsakih stotisoč ljudi. Naše Države izkazujejo 38 slučajev na vsakih stotisoč ljudi.

Pri poskusih se pokaže, če je oseba okužena ali ne. Tuberkulon vbrizgnejo na roki med plasti kože. Če se tam pokaže oteklinna, pravijo da je to pozitivno. Dotični ima nekaj okuženja in BCG bi mu ne pomagal. Pri osebah, ki kažejo negativno, to je, da ni nobene otekline, pa pomaga serum BCG. Danska komisija ne dela sama ampak poskrbi, da o vsem svojem postopanju informira in pouči zdravstveno osobje v vsaki deželi, v vsakem kraju, kamor pride. Tako so potem domači zdravniki, ki nadaljujejo ta boj zoper jetiko. Dr. Holm pravi, da cepijo in preiščejo okrog dva tisoč oseb na dan. Vsa skrb je bolj posvečena otrokom, ker ti so bodočnost; če ti podležejo, bo vsaka država na izgubi. Vse to delo je tako hvalevredno ampak s tem ni vsa človeška dolžnost končana. Učenjaki so noč in dan na straži, da bi rešili ljudstva pred morilko jetiko in tudi drugimi težkimi in nalezljivimi boleznimi. To vse velja ogromne vsote denarja. Zveza Narodov prispeva velik del iz Otočjega fonda. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), Rdeči Križ in posamezne države, vse skušajo pomagati kar največ morejo. V tem boju zoper jetiko pa tudi mislijo kako bi s sveta odpravili revščino in pomanjkanje, kajti oboje je v neposredni zvezi z raznimi človeškimi nadlogami in tako tudi jetiko. Tečna hrana, zdrava stanovanja in čistoča so potrebeni pogoji za rast zdravih otrok. V aprilski številki Zarje je na strani 102 v drugi koloni spodaj jasno napisano, da je celotna zdravstvena organizacija podjetje za preprečevanje revščine in pomanjkanja. Tiskano je "military tuberculosis" kar je napak. Pravilno ime je: Miliary tuberculosis. Kako je prišla črka "t" v besedo military, je pač tiskarjeva skrivnost.

HABAKUK

Reimmichlova povest podomačena
(Nadaljevanje)

Žal, slepa je bila!

Ko bi se vsaj za vse te grde misli, s katerimi ga je sumničila, mogla odkupiti!

Ali nekaj mu je tudi ona dala? Ostala mu je zvesta kljub vsem bridkobam, mnogo je pretrpela zaradi te ljubezni, srce ji je krvavelo, ali goretji ni nehalo nikdar . . .

Zakaj ji je tako malo zaupal?

Zakaj se je tako iznenada umaknil?

Ali je res verjel, kar so o njej govorili?

Ali je imel kak drug vzrok?

Ker je bil oče ubijalec?

Ali ga je res zaradi tega bilo tako sram, da je sklenil, ostati samec?

Kdo bi razumel moško dušo! . . .

Če si hoče priti na jasno, vendar že slednjič na jasno, kaj in zakaj, tega ji vendar nihče ne more zameriti, najmanj še Habakuk.

Poiskati ga mora! Govoriti mora z njim!

Ne, ne! To ne more biti. Zanj in bi bilo tako srečanje hudo in bridko.

Ali pisati mu more! Lepo pisati, krotko in brez tožbe, le toliko, da ga poprosi, naj ji pojasni, kako je vse prišlo.

Da, to bo prav! Habakuk ji ne more zameriti; saj je že dosti časa minulo.

Premišljala je, kaj in kako bi mu naj pisala. Pri tem se je večkrat ozrla, ali Luka še ni bilo, in ko je dosegla do Tržiča, še o Luku in njegovem vozu nikjer ni bilo ne duha ne sluga. Zdaj ga seveda ni več čakala, ampak je naglo šla domov, pojedla malo južino in šla v svojo sobico ter napisala Habakuku tole pismo:

"Spoštovani gospod učitelj!

Oprostite mi, prosim, da Vam po dolgem času vendarle pišem, čeprav ste že leli, naj se ne oglašam več.

Najprej se Vam moram iz vsega srca zahvaliti. Slučajno, ne da bi bila sama kaj popraševala, sem izvedela, kaj ste zame in za mater storili.

Po eni strani me je zaradi tega sram; po drugi pa me je spoznanje Vaše dobre pretreslo. Toliko mesecev ste nama pošiljali tako obilno podporo in ste najures rešili hude stiske in revščine.

Naj Vam ljubi Bog stotisočkrat povrne! Jaz nič druga ne morem, kakor da Vas vsega srca zahvalim.

Nadalje Vas prosim, da mi verjamete, da je vse zlagano in izmišljeno, kar so Vam iz Maribora o meni pisali. Niti braniti se nisem mogla proti obrekovanju in Vam svoje nedolžnosti nisem mogla spričati. Kaj vse sem ta leta prestala, sam Bog ve to.

Nekaj dobrega pa je bilo tudi v tem trpljenju; da, krištino mi je bilo in mi je prav prišlo! Šele v teh bridkostih sem našla res pot k Bogu in sem tudi svojo mater zopet spravila z Bogom. Sama na sebi sem izkusila, da vera res ni prazna reč, ampak da je vera tista, ki edina človeka v življenju in smrti pokonci drži.

Še nekaj Vam moram pisati. Nikar mi ne zamerite, če se te reči dotaknem! Isti slučaj, po katerem sem izvedela za Vašo dobroto, mi je dal tudi vedeti, kaka strašna nesreča je zadela Vašega očeta. Da Vas je to pretreslo, si lahko mislim. Ali preveč si te reči ne smete k srcu gnati. Kar je Vaš oče storil, zato Vi nič ne morete. Noben človek, če je pameten, ne bo zaradi tega na Vas vrgel kamna in nihče, kdor Vas pozna, Vas zaradi tega ne bo manj čislal in spoštoval. V mojih očeh in v mojem srcu ste prav taki, kakršni ste bili, ko o tej nesreči še nič nisva vedela.

Zdaj pa Vas prosim, nikar ne mislite, da hočem s tem pismom znova zvezati, kar je razdrto! Ne, na kaj takega ne mislim več. Edini namen, ki ga imam s tem pismom, je ta, da Vas zahvalim za velike, velike dobrote in da si morda najdem kaj več jasnosti v rečeh, ki se tičejo mene ali Vas.

Če mi morete kaj tega pojasniti in mi kako vrstico napisati, me bo prav veselilo. Če mi nič ne pišete, Vam tudi ne zamerim.

Vnovič se Vam zahvali in Vas lepo pozdravlja

Milka Trebnik
v Robinovem hotelu.

V Tržiču dne 31. maja 1928."

Ko je Milka pismo napisala in ga dva, trikrat prebrala, je videla, da ga je sestavila hladno in prisiljeno. Ali kakor je zdaj bilo, ko ni vedela ne kako ne kaj in je bila vsa v dvomih, ni mogla drugače pisati; zato je pismo že isti večer dala na pošto.

XIV.

Bilo je dva dni potem. Milka je bila v kuhinji, kjer je nekaj pripravljala. Tedaj jo je poklicala gospa in ji dejala:

"Na vrtu sedi neki gospod iz Ljubljane; pravi, da bi vas rad pozdravil."

"Iz Ljubljane neki gospod?" se je Milka začudila. Privezala si je beli predpasnik in šla gledati.

Hotelski vrt je bil čisto prazen, le v zadnjem kotu je pri neki mizici sedel črno oblecen moški. Milka je napela oči in, ko mu je prišla na kakih dvajset korakov bližu, je ta vstala in ji stopil proti.

Za sveto božjo voljo, saj je Habakuk!

Stopil je k njej, jo pogledal s svojimi lepimi, živimi očmi, pa ni rekel ne besede.

Vsa rdeča je tedaj vzkliknila:

"Gospod učitelj, vi? Ali je mogoče?"

"Milka, ali me tako nagovarjaš? Potem moram tudi jaz spet reči 'gospodična', " je rekел žalostno.

"Ne, ne!" se je branila in, vsa prevzeta od čustev, ga je zagrabilna za roko. "Bog te živi, ljubi Habakuk! — O, kako vesela sem, da si prišel! Ali si moje pismo dobil?"

"Da, prav slučajno že sinoči. Koj sem pohitel k tebi. Ali imaš kaj časa zame?"

"Čakaj, poprašala bom gospo, da me za nekaj časa izpusti! — Ali ti naj kaj prinesem?"

"Saj pijačo imam. Jedel bom pa pozneje."

Milka je šla, čez nekaj minut pa se je spet vrnila. Lica so ji sramežljivo zardevala, ko je sedla za mizico in dejala, da je prosta, dokler se hoče z njim meniti.

Trenutek sta se oba gledala.

Habakuk ni imel še nobenega sivega lasu, v njegovih rjavih očeh je še vedno gorel oni topli sij, gladko obriti obraz je bil ves poduhovljen in še lepi ko kdaj prej.

Med Milkinimi plavimi lasmi se je tu in tam posvetil tak sivosrebrn pramen, obraz pa, zasenčen z otožnostjo, je bil ganljivo lep.

Nekaj časa sta molčala, potem je Habakuk plaho pobral:

"Milka, reci, ali me še kaj maraš?"

Pogledala ga je toplo in zašepetala:

"Če te še kaj maram . . . Vsa leta si bil moja velika ljubezen ti . . . in danes je še prav tako, kakor je bilo . . . Nič me ni bolj zadelo, kakor to, da me ti ne ljubiš več."

"Milka, tudi jaz sem te zmeraj ljubil, bolj, kakor si moreš misliti . . . Odkar sem moral pustiti upanje, da se še kdaj srečava, mi je bilo življenje bres sonca."

"Zakaj si moral pustiti upanje?"

"Saj vendar veš . . . Ko sem zvedel, kaj strašnega je storil moj oče, sem bil ves iz sebe od groze. Misliš sem, da mi ne boš mogla nikoli odpustiti, da me boš zavrgla in me ne boš več marala."

"Za božjo voljo, saj ti nič ne moreš zato, kar je tvoj oče storil!"

"Seveda ne. Ali na meni je bil strašen madež. Bil sem trdno prepričan, da ne boš nikoli hotela vzeti človeka, čigar oče je tvojega očeta ubil."

Milka je prebledela, zazijala in vsa zatrepetala:

"Kaj? Kaj praviš? Ali sem te prav razumela?"

"Milka, saj vendar vse veš, saj si mi pisala, da veš, kaj je bilo z mojim očetom," je zastokal.

"Le to vem, da je tvoj oče nekoga ubil. Kdo je tvoj oče bil in koga je bil, o tem ne vem nič."

"Kdo pa ti je kaj pravil o tej reči? — Kdo? Kdo? Povej!"

Govori!

"Stari Luka, tvoj rednik."

"O ta čenča čenčasta! Mene res nesreča pregaša," se je prijel Habakuk za glavo; "ali zdaj je, kar je. Žal, da sem že sam vse povedal. Zdaj nimam več kaj skravati . . . Da, moj oče je bil, ki je tvojega očeta ustrelil."

Gospodinja si je zakrila obraz z rokami in je tiho zahiteila.

V Habakukovem srcu je pokalo od bolečine. Težko je sopel. Dovolj je imel svojega trpljenja, zdaj mu je prišlo še to, ki je bilo skoraj še večje in še hujše, ko je gledal dekle vse objokano.

Ko se je premagal, je dejal na videz mirno in vdano:

"Milka, čuj! Ko bi bil vedel, da tega vsega ne veš, bi si nikdar ne bil upal pred te. Odpusti mi! Prav tako malo sem kriv te zle usode kakor ti. Zdaj pa končajva! Strašno mi je hudo, da se moram odreči sreči, o kateri sem sanjal in na katero sem upal. Ali tu ni drugega? Da ni in nikoče, da bi vzela sina tistega, ki ti je očeta ubil, to prav dobro razumem. Le to te še prosim, nič mi ne zameri — jaz tebi tudi ne. Če bi kdaj še tako prišlo, da si potrebna pomoci, daj mi vedeti, veliko veselje mi boš s tem napravila . . . Zdaj pa se bova v miru razšla, kajne, Milka?"

Dal ji je roko čez mizo. Zagrabilo jo je, z obema rokama jo je prijela in še vsa v solzah je rekla:

"Ne, Habakuk, ne izpustum te več! Midva sva drug drugemu namenjena in morava skupaj ostati. Ali me nočeš vzeti za ženo?"

"Pač, pač, še kako rad!" je dejal bridko; "toda bojim se, da bo mojega očeta greh kakor večna senca med nama. — Še kesala se boš te svoje besede . . . Ne bi mogel tega prenesti, če bi ti zaradi mene moralta trpeti."

"Ni hujšega trpljenja zame, kakor če tebe izgubim."

"Milka — Milka — ali bi res še mogla biti moja — kljub vsemu, kar se je zgodilo?"

"Prav zaradi tega. — Najina očeta sta drug drugega spravila v nesrečo. Midva, njuna otroka, morava zopet drug drugega osrečiti; potem bo zopet vse prav."

"O moja ljuba, dobra Milka!" je vzklikanil ves ganjen. "Grozen kamen si mi odvalila od sreca . . . Zdaj te prav lepo prosim, potrpi z menoj, imej me rada, postani čimprej moja!"

"Saj sem že tvoja in bom večno tvoja," je odgovorila in se tiho solzila.

Oba sta umolknila, čez nekaj časa je dvignila ona glavo in je boječe vprašala:

"Habakuk, po resnici povej, ali res ni še kaj drugega? Ali mi vjerjamēš, da na vsem tem, kar so ti iz Maribora pisali, še trohice resnice ni?"

"Iz Maribora? V pismu si že nekaj namignila," se je začudil; "ali meni iz Maribora živa duša ni kaj pisala razen tebe."

"Ali res ne? Habakuk! . . . Moj Bog, oooh . . . potem takem sem bila brez vzroka v takem strahu? Jaz pa sem mislila, da si me zaradi tega pustil, ker so ti iz Maribora kaj hudega o meni pisali."

"Kaj hudega o tebi ne bi bil nikomur verjel, naj bi mi bil pisal kdor že. — Da vidiš, kako ti zaupam, še čuti nočem ničesar o teh rečeh. Ne besede mi o tem ni treba povedati."

"Pač, pač, vse ti moram reči," je ostala pri svojem, "drugače ne najdem pravega miru. Nič ne sme biti, česar ti o meni ne bi vedel."

Malo je pomislila, potem mu je začela pripovedovati:

"V trgovini, kjer sem bila za blagajničarko, me je mladi gospod vedno zalezoval in mi sitnaril s snubitvijo, čeprav sem ga že večkrat zavrnila. Nekega dne je prišlo tvoje pismo, v katerem si mi pisal, da se bova kmalu vzela. Bila sem vsa iz sebe od veselja in sem takoj odpovedala službo; povedala sem tudi zakaj in tudi tvoje ime. Trgovčev sin je tedaj vzrojil in je dejal, da bo že napravil, da iz te moke ne bo kruha. Teden dni pozneje mi je v blagajni manjkalo tri tisoč dinarjev. Jaz še danes ne verjamem, da je res kaj manjkalo, in sem prepričana, da je mladi gospod denar vzel. Nič mi ni pomagalo, najsiti sem še tako trdila, da sem nedolžna. Mladi gospod se mi je v obraz smejal in dejal, če jaz ne vem, kam je denar prišel, bo pa tebi, mojemu ženinu, pisal, morda veš ti."

Nekaj dni nato sem dobila tvoje pismo, da je med nama konec. Dejala sem si, da ni mogoče drugače, kakor da ti je mladi gospod pisal in da si se zaradi tega umaknil. Tako me je pretreslo, da sem od same bridkobe zbolela in sem morala pet tednov ležati. Tedaj je bil mladi gospod še toliko nesramen, da me je znova zasnubil. Po drugih mi je dal povedati, da bo rekel, da se je pri denarju zmotil, in da mi bo vse storil, kar bom hotela, če ga vzamem. Če pa se bom s teboj ženila, je dejal, me bo naznani, da sem poneverila denar.

Mati me je silila in prosila, naj si vendar pamet posodim in naj vzamem bogatega, mladega trgovca, nama bo obema dobro, njej in meni. Ali rajši bi se bila dala za vse življenje zapreti, kakor da bi se bila vdala temu in takemu človeku. Saj mi tudi srce ni dalo; hotela sem ti ostati zvesta, četudi bi nikoli ne prišlo do ženitve. Rada bi ti bila pisala, v kakih hudih škripcih sem in v kaki stiski. Ali bala sem se, da bi na tako pismi utegnil priti v Maribor, in Bog ve, kako bi bilo, nazadnje bi bili še tebe prijeli in te obdolžili, da si z menoj vred krv. Te nevarnosti sem te hotela obvarovati. Prav zaradi tega se tudi nisem mogla odločiti, da bi bila šla k tebi k Sv. Juriju in ti vse povedala; mislila sem si: taka pot bi naju še bolj očrnila in bi res zasumili, da imava kaj nepoštenega skup; povrh si mi še prepovedal, naj ne hodim k tebi. Bila sem ko ptička v zanki in nič drugega mi ni ostalo ko — počakati, da bom videla, kaj bo. —

Naznani me mladi gospod sicer ni, ali živila sem ne prestano v strahu in skrbeh. Nesramnež me je še enkrat dal pobrati, če ga vzamem, pa sem mu dala tako pošto, da od tedaj nisem nič več čula o njem.

Ali obstanka nama v Mariboru ni bilo več. Druge službe nisem mogla dobiti, ker izpričeval nisem imela in govorilo se je tudi že to in ono o meni. Tako sva z materjo sklenili, da se preseliva v Ljubljano. Prodati sem moralta večji del svoje bale, ki sem si jo za drag denar nakupila, da bi mogla poplačati dolgo, ki sva jih napravili, in da bi bilo za selitev.

V Ljubljani je bilo še huje kakor v Mariboru. Dolgo časa nisem mogla dobiti službe, potem so me pri neki gospodi vzeli za služkinjo; ali ta služba je bila zame prehuda in pretežka in tudi plača je bila slaba. Po dveh mesecih so mi odpovedali, ker za težko delo nisem bila. Novi službe mi ni bilo treba iskati, ker so mi v tem zboleli mati in so ležali pet mesecev. Še misliti nisem smela na to, da bi zase kaj zaslужila, ker sem se moralta posvetiti samo materi in postrežbi. Komaj za pičlo urico na dan so me spustili mati od sebe. Za zdravnika in zdravila je bilo treba mnogo denarja; zato nama ni ostalo nič drugega, morali sva prodati, kar sva še kaj vrednega imeli: jaz ostanek bale, mati še nekaj stare zlatnine in od pohištva najboljše, kar se je dalo prodati. Kmalu sva morali še stanovanje pustiti, čeprav je bilo ubogo in tesno dovolj; in umaknili sva se v podstrešno kamrico na Šentpetrski cesti. Vedno v huji stiski sva bila. Drugega nisva imeli kakor tisto malo materine pokojnine; pa te je bilo ravno toliko, da sva plačali stanovanje in vsak drugi dan hleb kruha. Ujec tudi ni več kaj dal. Denar je imel v Avstriji naložen in je vsega izgubil; pokojnine pa je dobil tudi le malo, ker je bil po staremu upokojen. Ravno toliko je je bilo, da si je mogel v hiralnici plačati preživnino. Sicer pa je postal ves drug; bolj mehek je in dober. O svetem Juriju, ko ima god, sem mu pisala; odgovoril mi je tako prijazno kakor še nikoli poprej. Žal, da ga stara bolezzen v želodcu zopet hudo prijemlje.

Drugih sorodnikov nisva imeli več živih in tako sva bila z materjo brez svojega človeka, ki bi nama bil pomagal. Nazadnje mi ni ostalo nič drugega, kakor da grem na ubožni urad mestne občine. Prosila sem za podporo in, čeprav nista niso dajali Bog ve koliko, toliko je le bilo, da sva imeli za silo. Lakote sva si kljub temu še dosti užili.

Tisti čas sva v Kolodvorski ulici nenadoma srečali tebe. Ko sem te zagledala, me je tako pretreslo, da sem skoraj omedlela. Po eni strani me je bilo sram pred teboj, ker sem prišla tako na nič; po drugi pa me je v srcu tako zbolelo, ker so se mi vzbudili spomini na tiste srečne čase, ko sva se pripravljala na ženitev.

(*Dalje prihodnjič*)

Strah pred paralizo.

POLETI je začela razsajati paraliza, ki je tudi zahtevala več smrtnih slučajev in pustila dosti poahljenih, ki so jo preboleli. Zdravila zoper to hudo bolezen še nimajo, vendar pa so ji skoro na sledu in upamo, da ne bo dolgo, ko bo najden kak serum kot je cepilo zoper koze. Zdravstveni urad je razstavil plakate s svarilom in navodili starišem, da vejo kako ravnati z otroki v takih časih.

Najvažnejše je, da skrbimo za snago telesa pa tudi hrane in našega bivališča. Vsak otrok naj se vsak dan koplje. Razume se, da to velja tudi za odrasle ljudi. Roke so tisti del telesa, s katerim prijemljemo razne predmete in s katerimi tudi držimo hrano. Je torej pred vsem jako važno, da si roke dostikrat umijemo posebno pa vselej pred jedjo. Matere si naj vselej umijejo roke, predno začenja pittati malega otroka, ali če ga previjaš in prenašajo. Dete kaj rado nese rokco v usta in zato mu umijmo dostikrat prstke in rokce, da si ne bo zanesel kaj bolezni z nesnago v usta.

Kakor važna je snaga in čiščoba, prav tako je važen počitek, spanje. Vsakemu se pozna, ako ima premalo spanja in to še posebno slabo upliva pri otrocih, ki rabijo toliko moči za rast in razvoj telesa. Tudi skrbite, da se otrok ne bo preveč upehal niti pri igranju.

V takih časih, ko traja epidemija ene ali druge bolezni, ne jemljimo otrok v dvorane ali kam drugam, kjer je dosti ljudi skupaj. Nevarnost za bolezen je večja za otroke pod desetim letom, kakor je pokazala statistika zadnjih par epidemij. Dve tretjini vseh slučajev paralize so našli med otroci take starosti. Plavanje v javnih bazenih tudi ni priporočljivo, enako ne na raznih obrežjih morja in jezer. Sicer nimajo dokazov, da bi plavanje samo na sebi kedaj škodovalo, ampak pri tem je nevarnost, da se telo nanagloma pregreje in shladi, kar lahko povzroča oslabelost. Premisli dobro, predno vzameš otroka kam izven domače okolice.

V slučaju, da se otrok ne počuti dobro, je najprevidnejše vprašati zdravnika, da otroka pregleda in potrebno odredi. V vsakem slučaju pa ne izgubite ravnotežja in ne vlivajte v otroka še svoj strah in bojazen. Brez razburjanja se več doseže. Zdravnik se trudijo ugnati to bolezen, kakor so recimo difterijo. V samem mestu New York je pred tridesetimi leti 1919 ta bolezen napadla 14 tisoč otrok. Od teh jih je umrlo 1200. Danes pa imajo difterijo tako dobro kontrolirano, da je otrok varen tako, kakor pred kozami. Izmed enega milijona so dobili le tri smrtna slučaje. To pa je bilo dosegno radi zdravniškega svarila in kooperacije staršev, ki so dali otroke cepliti. Tako imamo lahko dosti upanja, da bo zdravniška veda zmagala in paraliza ne bo več puščala za seboj po-

hlabljenih žrtev. Že danes imajo tako dobro postrežbo in pomoč, da večina pacientov popolnoma ozdravi.

Zanesljivega sredstva zoper paralizo še ni, ampak če skrbimo za snago, počitek in splošno zdravje otrok, smo storili vse, kar je v teh časih mogoče.

IZ GLAVNEGA URAD

Sedaj, ko je v teku kampanja za nove članice, se prosi vse tajnice, da gotovo pregledate prošnje za pristop predno jih odpošljete na glavni urad. Prošnja 2 je za nove članice, in to za vse razrede in prošnja št. 3 je pa samo za članice, ki so že pri Zvezi in želijo spremeničti svoto za "višjo zavarovalnino". Ako boste upoštevale to navodilo, potem bodo vsi certifikati hitro in točno razposlani.

Josephine Erjavec,
glavna tajnica

ŠIVALNI KLUBI

Doba počitnic je minila, nastopila je hladna jesen. Čas je, da šivalni klub zopet postanejo aktivni. Podružnice pri katerih še nimate šivalnih klubov, prav prijazno prosim, da si jih ustavite, za kar vam prav gotovo ne bo žal. Saj ni potreba, da mora biti veliko članic skupaj, da vas je le nekaj, ki se zanimate in pokažete svojo dobro voljo in s tem boste dale pobudo tudi drugim.

ŠIVALNI KLUBI so pokazali, da niso samo za razvedrilo, pač pa tudi v dobiček. Nekatere podružnice so ravno potom ročnih del prišle do lepe blagajne.

Nastopila je sezona raznih prireditv pri katerih lahko razstavite ročna dela ter na ta način nekaj pridobite za blagajno. Ročna dela so vedno privlačna in za vse prilike najbolj primerno darilo. Torej, oprimimo se te lepe ženske umetnosti. Prav hvaležna vam bom, ako boste o svojih sestankih in sploh vseh delovanjih v ročnem delu poročale v Zarji. Na ta način bodo postali ŠIVALNI KLUBI vedno bolj popularni in privlačni za tiste, ki ljubijo ročna dela kot za one, ki bi se rade naučile. Dosedaj je najbolj pridna poročevalka Tončka Repič od šivalnega bluba podružnice št. 10, za kar ji gre najlepša zahvala. (V tej izdaji jih vidite tudi na sliki, ki je bila vzeta na pikniku. Tako imajo tudi dobre čase včasih.)

V upanju, da se boste odzvale temu apelu, vas prisrčno pozdravljam in vam želim lepih sestankov in obilo uspehov!

Ella Starin,
17814 Dilleywood Rd.,
Cleveland 19, Ohio

ŠT. 2, Chicago, III. — Seja meseca decembra je bila precej dobro obiskana. Razmotrivale smo, kaj storiti, da bodo naše seje bolj privlačne sedaj, ko pride jesenski in zimski čas in vsak išče razvedrila v notranjih prostorih. Sprejeta je bila sugestija, da bomo po vsaki seji igrale za dobitke in se malo zabavale. Za okreplati bomo imele pa okusne prigrizke. Vsem članicam naj bo v naznanilo in priporočilo, da se udeležite prihodne seje dne 13. oktobra ob pol osmilih zvezcer. Seja bo kratka in po seji bomo imele zabavo, kot je bil sklep zadnje seje. Članice, ki imate v tem mesecu svoj rojstni dan pa prinesite kak kejk ali kaj podobnega (ne bo nobene zamere) in me vam pa bomo veselo zapele in voščile "Happy birthday!"

Po naročilu tajnice opozarjam tiste članice, katere plačujete na njenem domu, da je doma samo ob sredah, ker druge dneve je zapošlena in njotraj ne dobite doma. Najboljše pa je, da pridete na sejo, ki se vrši vsak drugi četrtek v mesecu in tam poravnate svoj račun. Ako pa ne morete priti na sejo, potem pa zna biti še bolj priročno za vas, če denar izročite pri blagajničarki Mrs. Mary Tomazin, 1902 Cermak Road, ali pa pošljete po pošti na tajnico. Toliko v prijazno pojasnilo.

Koncert našega pevskega zabora se vrši 13. novembra, ne pa 6. kot je bilo zadnjji poročano. Vse članice naše podružnice in splošno občinstvo ter sosedne podružnice ste vabljeni na poset. Pevski zbor se trudi in skrbi, da bo predstavil nekaj posebnega za vaš užitek in zabavo. Zapomnite si dan 13. novembra 1949 v šolski dvorani sv. Štefana na Cermak Road in Wolcott Street. Vstopnice dobite pri vseh članicah pevskega zabora in se Vam priporoča, da sezite po njih.

K sklepu vas vse lepo pozdravljam in članice ponovno opozarjam na sejo 13. oktobra in pripeljite s seboj tudi kako novo kandidatinjo, ker v teku je kampanja in me ne smemo zaostati, ampak se potrudimo, da bonaša podružnica zopet na častnem mestu v kampanjskem seznamu.

Mary Kovačič, zapisnikarica

OČETU V ZADNJE SLOVO

Pueblo, Colorado — Dne 2. avgusta 1949 je bil poklican v večnost po svoje plačilo Frank Oklešen, podomače Yager, oziroma naš oče, previden s svetimi zakramenti. Pokopan je bil iz cerkve Marije Pomagaj, Pueblo, Colorado.

Pokojni je dočakal častitljivo starost 82 let. Doma je bil iz Češčevasi, fara Prečna pri Novem Mestu.

Z Bogom, dragi oče, vzeli ste slovo in v svojih zadnjih izdihljajih podali roko svojim otrokom. Hvala Vam in Bogu za zadnji pozdrav v slovo. Spomini na Vas bodo lepi in tiki. Vaša vesela narava in lepo petje, bo vedno blag spomin na Vas. Počivajte v

miru božjem, kjer je večno veselje. Zavedamo se, da je pot odprta tudi za nas za večno združitev. V blag spomin Vam, oče, izrečem te vrstice:

H grobu Vašem, dragi oče,
danes v duhu pohitim.
Enkrat naša vsa družina,
zopet bo združena!
Mirno spavaj in počivaj,
dragi oče — naš!

Zalujoči ostali: Anna Pachak in Mary Pugelj, hčeri, Frank Yager, ml. sin.

Naše sožalje

Tem potom izrekamo globoko sožalje naši glavni podpredsednici in predsednici podružnice št. 3, sestri Anna Pachak nad izgubo dragega očeta, karor tudi ostalim članom družine. Naj pokojni sniva mirno večni sen!

A.N.

Lep sestanek v Detroitu

V nedeljo 14. avgusta sem bila na sestanku podružnic št. 9 in 105 v Detroitu, kjer smo prišle skupaj z odbornicami in članicami, da se pomenimo nekoliko o stvareh za prihodnjo konvencijo, ki se bo vršila v Detroitu, leta 1952. Vedela sem, da želijo vedeti, kaj bomo pričakovale od njih, zato sem se namenila iti tja osebno, ker vem, da se lahko veliko več doseže, če se ima ustmeni sestanek kot pa s pisanjem.

Seja se je vršila v cerkveni dvorani. Udeležile so se odbornice in članice v lepem številu, če vzamemo vpoštev število tamošnjih članic. Pogovorile smo se prav dobro o gotovih stvareh in obljubla sem, da se vidimo zopet drugo leto, ko bomo eno leto bližje konvencije in takrat bomo že morale preskrbeti prostor itd., da bo vse v redu aranžirano, da ne bo potem posebnih nepričlik.

Želim se najlepše zahvaliti predsednici in tajnici št. 9 Mrs. Katherine Butala in Clara Butala, ki sta prišli me čakat na postajo in pripravili dobra okrepčila na njihovem domu. Enako hvala tudi sinu Benni Butala, ki je bil naš voznik tisti dan. Na domu sem obiskala tudi sestro Bombach, tajnico podružnice št. 105 in njene prijazne starše. Ravno takrat je bila v bolniški postelji blagajničarka št. 9 Mrs. Anna Potočnik in sem tudi njo obiskala na domu. Upam, da je lepo okrevala!

Torej vsem skupaj prav prisrčna hvala za gostoljubnost in za lep sprejem, karor tudi za udeležbo na sestanku. Da bi bile zdrave ter na svodenje zopet drugo leto, če Bog da priliko.

Vaša — Albina Novak.

Št. 10, Cleveland (Collinwood), Ohio
Bliža se jesenska doba in ţ njo daljši večeri. Šivalni sestanki so se zopet pričeli. Katero še veseli, se lahko nam pridruži. Sestanke imamo vsak torek večer od sedme ure naprej v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

V teku je tudi kampanja mladinskega oddelka. Zadnja konvencija je do-

Šivalni klub št. 10 na pikniku

Tončka Repič je zadnjie prav lepo poročala, kako imenitno se je imel šivalni klub podružnice št. 10 iz Clevelandu, pri Lapavih v Geneva, Ohio. Tukaj je pa slika, ki je bila vzeta tisti dan in po obrazih bi človek sodil, da je bilo vsega dobrega na razpolago.

Prva vrsta: Martha Batich in Jen-

ločila nekaj posebno koristnega za mladino. Gotovo ste že pazno čitali, da je bilo sklenjeno, da dobi vsaka članica mladinskega oddelka, ko prestopi v odrasli oddelek lepe provizije. Tista, ki je članica deset let v mladinskem oddelku bo dobila za \$50. več smrtnine ob pristopu v odrasli oddelek brez vsakega nadaljnega plačila. Ne bo vam žal, ako vpišete svojo hčerko, vnučko, nečakinjo ali prijateljico v Zvezo. Potrudimo se sestre, da bomo enkrat me na višjem prostoru v kampanjskem poročilu.

Poročili sta se zopet dve naši članici in sicer Elma Verh iz Saranac Road, in Betty Lou Marolt iz Park-grove Avenue. Slednja je aktivna pri vežbalnem krožku. Obema izrekamo čestitke in želje za najlepšo bodočnost v novem stanu.

Zadnji mesec sta umrli sestri Gertrude Zimmerman in Josephine Končan. Bog jima daj večni mir in pokoj. Prizadetima družinama pa naše globoko sožalje.

Težko sta bolni že več časa Apolonija Stravs, 14921 Darwin Avenue in Frances Kavčič, 1204 E. 167th Street. Hvaležni boste za vsak obisk. Želimo, da bi skoraj okrevali in tudi vse druge sestre, ki so v tem času bolne.

Vabim vse članice, da pridete v obilnem številu na prihodnjo sejo!

Pozdrav vsem članicam od vaše tajnice

Frances Sušel

Št. 12, Milwaukee, Wisconsin — Naša seja 7. septembra je bila precej dobro obiskana. Želim, da bi bilo zmeraj tako.

Sestra Mary Skusek in soprog sta obhajala 25 letnico svojega zakona. Mnogo, mnogo sreče, Mary in soprogu želim jaz in vse članice. Sklenile

nie Koren. Druga vrsta sedijo: Filomena Sedej, Jennie Košir, Jennie Battich, Frances Sušel, Mary Urbas, Frances Salmich, Gertrude Bokal in Mary Komidar. Tretja vrsta: Antonia Repič, Ana Mramor, Mary Vidmar, Mary Zallar, Mary Comlah in Josephine Sustarsich. Bog daj, da bi imele še mnogo prijetnih piknikov. Vse ste fejst dekleta!

smo, da bomo imele sveto mašo ob sedmih zjutraj dne 2. novembra v Janezovi cerkvi na South 9 in West Mineral Street. Vse članice se vabi na udeležbo svete maše, ki bo darovana za vse umrle članice naše podružnice.

Pri naši podružnici bomo imele zopet kegljaške skupine pod vodstvom sestre Helen Vodnik, ki bo ustanovila tudi vežbalni krožek. Torej članice, vpišite svoje hčerke v našo podružnico in s tem boste pomagale tudi vežbalnemu krožku do izpolnitve.

Naša pridna zapisnikarica Justine Turk je obhajala svoj rojstni dan 26. septembra. Vse najboljše, Justine!

Bolnih je več naših sester in med njimi je sestra Helen Presečnik. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja!

Pridite na prihodnje seje v lepem številu in ne pozabite, da je v teku kampanja za mladino. Torej prav go-to vpišite svoje hčerke, vnučinke, sorodnice in prijateljice.

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in članstvu Zveze, posebno pa članici št. 12.

Vaša tajnica — Mary Schimenz.

Št. 15, Cleveland (Newburgh), Ohio
V poletnem času gre vse na počitnice. Tako je šlo tudi moje pero. Človek se rad malo razvedri in gre ven, da vidi krasoto božje narave.

Moja prva pomladanska pot je bila na konvencijo v lepo hladnoueblo, Colorado, kjer imajo zares čudovito podnebje. Prav lepa hvala podružnici št. 3 za tako lep sprejem, vsestransko prijaznost, postrežbo in za vse kar smo bile deležne za časa našega bivanja med njimi. Bila je res prava sestrška ljubezen v dejanju. Bodite pozdravljeni in upamo, da se še katerikrat vidimo. Pozdravljam.

Rev. Daniela Gnidica za tako lepe v srce segajoče pridige. Bog Vas ohrani še dolgo let! Lepe pozdrave našemu duhovnemu svetovalcu Rev. M. Kebetu za prisotnost in lepe nauke. Bog vas ohrani med nami še mnogo let! Prav lepa hvala Mrs. B. Brajda, hčerki in soprogu, kakor tudi Mr. in Mrs. Mišmaš za tako lepo postrežbo. Bile smo prav zadovoljne in se počutile popolnoma domače. Tako dobre in prijazne ljudi je težko pozabiti. Bog vam daj zdravje in upam, da se še vidimo.

Meseca maja smo imele Card Party v prid blagajne za kritje stroškov delegatki za konvencijo. Za pecivo so darovale sledeče: A. Stražar, M. Filipovič, A. Jakič, Mirtel, M. Skrel, M. Novak, Černe, J. Gross, Uduč, Habjan, Ajnik, Hudak, Češek, Perko-Grabnar, Šraj, Lekan, Zabukovec in Jennie Zupančič. Dobitke so darovale sestre Zabukovec, Šraj, Lekan, Verona Škufera Hudak, M. Škufera, Jennie Zupančič in A. Arko. V denarju sta darovali: sestri Nose in Jerič. Prav lepa hvala vsem skupaj, ki ste s svojo velikodostno pomagale in lepa hvala tudi kuharicama Frances Šraj in J. Češek. V imenu podružnice, vam hvala vsem skupaj!

Dne 1. oktobra bomo imele plesno veselico na kateri bo igral izvrsten orkester. Za lačne in žejne bo vsega dovolj.

Izgubile smo dve članici Jennie Gnidica in Mary Škufera. Bog jima bodi dober plačnik za njihova dobra dela. Bog jima daj večni mir in pokoj! Preostalim domačin naše iskreno sožalje. Vas vse pozdravlja,

Anna Jakič, predsednica

Št. 16, South Chicago, Illinois — Naša jesenska prireditev se vrši v nedeljo 30. oktobra, 1949. Sedaj pa sestre zavihat rokave in lepe stvari narediti, da bo več izkupička. Nekatere so že obljbile napraviti lepe stvari kot Mrs. Jaki in Mrs. Spretnjak je obljbila prinesi kar štiri stvari, namreč za vsako hčer eno ročno delo in enega zase, tako tudi Mrs. Mish in še druge. Tudi tiste, ki niste bile na seji v septembru se prosi, da prinesete na oktobrsko sejo, da bomo videle koliko lepih stvari bomo imele. Potrudite se, drage sestre, in prinesite lepe stvari, da bomo imeli lep uspeh in bomo ponosne na vas. Dobile smo tudi novo članico, ki je prišla iz starega kraja pred par meseci in bila je na seji, kjer se ji je dopadlo. Dobrodošla, Josephine, v našo sredo! Torej ne pozabite priti na sejo 13. oktobra in zadnjo nedeljo v oktobru pa na lepo zabavo v dvorano sv. Jurija. Pozdrav vsem članicam!

Katie

Št. 18, Cleveland (Collinwood), Ohio Vljudno vabim vse cenjene sestre, njihove prijatelje in znance na prihodnjo društveno Card Party v torek 11. oktobra, ko se obeta zopet lep in zabaven večer. Preskrbljeno bo z vsemi dobrotami, torej naj ta jesenska prva zabava roditi vesele spomine,

ker ti edini so vir pobudnega delovanja za bodoči obstoj podružnice. Pri vsakem odseku naše organizacije skušajo na ta ali oni način obdržati zavest, da smo si Slovenke mnogo bolj poznane potom SŽZ kot v posameznih delovanjih takorekoč s kosanjem kje in kako najboljše uspevamo. Zato polagam na srca vseh svojih članic tem potom, dasi opetovanjo, toda resnično željo, da držimo skupaj in v lepem soglasju kot v preteklosti ostanemo zveste principom, da se ne bo gledalo na izvenstranske okoliščine, pač pa, da smo si sestre in v nadi pomagati v potrebi tej ali oni, naj nas krepi On, ki ima življenja posameznikov vseh — v rokah. Ostanite zdrave! — Na svodenje na Card Party 11. oktobra!

Josephine Praust, tajnica

ZVEZIN DAN V MINNESOTI

Zvezin dan, ki se je vršil za državo Minnesota v nedeljo 28. avgusta v Duluthu, je zelo presenetljivo dobro uspel. Udeležba je bila sijajna in vse je bilo izvrstno. Tudi Bog nas je blagoslovil z lepim vremenom, da je bilo res perfektno.

Podrobnosti o tem dnevu in tudi o obiskih po Minnesota pridejo na vrsto v prihodnji izdaji, ker imam precej lepih starci za poročati. Za ta čas, pa rečem samo: Bog Vam plačaj vsaki posebej in vsem skupaj tisočerokrat za Vaše vrlo zanimanje in sodelovanje.

Prisrčno Vaša, Albina Novak

Št. 20, Joliet, III. — Zadnji mesec so praznovali srebrno poroko dvojice starši naših kadetk. Prva sta bila Mr. in Mrs. Michael Papesh na Ruby Street. Mrs. Papesh je bila z nami v Pueblo, Colorado za časa konvencije kamor je spremila svojo hčerko, kadetko Gloria Ann. Druga slavljenca sta pa bila Mr. in Mrs. Fred Troppe na Broadway, ki imata dve hčerkice, kadetki in sicer Dolores pri Championship kadetkah in Elaine pri mladinskem krožku. Obema paroma želimo še mnogo let zdravja in da bi dočakali zlato poroko.

Preminila je sestra Frances Gombach, ki je pristopila k podružnici novembra 1928, to je pet mesec po ustanovitvi. Rojena je bila na Trnovem, Slovenija. Zapusča dva sina in dve hčerkice. Hčerka Jean je že deset let kadetka in sin Jack je fotograf. Kadetke zmagovalnega krožka so oba večera, ko je pokojna ležala na mrtvaškem odru, stali po dve na vsake pol ure kot častna straža ob rakvi pokojne, in to od 8 do 11 ure, kar je napravilo veličasten vtis na vse prisotne. Bil je to prvi slučaj smrti matere od kadetke v vseh leth izza ustanovitve krožka. Članice so pa molile sv. rožni venec kot običajno, ter jo spremile na zadnji poti. Sprevoda se je udeležilo tudi šest kadetk v uniformi.

Pokojna je bila mirnega značaja ter dobra mati in vzorna gospodinja.

Naj ji sveti večna luč. Preostalim pa naše sožalje.

Umrl je star naseljenec in oče naših članic, Mr. Anton Kocjanec iz Summit Street. Naj počiva v miru in sveti naj mu večna luč! Naše sožalje preostalim.

Bolne so sestre Frances Kosicek, Uršula Ambrose, Helen Mutz iz Vine Street, Pauline Rus, Anna Jerman iz Wilcox in Mary Umek. Mrs. Mary Laken in hčerka Rita sta se podali v Mayo Bros. kliniko in Anna Agnich. — Punčko so kupili pri družini Mr. in Mrs. Richard Sorg. Dekliško ime matere je bilo Pavesich. Vsem bolnim članicam želimo hitrega okrevanja. Staršem novorojenke, naše čestitke!

Zmagovalni krožek naših kadetk bo priredil letno plesno veselico dne 15. oktobra v dvorani sv. Jožefa na North Chicago cesti. Tem potom so vabljeni vsi prijatelji, posebno pa naše članice in njihovi soproti in sinovi, da zopet enkrat pokažete svojo naklonjenost kadetkom, ki se trudijo za ugled naselbine in mesta Jolieta s svojim nastopom in prisotnostjo. Njih zadnja prireditev, ki se je vršila 14. avgusta v našem farnem parku je prav dobro uspela. Najlepša zahvala pripravljalnemu odboru Marge Petric, Helen Zadel in Betty Verschaj. Baro je imel v oskrbi manager Bob Kostecek. S pomočjo Rudolfa Pucev sta imela velik del za okreplila v svojih rokah. Priznanje gre vsem delavcem, vsem kadetkam od prve do zadnje, ki so prišle ven ta dan ter vsaka storila svoj del, naj si bo pri stojnicah ali okreplilih kot pihači. Vsaka se je odzvala, zakar zasluži vso pohvalo.

Hvala gre tudi našim odbornicam in članicam, ki ste stale ure in ure za mizo, pri bari in pripravljalne grizek, da se je lažje pilo. Hvala vsem, ki ste se udeležili ter ponovno pokazali svoje prijateljstvo do njih, ker brez vašega poseta bi ne imeli uspeha. Torej v imenu kadetk še enkrat tisočera hvala vsem skupaj.

Na Delavski praznik sta se oba krožka, zmagovalni in mladinski v polnem številu odzvala vabilu prisostvovati paradi. Udeležile so se tudi male baton twirlers s palčicami. Bila je lepa slika na pestre vrste naših uniformiranih kadetk, ki povzdigajo veličastnost parade vsak pot in kjer koli se udeležijo, kakor tudi čast Zvezzi. Vabilo so pa morale zaraditi za poslenosti odkloniti Veteranom Catinign Post, ki so blagoslovili svoj dom. Toda odzvale so se vabilu naših veteranov St. Joseph Post, American Legion, v nedeljo dne 11. septembra, ki so ob tej priliki blagoslovili igrišče, za katerega so veterani zneske pobirali sami skupaj in plačali za stroške ter nato istega poklonili našemu župniku za rabo ob piknikih na farnem parku. Program ob tej priliki je imel v rokah Henry Adamich. Najlepša točka programa (in to bo vsak potrdil, ki je bil navzoč), so bile vaje naših kadetk, ki so očarale vse navzoče in doble močan aplavz.

Svoj rojstni dan je to pot na seji praznovala naša agilna podpredsednica, Anna Mahkovec, ki je prinesla potico s katero je pogostila vse načelo. Srčna hvala, Mrs. Mahkovec in še mnogo let Vam želimo vse članice.

Moje poročila danes je precej dolgo. Pri sklepu se želim zahvaliti vsem prijateljem, ki so prihiteli v cerkev, ko se je poročila moja hči, Millie, z Rudolfom Pucel, dne 3. septembra ter prisostvovali lepemu cerkvenemu poročnemu obredu. Hvala velikoštavnim prijateljem, kateri so prihiteli na dom s svojimi čestitkami pozdraviti mladi par, kakor tudi za krasna daria. Hvala vsem, ki ste prišle na "shower" za Millie, katerega ni bila vesela samo Millie, ampak tudi jaz. Posebna hvala vsem odbornicam št. 20, za tako krasno in izredno dario, katero so same prispevale, še posebej pa hvala naši ustanoviteljici Zvezze in častni predsednici, Mrs. Marie Prisland, ki je prišla celo iz Sheboygana, da je bila navzoča na tej slavnosti. Hvala tudi za brzjavne čestitke in dobre želje. Millie se bo gotovo sama zahvalila v angleškem delu, ko se vrne iz ženitovanjskega potovanja.

Pozdrave vsem članicam in na svinjenje na prihodnji seji!

Josephine Erjavec

Št. 21, Cleveland (West Park), Ohio
Zadnji mesec smo bile vse veselo presenečene, ko smo dobile Zarjo tako zgodaj v mesecu, kar upamo, da bo tudi v bodoče, ker vse komaj čakamo, da jo dobimo.

Na zadnji seji smo se imele prav lepo. Bog daj, da bi bile oddslej vse naše seje boljše obiskane in da bomo bolj pridne ter pripeljale tudi kaj novih članic. Kakor je vam vsem znano je sedaj v teku kampanja za nove članice. Ko bi vsaka pripeljala vsaj eno novo članico, kako bi to bil lep napredok!

Nevarno je zbolela sestra Victoria Brajkovich in se nahaja v St. John's bolnišnici. Želimo, da bi ji Bog podelil kmalu ljubega zdravja, kakor tudi vsem drugim bolnim sestrám in med temi sta še vedno sestri Anna Sustaršič in Ivana Zalar.

Naše sožalje sestri Frances Koželj, ki je izgubila ljubljenega brata in ravno tako sestri Theresa Kozuh, kateri je umrla sestra. Tako se kar počasi vrstimo proti večnosti.

Naša sestra Helen Cimperman se je te dni zaročila s Frankom Bogovičem. Naše čestitke, Helen, in vso srečo Ti želimo!

Sestra Frances Kavc je postala 16 tič stara mati, kar ji vse čestitamo. Sestri Frances Kavc tudi lepa hvala za dario.

Vas vse lepo pozdravljam in na svinjenje na drugi seji.

Ančka Pelčič, tajnica

Št. 23, Ely, Minnesota — Naša podružnica se je tudi udeležila proslave Zvezinega dne v nedeljo 28. avgusta v Duluth, Minnesota. Iz Ely smo se odpeljale okrog osmih zjutraj. Bilo je jasno jutro in uživale smo lepe ra-

zglede, ko so sončni žarki obsevali hribe, doline in naša mirna jezera. V Duluth smo dospeli pred enajsto uro in se takoj podale v cerkev sv. Elizabete, kjer se je brala sveta maša za članice SŽZ, katero je daroval č.g. Papesh. Častiti gospod župnik je bil vesel, da je zopet videl poznane obrazy, ker on je sin staršev živečih tukaj na Ely. Papeževi imajo dva sina, duhovnika. Čestitamo vzorni družini Papež.

Cerkev sv. Elizabete je zidana na lepi ravnini in na lepem zelenem vrtu se vidi tudi sadno drevje, ki je bilo ravno tedaj bogato obloženo s sadjem, da so se veje prikljanjale skoraj do tal. Ob dveh popoldne smo se pa udeležile banketa, ki je bil prirejen v cerkveni dvorani sv. Elizabete.

Program popoldne je bil vse skozi pester. Naša glavna predsednica je podala zanimiv govor in tudi sprejela deset novih članic v mladinski oddelek. Krožniki so bili polni z vsakovrstnimi dobrimi jedili. Bilo je vsega v obilju. Po šesti uri smo se pa podale nazaj na pot proti Ely. Ustavile smo se na Gilbertu za eno uro in tam smo se srečale z Mary Prešeren, ki sedaj stanuje na Gilbertu. Čas je prehitro minil in morale smo se podati nazaj na bus. V Towerju smo se ustavile samo za nekaj minut in kmalu nato bile nazaj na Ely. Skrbnemu vozniku, Johnu Kočaku, se že naprej priporočamo za prihodnje leto, da nas bo peljal na Zvezin dan, ki bo v Chisholmu, Minnesota.

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in članicam SŽZ!

Marjeta Brabant

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi $32\frac{1}{2}$ do 33 točk, ki jih je treba odštetiti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Enako je pri deklkah drugača evropska mera. Št 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrti med 10 in 11 točk razlike.)

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Št. 24, La Salle, Illinois — Po dolgem letnem času in hudi vročini, se je zopet približala hladna jesen. Vročina je trajala cele tri mesec in sedaj se je pa lepo ohladilo in se človek kar rad pripravi zopet do pisave.

Jaz sem upala, da se bo katera druga oglasila od naše podružnice, pa se ni, torej zopet meni ostane to delo, ker me članice poprašujejo, zakaj ne pišem.

Naznanjam vsem našim članicam, da so se naše seje zopet začele kot so bile po navadi. Vabi se vas vse na redno udeležbo, ker imamo zmeraj kaj novega za rešiti v korist naše lepe organizacije. Vse, ki ste bile načelo na zadnji seji ste slišale sklep konvencije in upam, da ste bile vse zadovoljne in se boste potrudile, da bomo imele lep napredok. Tiste, ki pa niste bile na seji, pa prosim, da prečitate zapisnik zadnje konvencije. Ne vrzite proč Zarje, ampak jih shranite in kadar pride priložnost lahko pogledate nazaj in vidite kaj se je uredilo.

Čeprav sem pozna, kar upam, da mi oprostite članice podružnice št. 3 v Pueblo, Colorado, se želim tudi jaz zahvaliti vsem kuharicam, ki so nam tako pridno kuhalo in skrbelo, da smo bile postrežene z vsem dobrotnimi. Hvala vsem, ki so nam tako pridno in prijazno servirale vsak dan in tudi za lep sprejem na postaji in potem za mnogotero naklonjenost ves čas našega bivanja med vami ob času naše konvencije. Lepa hvala sestri Frances Raspet, sinu in hčerkki, ki so nam tako lepo razkazali lepo место in nas peljale vse povsod z avtomobilom. Lepa hvala Mr. in Mrs. Johnu Germu za lepo postrežbo. Uverjena sem, da so vse delegatke odnesle najlepše spomine kot sem jih jaz in se bom vselej z veseljem spominjala na članice in prijatelje v Colorado. Vaši lepi kraji so na nas vse napravili najlepši vtis. Torej bodite lepo pozdravljeni in tudi Mrs. Perše, ki je zanas preskrbela tako udobno stanovanje. Bog vas ohrani pri združju.

Iz Ohio sta prišla k nam na obisk moj bratranec in njegova žena Mary in Joseph Golob, kakor tudi dve sestri od Mrs. Golob in sin iz Jolieta. Bila sem vesela, da smo se zopet videni. Upam, da so prišli srečno domov in da so imeli lepo potovanje.

Pod zdravniško oskrbo se nahaja več naših članic. Operacijo so prestale sestre Fric, Mary Urančič in Anna Cassidy. V avtomobilski nezgodji se je ponesrečila sestra Anna Vebrški. Bolna je tudi sestra Josephine Haptman. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Teta štorklja se je oglasila pri družini Mr. in Mrs. William Vengler in podarila sina, prvorjenčka. Čestitke!

Zopet je v teku kampanja za nove članice. Upam, da bi naše članice, ki imate hčere za vpisat, se zavzele za naš uspeh ter poskrbeli, da postanejo naše članice. Vsaka bi lahko pripeljala vsaj eno novo in kar malo premislite, kako lep naraščaj bi imele skupaj v kratkem času!

Ne ljubo mi je ponavljati staro pesem tistim članicam, ki ste zaostale z asesmentom, da bi prišle poravnati, kar bi bilo za tajnico veliko lažje delo, ker jaz ne morem hoditi po hi-

šah kolektat. Upam, da boste storile svojo dolžnost in prišle na prihodnjo sejo. Najlepše pozdrave pošiljam vsem članicam naše podružnice.

Vaša tajnica — Angela Strukel

Št. 30, Aurora, III. — Oh, kako težko mi je pisat danes. Še mi solze zaličajo oči, ker smo komaj pred par urami spremili in položili k večnemu počitku našo pridno in zvesto članico Antonijo Aister, rojena Bartol, v vasi Hrib v Loškem Potoku. V Ameriko je prišla pred 41 leti in to v gozd v Michigan. Večkrat mi je pravila, kako je gazila po snegu, ki je bil čez koleno visok, da je dobila drva in vodo ali pa še sneg so morali topiti, da so dobili vodo za prati, kadar je bil hud mraz in oprano je moralno biti, ker je bila kempa polna borderjev.

V Aurori je živela nad 35 let in sta z možem in svojimi žuljavimi rokami pridobila lepo premoženje in vzgojila pet otrok, ki so že vsi poročeni.

V začetku avgusta je šla v California obiskat svojo tam poročeno hčer. Domov je prišla 21. avgusta. Dne 31. avgusta jo je pa zadel srčni napad ter je bila takoj odpeljana v bolnišnico, kjer je umrla 7. septembra in pokopana 9. septembra. In tako je konec njene trnjeve življenske poti. Komaj deset dni je minilo odkar je obiskala hčerkko Tillie in zdaj je ona prišla sem obiskat svojo mrtvo mater.

O smrt, zakaj nič ne izbiraš, samo pobiraš. Zakaj nisi posegla kam drugam, kjer ne bi napravila tako nepopravljive praznine! Ali ne vidiš, kako malo nas je v Aurori, da je vsakega slovenskega človeka tako zelo, zelo škoda! Smrt, zakaj ne izbiraš drugače? Vidiš, da ima drevo slovenskega naroda samo še nekaj močnih — starih stebrov, pa nam še te tako neusmiljeno sekaš in polagaš v grob, saj vendar veš, da nimamo nadomestitve. Mladina je ameriška, posebno v malih naselbinah.

Pokojno sestra Aister bo zelo pogrešana pri društvi! Saj je bila pri vsaki zadevi vprašana za nasvet in je vselej imela še kako dopolnilno besedo k vsaki zadevi in kadar je podružnica potrebovala pomoč ni nikdar odrekla. V zadnjem vojski sta bila dva njena sinova in se srečno vrnila. Bila je z dušo in srcem za Ameriko in izmed vseh Jugoslovank, je napletla največ jopičev, pasov, nogavic in ne vem še vse kaj za vojake. Dobila je priznalno pismo iz Washingtona.

V mojem in v imenu podružnice izrekam globoko sožalje soprogu, in vsej družini. Mrs. Aister, Ti pa počivaj v božjem miru in večna luč naj Ti sveti!

V zadnjih par letih je naše mesto zelo naraslo po velikosti in prebivalstvu. Imamo tri najmodernejše opremljene bolnišnice. Med temi je pa bil samo en aparat "iron lungs" in so se gasilci in policaji dogovorili, da bodo skupaj priredili en večer žogometno igro in prodajali tikete po 50 centov in v par dneh so imeli skupaj tri tisoč dolarjev. Bilo bi še več uspeha, ampak je na večer, ko se je vršila

igra nagajal dež. Darovi so kar naprej prihajali in to v svotah do sto dolarjev, tako, da so skupaj nabrali \$4,400.00, kar bo zadostovalo za dva nadaljnja aparata. Gasilci in policaji so se vsem darovalcem lepo zahvalili za velikodušno pomoč pri plemenitem delu.

Tako drugi dan po tej igri, je pa zbolel za polio sinček najbolj pridnego igralca — gasilca. Naj dobrji Bog ozdravi sinčka temu dobremu očetu.

Spet smo v oktobru, zame najbolj žalosten mesec. Dne 4. oktobra bo že minilo pet let odkar je umrla moja ljubljena hčerka Josephine, stara 18 let in sedem mesecev. Josephine moja, zdaj se še ne morem sprizagniti z mislijo, da Te ne bo več nazaj. Upam pa, da se vidimo nad zvezdami.

Pozdrav vsem, ki berejo Zarjo!

Frances Kranje

Št. 32, Euclid, Ohio — Z upanjem, da bomo imele lep uspeh ob naši 20 letnici, je bila še lepa udeležba na seji in naše dobre članice so bile vse pripravljene sodelovat, za kar hvala vsem tem!

Zadnji mesec je smrt nagloma poseglja v našo sredo in nam odvzela dobro članico Mary Strojin. Živila je v Geneva, Ohio, kjer je imela s soprogom lep dom in farmo. Ona ni nikdar odrekla pomoči drugim ter vselej velikodušno pomagala. Bog ji bo di dober plačnik. Me se pa spominjam njeni duše v molitvi.

Štokrila se je oglasila pri sestri Ann Tekavec na Willmore Avenue in ji pustila v spomin zalo hčerkico, ki bo gotovo dobra članica kot njena mamica. Pri Betty Petrovčič (prej Gole, sestra od naše tajnice), so pa vile rojenice pustile krepkega dečka. Naše čestitke, da bi bili vsi zdravi in da bi otroka svojim staršem v veselje gori zrasla.

Sestra Jennie Pink, prva predsednica naše podružnice, je bila v bolnišnici. Ona že dolgo trpi radi nog. Bog daj njej in vsem bolnim ljubega zdravja.

Prosim vas sestre, da mi sporočite svoje novice, da jih uvrstim v dopis, ker meni ni mogoče slediti posameznim novicam, zato pa me ve poklicite in naznamte svoj dogodek, da pride v javnost.

Sedaj pa kličem: na svodenje na seji! S pozdravom vaša poročevalka —

Frances Perme,
tel. KE-3633

Št. 33, Duluth, Minnesota — Vse članice naše podružnice se prav lepo zahvaljujejo vsem odbornicam, članicam in prijateljem, ki so nas obiskali na državni Zvezin dan in nedeljo 28. avgusta. Lepa hvala vsem, ki so se potrudili biti med nami in to v tako velikem številu. Bog plačaj vsem, ki so nam pomagale na en ali drugi način do lepega uspeha. Kadar boste druge podružnice nas povabile, vas govorito ne bomo pozabili, ampak se isto lepo odzvale. Ako je bilo kaj, da niste bili zadovoljni, prosimo, da oprostite. Skušale smo v kolikor je bilo v na-

ši moči vam postreči in me smo vam globoko hvaležne za lepo sodelovanje. Bog vas živi!

Poletje je že za nami in hladna jesen je že tukaj. Želje, da bi bili vsi zdravi in najlepši pozdrav pošiljam vsem skupaj.

Mary Shubitz, tajnica

Št. 38, Chisholm, Minn. — V poletnem času nimamo pri naši podružnici seje, toda letos smo pa imeli velik sestanek, namreč bil je to državni Minnesota dan, ki se je vršil v Duluthu v nedeljo 28. avgusta. Udeležba je bila velika. Širje busi so pripeljali članice SZZ iz železnega okrožja.

Ob tej priliki bi se rada zahvalila vsem članicam, ki so nam še tako lepo na roke. Zelo smo vesele in zadovoljne s pomočjo, katero dobimo od naših članic. Naše potovanje je bilo zelo prijetno. Na busu smo veselo prepevale, da je doneelo, kakor od zvonov skozi vso pot. Počutile smo se kakor v starem kraju, ko smo šle na božjo pot. Naš voznik nas je pa zvesto poslušal in najbrž, da se je navadil tudi on peti naše pesmi, katerih ni bilo konca ne kraja. Sestra Johanna Privec je prišla k nam, ki smo sedele zadaj in pravili: "tukaj pa nič ne pojete!" — Ani Ruparčič ji pa odgovorili: "Bog se usmili, saj tako znamo, da bi nam kmalu pljuča ven vrglo!" — Bilo je res smeha in petja nič koliko.

V Duluth so pa dobre članice vse lepo pripravile za nas. Banket je bil izvrsten. Father Chisholm je imel tudi lep govor in nam povedal mnogo šaljivih in isto tudi Father Papesh. Med nami je bila naša glavna predsednica Albina Novak, ki je imela prav lep govor in sprejela je deset deklic v mladinski oddelki ter vsaki poklonila majhen spominček. Domov smo se vrnile prav zadovoljne in za prihodnje leto vas pa vabimo na Chisholm, kjer bomo zopet skupno proslavile državni Zvezin dan.

Naša glavna predsednica je nas obiskala tudi na Chisholmu in to je bilo v petek 2. septembra. Članice so prišle v lepem številu na sestanek v Slovenski narodni dom. Bil je prav lep večer za vse skupaj! Najlepša hvala za obisk.

Dne 3. 4. in 5. septembra smo pa v našem mestu praznovali stoltnico in vršile so se vsakovrstne manifestacije skozi vse tri dni za katere se je zanimala vsa naselbina in prišli so tudi od drugod na proslavo.

Za sporočati imam žalostni novici, ki sta zadelo dve naši članici. Prva je bila sestra Mary Kordiš, sedaj Lavrič, ki je izgubila zelo dobrega sina, star 38 let, ki je bil poznan povsod ter zelo priljubljen. On se ni sramoval maternega jezika. Bil je zmeraj vesele narave. Umrl je za srčno bolezzen. Zapušča ženo, hčerkko, mater, braće in sestro.

Drugi slučaj je pa bil pri sestri Mary Strle, ki ni še pozabila smrti svoje hčerke Florence, pa jo je zopet zadelo nesreča, ko ji je umrl sin. Živel je z družino v Montani in se je smrtno ponesrečil z avtomobilom in

še dva druga ž njim. Starši so že leli, da je pokopan na Chisholmu in bil je položen poleg sestre Florence, ki je umrla pred štirimi leti. Zdaj počivata skupaj. Joe Strle je bil star 32 let. Zapustil je sina, hčerko, starše brate in sestre. Naše globoko sožalje zalujčim preostalom. Pokojnika naj pa počivata v miru in naj jima sveti večna luč! Svoje delo sta dokončala na tem svetu in v duhu bosta vedno z nami in prosila bosta pri Bogu za svoje drage, zato ne žalujte preveč, ker to je človeška usoda, ki nas bo vse zadevala drug za drugim.

Bolne so sestre Mary Gande, Mary Plut in Mary Pakiš, ki se zdruji že delj časa v Duluth Nopmening zavodu. O sestri Pakiž bi bila že prej poročala, pa nisem vedela, da je naša članica. Draga sestra Pakiž: Iz srca Vam želim, da bi se kmalu vrnili domov k svojim hčeram. Vsem bolnim sestrám želimo ljubega zdravja.

Z rednimi sejami bomo zopet začele prvo sredo v oktobru v navadnih prostorih. Prosim vas, da pripeljete vsako eno novo članico in matere lepo prosimo, da vpišete svoje hčerke pod okrilje SŽZ. Vas vse lepo pozdravljam.

Ivana Perkovich, predsednica

Št. 41, Cleveland (Collinwood), Ohio
 Najbolj važna točka to jesen, ki ima največji pomen za napredek naše Zvezde, je gotovo naša mladinska kampanja, ki se je pričela 1. avgusta in bo trajala do 31. decembra. Mladina je tisti temelj na katerega postavljamo našo lepo žensko organizacijo, kajti mlajše moči bodo prevzele in nadaljevale delo tam, kjer ga bomo ne pustile. Torej, drage sestre, dajmo se potruditi, da pridobimo vsa naša dekleta in deklice pod okrilje naše Zvezde ter podvojimo članstvo v mladinskem oddelku. Asesment je samo 10 centov na mesec, to je od enega do 18 let starosti. Zadnja konvencija je pa odločila, da vsaka deklica, ki je pri Zvezzi včlanjena deset let, dobije \$50.00 več k smrtnini, ko prestopi v odrasli oddelk. Tiste, ki pa dopolnijo 18 let predno so deset let včlanjene, pa dobijo za vsako leto en mesec prost asesment v odraslem oddelku. Novorojene deklice so pa proste od rojstva do enega leta. Torej za vse kar se plača za deklice asesmenta, se dobije lep popust. Matere razmišljajte o tem in takoj vpišite svoje hčerke, vnučinke, sestrice in prijateljice v SŽZ. Deležne boste tudi prav mičnih nagrad, katere so razpisane za to kampanjo. Razume se, da je kampanja tudi za odrasli oddelki. Torej pojdimo takoj na delo, ne odlašajmo od enega dne na drugega. Uspeh kampanje je velikega pomena za našo Zvezdo.

Zadnja seja je bila prav živahnja. Razmotrivalo smo samo o lepih stvarih, namreč, kakšno ročno delo bomo prvo pričele pri šivalnem klubu; kam bi šle na izlet; ali bi šle že kar to jesen, ali bi počakale do pomlad? Ker je pa vedno več zabave, če je

večja družba, zato vabimo vse članice na prihodnjo sejo, ker bomo dalje razmotrivalo o tem.

Gotovo je, da bomo zopet imele šivalni klub. Podpredsednica Frances Meše je že prinesla pokazat krasen kvačkan predpasnik, katerega je ravno izgotovila. Ona tako ljubi kvačkanje, da jo tudi največja vročina nič ne moti. Me ji seveda to veselje prav iz sreca privoščimo.

Po prestani težki operaciji se zdruji na domu sestra Rose Novosel — Telišman. Sestra Novosel je bila pred leti precej aktivna pri podružnici in to vse skozi do časa, ko sta se s sedaj pokojnim soprogom selila na deželo. Ona je tudi izvrstna kuhanica. Želimo ji popolnega okrevanja in upamo, ko se ji zdravje povrne, da postane zopet aktivna kot nekdaj. Zdravja želimo tudi vsem drugim, ki se ne počutijo dobro.

Opomniti vas moram zopet na vinsko trgatev in ples, ki se vrši 29. oktobra v Kunčičevih prostorih na Waterloo Rd. Pridite vse in s seboj pripeljite svoje domače in prijatelje. Naše kuhanice bodo pripravile nekaj posebnega za ta večer. Krofov bo pa kar cele koše, tako, da jih gotovo ne bo zmanjkal.

Dne 28. avgusta sta praznovala 50 letnico svojega zakona Mr. in Mrs. Joseph Kmett. Mrs. Kmett je naša članica že dolgo vrsto let. Na tem mestu iskreno čestitamo spoštovanemu paru, z željo, da bi dočakala še več let srečnega življenja.

Sprejmite vse članice moje prisrčne pozdrave in na svidenje na prihodnji seji in pri vinski trgovici 29. oktobra!

Ella Starin, tajnica

PRISPEVKI V ŠOLNINSKI SKLAD.

Anna Gradishar, 2328 Cedar Ave.,
Pueblo, Colorado \$5.00

Anna Pachak, 2009 Oakland Street,
Pueblo, Colorado, v spomin
pokojnemu očetu Frank Oklešen \$5.00

Ella Starin, 17814 Dilleywood Rd.,
Cleveland, Ohio, v spomin svoji
pokojni prijateljici Mary Kurent,
2058 W. 23rd St., Chicago, Ill. \$5.00

Iskrena hvala tem dragim sestrám za to dario.

Priporoča se vsem, da bi se večkrat spomnili na naš Šolninski sklad in posebno v slučajih smrti, ker to je en izkaz, ki bo živel dolgo let in hvaljenost bo trajna, zlasti od tistih, ki jim bomo pomagali priti do zaželjene akademične izobrazbe.

VESEL ROJSTNI DAN!

Dne 15. oktobra je rojstni dan naše glavne podpredsednice in predsednice podružnice št. 3, Mrs. Anna Pachak, 2009 Oakland Street, Pueblo, Colorado. Njej in vsem, ki bodo obhajali v oktobru svoj rojstni dan naše iskrene čestitke in želje za mnogo zdravih in srečnih let!

Št. 47, Cleveland (Garfield Hgts.)
 Poletje se nam bliža h koncu. Hladna jesen že trka na vrata, listje rumeni, sadje dozoreva, ptički se že skupaj zbirajo in se pomenikajo kam odleteti in si najti zavetje. Tako bi se morale tudi članice SŽZ narediti načrte in prihajati večkrat na seje ter priporočati in pomagati do boljših idej za napredek podružnice, ker imamo več važnih stvari za ukrepati, posebno za pripravo plesne veselice, ki se vrši 22. oktobra ob osmih zvečer v SNDому na 80. cesti. To bo naš "Autumn Dance". Igral bo Lou Trebar orkester. Da bo popoln uspeh te običajne predreditve, ste prošene, da skupno delujemo v tem oziru.

Sklep zadnje letne seje je, da vsaka članica vzame eno vstopnico, če jo sama rabi ali jo pa prodaje. Nagovorite tudi mlade, da se udeleže. Ako bomo dobro oglaševale in govorile o tem našem plesu med svojo mladino, potem jih bo več vedelo, ker bodo drug drugemu povedali in poset zna biti prav lep. Če kateri čas dopušča, si lahko preskrbi vstopnico pri sestri tajnici na 8804 Vineyard Avenue ali jo pokličete VU 3-6417 in vam jih bo rade volje izročila za predprodajo. Malo truda od vsake in uspeh bo zagotovljen.

Ker je bilo letos konvenčno leto, so imele vse podružnice več stroškov. Tako smo tudi pri naši podružnici imeli izdatke, zato sedaj pomagajmo vse enako, ker do blagajne imamo vse iste pravice, zato naj vsaka tudi stori svojo dolžnost ter pomaga.

Letos smo imele že tri smrtne slučaje. Zadnjo je smrtni angel poklical v večnost sestro Mary Adler, ki je v Bogu zaspala dne 21. avgusta. Bila je ustanoviteljica naše podružnice. Naj ji bo ohranjen blag spomin. Sorednikom pa naše sožalje.

Operacijo je srečno prestala sestra Jennie Stemberger, ki se sedaj zdruji na svojem domu. V bolniški postelji se nahaja že nekaj let naša zvezsta sestra Uršula Zala. Da bi ji ljubi Bog dal voljno prenašati trpljenje. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Sestra Jennie Bizjak je postala za enkrat več stara mati. Čestitamo! Sestra Karolina Mausar se je tudi veselila vnučinke, pa so je Bog vzel med angeljčke in ji odvzel težave življenja, in se sedaj veseli v nebeskih krilateh.

Poročila se je Florence Pugelj dne 1. septembra. Florence, hčerka vaše blagajničarke, je izkušena bolničarka R. N. in je imela službo v St. Luke's bolnišnici. Ženin je Thomas F. Neubecker, ki je graduiral iz Case Institute of Technology. Stanuje na 4345 Andover Terrace, Pittsburgh 13, Pa.

Tako imamo vsakovrstne novice. Mogoče jih je še več, katere mi niso znane.

Torej drage sestre, upoštevajte apel in delujmo skupno za napredek. Pomnite, da samo odbor ne more ustreziti vsem po volji. Zato pridite na prihodnje seje in vabim vas že sedaj

na glavno sejo in boste slišale poročilo o stanju podružnice ter ukrenile za prihodnje leto, če se izplača imeti prireditve.

Vas lepo pozdravljam in na svidenje na veselici 22. oktobra!

Jennie Pugelj, blagajničarka

Št. 54, Warren, Ohio — Zdaj, ko bomo imeli bolj dolge večere, se bomo zopet začele zanimati za ročna dela. Naše seje so lepo obiskane zadnje čase in članice pridno prinesajo vsakovrsta ročna dela za izgotoviti in pri tem imamo vse najlepše pouke in tudi razvedrilo. Rade bi začele tudi s kegljanjem, katera se zanima naj pride gotovo na prihodnjo sejo.

Veseli nas, da je sestra Mary Verka okrevala in bila zopet med nami. Vsem bolnim sestrám želimo hitrega okrevanja.

Dne 22. avgusta je preminil moj brat John Krizan, ml., star 44 let. Bolan je bil samo dva dni. Zapustil je ženo, dve hčeri, ki živijo v Youngstown, Ohio ter očeta in tri sestre: Mary Koper živi v McDonald, Ohio, Katherine Lacchio v Clevelandu in spodaj podpisana Ann Savor, ki živim v Warren, Ohio. Pokojni bo pogrešan pri vseh, ki so ga poznali, ker bil je dober družabnik. Naj mu sveti večna luč.

Naznana se vsem članicam, da bomo imele v prodajo krasne božične kartice. Prosi se vas, da si ogledate našo zalogo, ker imamo veliko izbiro in prihranili si boste čas, ko vam ne bo treba iskati po mestu in tudi pomagale boste naši ročni blagajni. Vaša podpora bo hvaležno sprejeta.

V nedeljo 21. avgusta se je pa vršilo veselo presenečenje v počast 30 letnice zakona Mr. in Mrs. Jerry Sporich. Bilo je sto gostov pri okusni večerji. Višek večera je pa bil, ko je zaigral naš J. Persin na svojo harmonike. Slavljencu sta prejela lepo srebrno opremo v darilo. Mrs. Sporich je naša tajnica (toda to pot se je delalo brez njene znanosti). Naše čestitke in želje, da bi dočakala še mnogo veselih obletnic. (To želim tudi jaz v imenu vse Zvez. A. N.)

Pridite vse na prihodnjo sejo in na vse bodoče. S pozdravom.

Ann Savor, podpredsednica

Št. 56, Hibbing, Minn. — Sedaj, ko se je približal jesenski čas, bomo pričakovale boljšo udeležbo na naših sejah. V juliju in avgustu nismo imeli redne seje, toda smo vseeno imeli prav prijetne sestanke. V nedeljo 28. avgusta smo se peljale v Duluth na naš državni Zvezin dan. Zbralo se nas je 31 članic in najele smo poseben bus. Bil je krasen dan in imeli smo obilo zabave na potovanju in posebno v Duluthu, kjer smo bile izvrstno postrežene. Dobile smo poročilo, da se bo prihodnje leto vršil Zvezin dan na Chisholmu in ker je tako blizu nas, bomo morebiti upoštovale priporočilo naše predsednice Albine in se peljale v Cleveland na izlet ter se na potu domov ustavile na Chisholmu. To je sedaj nekaj za

nas za misliti. Torej bomo videle, kako bo drugo leto.

Bilo nam je v veliko veselje srečati našo prijazno glavno predsednico Albino Novak. Pri naši podružnici smo imeli poseben sestanek v četrtek 1. septembra. Podan je bil lep program in Mrs. Novak je zanimivo nam vse razložila o delovanju Zvez. Za zaključek smo imeli pa čajanko in gostiteljice so bile sestre Frances Puhek, Angela Gerac, Amelia Domen, Anne Satovich in Mary Puhek. Poleg Mrs. Novak so bile naše obiskovalke Mrs. Lenich iz Eveletha, Mrs. Lopp in Mrs. Lučič iz Gilbert in Alice Zeleznič iz Clevelandu, ki je spremljevala Mrs. Novak na potovanju. Najlepša hvala vsem, ki ste se tako lepo odzvale.

Dne 3. septembra smo pa pogostile našo sestro Marie Bisonette, ki je obhajala svojo srebrno poroko. Želimo, da bi dočakala tudi zlato poroko v zdravju in družinski sreči.

Drage sestre, prosi se vas, da bi pomagale v tej kampanji ter vpisale svoje hčerke, vnučinke, nečakinje in vse svoje priateljice, da bomo tudi pri nas imeli lep napredok. Naša Mary Theodore komaj čaka, da bi začele s svojim programom pri mladinskem oddelku, torej stopimo vse na plan!

Se vidimo na seji v oktobru.

Anne B. Satovich, tajnica

Št. 57, Niles, Ohio — Za september ne morem preveč pohvaliti udeležbo na seji, toda vse, ki smo prišle, smo imeli prav lepo zabavo. Me želimo, da bi prišle tudi druge, saj so seje samo enkrat na mesec.

Naša podružnica je zopet napredovala za eno novo članico. Sestra Pavlina Louis, dekliško ime Logar je postala mamica zali hčerki in s tem dogodkom je zopet stara mama naša vrla sestra J. Logar. Da bi bili vse srečni in zdravi želimo vse članice. S pozdravom.

Johanna Prinz, poročevalka

Bessemer gostoval v Clevelandu

Št. 67, Bessemer, Pa. — Podružnica št. 67 v Bessemer, Pa., je obiskala Cleveland v nedeljo 21. avgusta, 1949. Pripeljale so se v posebnem busu (special bus) na Providence Heights, kjer je slavna božja pot, okrog opoldne in imeli smo tam skupno kosilo. Nato so si razgledale lepe prostore ter se v kratkih molitvah posvetile Lurški Gospe in priporočale se v Njeno varstvo. Šle so tudi skozi Križev pot, ki se lepo vrsti v gozdilču. Potem so si kupile nekaj odpustov in nato se odpeljale v Euclid Beach park, kjer smo ostale za par ur. Bilo je smeha več kot dovolj, ker zame je bilo to prvič v dvajsetih letih, da sem šla na razna vozila in v vsakovrstne prostore, kjer se vožiš po skrivenih potih in te strašijo prikazni zdaj iz ene strani, zdaj iz druge. To je bila špas, da jo ne pomnim take.

Okrog petih popoldne smo se pa pripeljale v Slovenski društveni dom na Recher Avenue, kjer so naše prid-

ne sestre Ella Starin, Frances Sušel, Frances Salmick in Julia Bolka imele pripravljeno okusno večerjo za vso družbo. Po večerji se je pa začelo peti (in tudi hrvaške pesmi, ker od tam pridejo tudi Hrvatice) in plesati, da je bilo zares prijetno. Bilo je okrog desetih zvečer, ko smo začele jemati slovo od njih in vem, da izrazim mnenje vsake posamezne izletnice, da je bilo zares luštno! Pred odhodom so še zapele tisto slavno: Adijo pa zdrava ostani! — in nato neštetokrat zaklicale: Zbogom, zbogom! — in avtobus je zavil proti slavnemu Euclid cesti in nato na državno cesto proti Pennsylvaniji, kamor so se srečno vrstile.

Vreme je bilo kot nalašč za potovanje in vožnja kot zabava je bila vse skozi izvrstna. Torej v upanju, da izpolnete obljudbo, da se še večkrat vidimo, vas prisrčno pozdravljam.

Vaša — Albina Novak

V Euclid Beach parku smo vzel več slik. Nekatere so bile pa že tako smešne, da bi bile skoraj za "funny paper" (kaj ne, da je res). Toda ena slika se je pa nam posrečila in odbornicam sem obljudila, da pride v Zarjo v angleški del. Na sliki smo: Tajnica Frances Sankovich, glavna predsednica Albina Novak, predsednica št. 67 Mary Snežic in blagajničarka Mary Brodesko. (Slika je na st. 315.)

Št. 71, Strabane, Pa. — Malo sem pozna s svojim poročilom o konvenciji, toda nisem prepozna, da ne bi bila na mestu moja osebna zahvala Mr. in Mrs. Dolganu za prijazno postrežbo. Pri njih sva stanovali skupaj s sestro Aubel za časa konvencije. Hvala lepa prijazni hčerki Jennie za likanje oblik. Mr. Dolgan lastuje lepo urejeno moderno čistilnico oblik. Hvala lepa tudi Tinetu Udoviču in soprogi za vso postrežbo in vožnjo. On je peljal Mrs. Aubel in mene v Trinidad obiskat moje prijatelje Mr. in Mrs. Paul Fatur. Najlepša hvala in priznanje gre kuharicam in vsem članicam za točno in lepo postrežbo, kakor tudi Mr. Germu in pevskemu zboru, ker so tako lepo prepevali, da bi se človek nikdar ne navečil jih poslušat.

Čestitam naši glavni predsednici in urednici sestri Albini Novak za ponovno izvolitev, kakor tudi vsem drugim glavnim odbornicam in duhovnemu svetovalcu Rev. Kebetu. Želim, da bi vsi skupaj lepo sodelovale in se trudili v slogi in prijateljstvu za napredek naše lepe organizacije.

Dne 2. septembra so nas pa obiskali Mr. in Mrs. Dolgan, hčerka Jennie in Mrs. White, samo prehitro so šli nazaj. Tudi Mr. Germ iz Pueblo se je udeležil proslave 35 letnice KSKJ društva in smo spet imeli priliko slišati njegovo lepo petje.

Na tretjo nedeljo v juliju sva se pa skupno z Mrs. Peter nel iz Meadowlands, pridružili skupini iz Clevelandu in se peljali ž njimi na Zvezin dan v Lemont, Illinois. Mrs. Albina Novak je bila naša voditeljica. V Lemont smo prišle v soboto popoldne in stanovali pri častitih ses-

trah. Tam je imela Albina vse lepo urejeno za nas. Hvala Albina, me vse smo se počutile kot doma, ker smo bile v dobi oskrbi. Častite sestre so bile zelo prijazne in so nas lepo posstregle. V nedeljo ob enajstih dopoldne smo se pa pridružile procesiji in bile pri sveti maši, ki je bila darovana pri groti. Slišale smo slovensko pridigo, kar je bilo zame gjinljivo, ker pri nas ne slišimo slovenskih pridig. Pevski zbor od podružnice št. 2, v Chicagi, je pa izborno prepeval slovenske pesmi, kar je name napravilo globok vtis in sem se počutila kot bi bila v starem kraju. Popoldne je bil pa piknik, ki je privabil veliko udeležbo.

Za en čas se mi je zdelo kot, da sem spet v Puebli na konvenciji, ker sem srečala veliko število delegatik in glavnih odbornic. Bil je zelo pomemljiv dan in zdaj razumen, zakaj pridejo romarji vsako leto na Zvezin dan, ker se bo težko vzdržati, da ne bi zopet drugo leto šla tja.

Za poročati imam tudi žalostno novo. Dne 14. junija je po enoletni bolzni umrl za srčno hibo moj svak John Chesnik, doma iz Zagorja, Notranjsko. Zapustil je sedem sinov in tri hčere. Dne 5. avgusta se je pa smrtno ponesrečil pri delu moj nečak, Mirko Krulc, sin moje druge sestre, ki je bil star le 31 let. Zapustil je soprogo in sedem let starega sinčka, starše, štiri brate in sestro. Tako smo imeli v dveh mesecih dva pogreba. Naj počivata v miru!

Med nami je kampanja za mladinski oddelk. Lepo prosim naše članice, da bi vpisale svoje hčere v našo Zvezo, kar stane samo deset centov na mesec. Vpisite posebno mladoletne deklice, ki bodo dobile zelo lep popust, ko bodo deset let v mladinskem oddelku in ob prestopu v odrasli oddelk, dobijo \$50.00 več kot bi družače. Zdaj ni vzroka, zakaj bi ne vpisale svoje hčerke, ker bodo dobile nekaj, kar jim bo v veliko korist.

Drage sestre, pridite na prihodnjo sejo, da bomo ukrenile kaj dobrega da se ojači našo blagajno. Saj veste, da če pride več članic na sejo, potem se lažje kaj koristnega ukrene.

Pozdravljam vse glavne odbornice in članice SŽZ!

Mary Tomšič, predsednica

Št. 74, Ambridge, Pa. — Naznanjam žalostno vest, da smo iz svoje srede izgubile zvesto sestro Antonijo Grandovich, stara 69 let, doma iz Turna pri Premu, Notranjsko. Neusmiljena smrt ji je pretrgala nit življenja po dolgi in mučni bolezni. Zatiscnila je svoje trudne oči dne 14. avgusta. Zapustila je tri sinove, dve hčeri, snaho in vnuka. Sinovi so John, Anton in Leopold, hčeri pa Mary in Kristina, snaha Elizabeth in vnuk Anthony. V starem kraju zapušča sestro in več sorodnikov. Najlepša hvala vsem članicam, ki ste jo obiskale v bolezni in se udeležile in jo spremile k večemu počitku. Bog naj vam vsem po-

DOMAČA KUHINJA

Palačinke s sirom (Delicious omelet with cheese)

Vzemi dve ročki (cups) mleka, 4 rumenjake, 3 žlice kisle smetane, 1 žličko soli in žlico sladkorja. Vse to stolci z žvrkljo na vretano (rotary egg beater). Prideni 1½ ročke (cups) moke in jo z žvrkljo umešaj v mleko. Rahlo primešaj sneg is 4 beljakov. Razgrev srednje veliko ponev, pomaži z maslom, zliž vanjo dovolj testa, da tenko pokrije dno, in speci na obeh straneh, da lepo porumeni. Pripravi ta-le nadev: skledo deni 1 funt svežega sira, 1 ročko (cup) kisle smetane, 2 jajci, 1 žlico sladkorja, malo soli, 2 žlice drobtin in dobro primešaj. S tem omlete precej debelo namaži, jih zvij ter deni v namazano pločevino. Ako so omleti zelo veliki, jih prereži čezpol, namaži z nadevom in položi v pločevino. Posebej dobro stepi 1 jajce ter primešaj 5 žlic smetane in s tem palačinke polij, jih deni v peč ter peci 15-20 minut, da po vrhu lepo porumenijo in se zapečajo. Serviraj jih takoj.

Vkuhanca cvetača (cauliflower).

Tri srednje velike cvetače, en kvart malih belih čebulc, eno šalo soli, eno žlico semen od gorčice, (mustard seeds), eno žlico semen od zelene (celery), eno žličko celih klinčkov (cloves), dve palčici cimeta, dva kvarata belega jesiha, dve in pol šali slad-

vrne z dobrim zdravjem. Naša pokojna sestra Antonija pa naj počiva v miru božjem in naj ji sveti večna luč. Nam pa bo ostala v trajnem spomnju. Vsem preostalim izrekamo globoko sožalje. Vas vse lepo pozdravljam.

Štefanija Pleše, tajnica

Št. 88, Johnstown, Pa. — Drage sestre SŽZ! Kmalu bo med nami hladna zima, saj je že zdaj hladno vreme v jutrih in večerih. Upanje imam, da se boste članice odslej bolj zanimale za seje, ker v zimskem času je prijetno biti v gorkih prostorih in v veseli družbi. Saj seja kmalu mine, potem pa malo pokramljamo ali pošlimo, pa čas kar hitro gre, saj malo razvedrila je vsaki v korist. Torej drage sestre, upoštevajte to vabilo in pridite bolj redno k sejam. Glavna stvar je pa tudi to, da prav zagotovo pripeljete nekaj novih članic s seboj za mladinski ali odrasli oddelk ter jih vpisite v našo lepo organizacijo SŽZ.

S prvim avgustom se je pričela kampanja za nove članice. Torej v kraju sta že dva meseca a pri nas nimamo še nobene nove kar bi ne bilo lepo, da bi vsi meseci kampanje tako minili. Prosi se posebno matere, ki imate hčerke, a niso še članice Zveze, pripeljite jih na sejo, gotovo vam ne bo nikdar žal.

Hčerki od naše glavne predsednice

korja. Iz tega dobriš okrog osem pajntov prezerve.

Najprej cvetačo dobro operi potem jo pa razdeli po šopkih cvetov. Čebulco olupi in oboje stresi v lončeno posodo ter zalij s slano vodo, da bo vse pokrito. Pusti tako čez noč. Drugi dan cvetačo in čebulco odeedi in še preplakni v mrzli vodi. Dišave deni v malo vrečico ter skupaj z jesihom in sladkorjem kuhanj, da bo vrelo pet minut. V jesih stresi cvetačo in čebulco ter kuhanj vsaj tri do pet minut. Vrečico dišav odstrani, drugo pa napolni v prekuhanje steklenice s širokim vratom. Zalij z vrelim jesihom, z nožem prebodi vse zračne mehurčke iz steklenice, trdno zapri pokrovčke in preglej, če kje ne puščajo. Postavi izven prepipa, da se ohladijo steklenice in spravi jih, kamor devlje vkuhanje prezerve.

Ko že pišem o prezerviranju, naj omenim glede soli. Namizna sol ni dobra za vkuhanje, ker ima primesi kot pecivno sodo, kalcij ali magnezijo in to zaradi tega, da se rajši usiplje, kadar solimo jedi pri mizi. Za vkuhanje rabimo čisto, navadno kuhanjsko sol. Tudi glede jesiha moramo paziti, da ne rabimo preveč kislega, oziroma, hudega.

Še nekaj, glede kozarcev in steklenic: Razkužene steklenice so take, katere smo dobro omili v milnici, splahnil in potem še v vreli vodi držali dvajset minut. Tako razkuženje je absolutno potrebno za steklenice in pokrovke in tudi obročke moramo nekaj časa držati v vreli vodi.

boste obe obhajali rojstni dan v oktobru. Naša podružnica jima čestita in želi veliko sreče in zdravja in enako njuji mami, ki bo praznovala svoj rojstni dan 5. novembra. Vsem naj Bog da obilo sreče, zdravja in zadovoljstva. (Srčna hvala, draga Mrs. Lovše. — A. N.)

Pozdrav vsem članicam SŽZ!

Mary Lovše, tajnica

Št. 95, So. Chicago, Ill. — Naznjam vsem našim sestrám, da je naša podružnica M. Boža Bistrička praznovala 10. godišnjicu na 24. aprila, 1949, sa banketom i programom z našem pomlatkom, ki imamo 47 deklet. V tej Zarji vidite sliku, da sve naše sestre počastimo. Tu nosimo i sliku od naših pionirk, kot smo ustanovile našo podružnico leta 1939. Z nimi je bila i Mrs. Mahovlich, jedna aktivna članica SŽZ, ali ni na ti sliki. Ona dela več puno let za Zvezo i mi ji sve želimo još dug život i zdravlje i naj ji sam Bog plati njeno delo i njene korake, ko je je napravila za korist Zveze. (Sliku je na strani 316)

Sada drage sestre, vas sve pozdravljam i želim, da naša podružnica dobro napreduje u slogi, u zdravlju in svakem dobrem delu. A našim pokojnim sestrám, ki smo ih spremile na večni počitak, bio je osem v deset godinju, naj jim svetli večna luč!

Mary Markezich, president.

**EXCERPTS OF MINUTES
BOARD OF DIRECTORS MEETING**

The semi-annual meeting July 18-19, 1949 at Headquarters in Joliet, Illinois was attended by the following Directors: Marie Prisland, Albina Novak, Josephine Erjavec, Josephine Muster, Mary Lenich, Josephine Zeleznikar, and Ella Starin. Mary Theodore, officer of Supreme Youth Committee also attended the first session since she was in Joliet for a visit.

Examination of books and checking of deposits and investments was the first order of business by the Auditors who begin their work at 9:30 A.M. This requires many hours of conscientious work. After this was completed all the Directors went to the bank to check the bonds and bank books which are kept in the safety vault at the First National Bank of Joliet.

The afternoon meeting was resumed at 2:30 P.M. It was opened with prayer by President Albina Novak. Ella Starin accepted the recording secretary's position for the meeting.

The Directors gave their reports, which were brief because of the recent convention at which time each gave a general report.

President Mrs. Novak urged in her report for continued cooperation from all the Directors to carry out the program which was set by the convention. She asked God's guidance in all deliberations and expressed hopes for a harmonious and successful term of office which the Directors began as of July 1 and will carry for the next three years.

The Directors accepted Mrs. Novak's good wishes and promised to be of service in every undertaking for the welfare and progress of SWU.

Supreme Secretary, Josephine Erjavec reported that three State Examiners called unexpectedly (as usual) at the office for a complete check up on all business three weeks ago and were there for several days. Mrs. Muster, Supreme Treasurer and she assisted in every possible way to save time which is very costly with these gentlemen. They checked all business transactions until March 31, 1949. The report on their findings will be mailed for publication in a few months.

Mrs. Erjavec reported that salary checks were mailed to all the officers and standing committees. Mrs. Anna Pachak, supreme vice-president donated her salary \$15.00 to the Scholarship fund for which gratefulness was expressed.

During six months of 1949, there were 76 deaths and \$7,625.00 was paid out in claims. In June there were 20 deaths reported. Among the deceased was Mrs. Anna Motz, Supreme Treasurer during the 1930-33. God give her eternal rest and our sympathy to the bereaved.

Membership in Class A was decreased for 25 members. Class B increased for 90 members and the juvenile department had a splendid increase of 114 members. The entire gain in membership during the six months was 178 members. Class A made a financial gain of \$5,432.25; Class B gained \$2,979.68. An allocation of \$5,212.50 was made to the general fund. The Juvenile department shows a gain of \$1,197.29. The expense fund retrograded for the amount of \$2,074.07. The cost of the recent convention was \$6,381.61. The Cleveland branches contributed \$1,005.00 to the convention fund through the needlework exhibition for which they deserve our deepest appreciation.

The Kaspar American Bank of Chicago paid its last installment of the frozen assets in the amount of \$173.85.

Certificates were mailed to all new members who joined before the convention. Resolution to the social security insurance department in Washington, D.C., was mailed to each branch. Many of the Senators and Congressmen

have already replied and Mrs. Erjavec received the following letter from the Committee on Ways and Means, House of Representatives, Washington, D.C.:

COMMITTEE ON WAYS AND MEANS
House of Representatives
Washington, D. C.

July 11, 1949

Miss Josephine Erjavec
Supreme Secretary
Slovenian Women's Union of America
527 North Chicago Street
Joliet, Ill.

Dear Miss Erjavec:

The Chairman has requested me to acknowledge your recent communication expressing your views as to revision of the present Social Security laws.

Public hearings on Social Security revision began on February 28, 1949 and ended on April 27th. All requests to be heard which were received by the Committee before April 7th were granted, and all statements received before the conclusion of the hearings on April 27th were made a part of the record. Two hundred and fifty-four witnesses were heard and numerous statements were filed for the record during the hearings. The record contains the views and recommendations of the Townsend group, various employer and employee groups, State and local governmental units and employee groups, nonprofit institutions employer and employee groups, and various other organizations and individuals.

On May 5th, the Committee began deliberations in executive sessions on Social Security revision, based on testimony and recommendations contained in the record of the hearings and the bills which have been referred to the Committee. These sessions, like all executive sessions of legislative committees, are closed.

It is expected that the Committee will report a Social Security bill to the House during the current session of Congress. The views which you express will be made available to the committee during its deliberations in executive session.

Charles W. Davis
Clerk

CWD:hl

Josephine Muster, supreme treasurer made a report on the six months income and expenses. The income was \$28,569.15 and the expenses \$26,246.50 leaving a balance of \$2,322.65. Our assets June 30, 1949 are \$238,695.65. She also mentioned about the state examiners being at the Home Office and that she joined them with the secretary in the bank when they were checking our bonds and bank deposits.

Auditors Mary Lenich, Josephine Zeleznikar and Ella Starin fully agreed that the books of the secretary, treasurer and managing editor are in the best of order and the accounts are in accord with the reports which will be published in full in the minutes. Each auditor also reported on her activities in her respective jurisdiction. Mrs. Lenich has been busy in Minnesota, Mrs. Zeleznikar has devoted her best interests in the annual picnic arrangements for Lemont, and is also active in the no. 2 choral club. Mrs. Starin has been very pleased with the results of the sewing circles which have been started in the various branches. They all promise to work hard in furthering our educational and social programs.

Marie Prisland reported on the finances and investments and also the Scholarship fund. During the first six months

five thousand dollars were deposited in the Fidelity Federal Savings and Loan Association in Glendale, California.

In the scholarship fund we had \$10,439.70. According to the decision of the convention, we will distribute what we have over the ten thousand dollar mark annually. The interest will be about \$300.00 every year but we shall continue to solicit donations and hope that we will be able to do very well in this respect. Six applications were received this year. Five boys and one girl student applied. The Committee carefully studied every application and the following scholarships were approved by the committee: Marie Bombach, secretary of branch no. 105, Detroit, Michigan \$200.00; Donald Carek Sheboygan, Wisconsin \$200.00 Both of these have a scholastic average of 93.5 and are in need of financial assistance.

Because we made no distribution for the first semester of this year, the committee approved a \$100.00 contribution to Frederick Pahula, Soudan, Minnesota who is a senior and in need of funds.

Mrs. Prisland will notify all branches on these scholarships and also make an appeal to all the members of the Friendship Circle for further support of the fund. She also met with the directors of the SWU Bowling Association Sunday afternoon where they approved many good things for the future success of the League and also elected new directors. The next tournament will be held in Joliet, Illinois in 1950.

President Albina Novak made a report that she called a meeting of the Supreme Youth Committee, Sunday at Lemont. Josephine Sumich, Evelyn Krizay, Mary Theodore and Zora Yurkus attended and Mary Habjan asked to be excused. Others present were: Josephine Livek, vice-president and the Executive Committee. Many good suggestions were expressed by the members of the youth committee. They are interested in an educational and recreational program and have made a tentative program for the beginning. It was also decided that each officer be assigned a territory and also have a regular monthly column in Zarja where ideas and suggestions will be exchanged and also give other informative items on the activities of the branches in that particular territory. Classes in needlecraft and cooking schools will also be on the agenda. This suggestion brought forth a novel idea to publish a practical English Cook Book of the good favorite Slovene dishes and bakeries. Each contributor of the recipe will have her name published in the book which will make every recipe exclusive. Mrs. Novak promised to bring this suggestion before the Directors meeting and knows that it will be received and accepted enthusiastically. She thanked the youth committee for attending the meeting and wished everyone the best of luck in the work.

Felicitations and appreciation were expressed to branches nos. 2 and 20 for the wonderful cooperation and the successful outcome of the picnic and pilgrimage in Lemont, Illinois on Sunday July 18; to the no. 2, Chicago choral club and its Director Mrs. Anna Chamm for the beautiful singing during the procession and services at the Grotto; to the no. 16, South Chicago Cadets and to Zora Yurkus for attending the pilgrimage in uniform and thereby adding a delightful touch to the picture around the Grotto during the Holy Mass; to the Franciscan Fathers and the Sisters at Mount Assisi for their many acts of kindness and genial hospitality they gave so generously to all the people.

This concluded the business of the first day's meeting. Tuesday July 19th the Directors met at the Headquarters at 9:30 A.M. The meeting was opened by President Albina Novak with prayer. Minutes of the previous day were read and approved.

The order of business on Tuesday morning was the JUVENILE CAMPAIGN.

It was decided that the campaign will open August 1, 1949 and close December 31, 1949.

Because this campaign is dedicated to our youth movement, it was decided that special awards be given to juniors who secure members for the Juvenile Department.

The following awards were approved:

(The awards are listed on page 314)

The awards will be presented three months after the close of the campaign.

The new provision for junior members who became 18 years of age and join the adult class was next discussed. According to the ruling of the convention every junior who was a member of the juvenile department for ten years, upon joining the adult department will receive a *rider* to the certificate of the adult department worth \$50.00, payable upon death, providing the member is in good standing in the adult department. The next question raised was in regard to members who were over 8 years of age when joining the juvenile department and were members less than ten years. It was decided that they will receive one month's paid assessment in the adult department Class A or B, whichever they choose, for every year of membership in the juvenile department.

Mrs. Prisland reported that the By-laws will soon be ready for the printers and it was decided that the printing job be given to the shop which offers the best terms and the order should be between 2,500 and 3,000 books according to the difference in the cost. Upon thorough checking of all sections, Mrs. Prisland found that section 49 should be changed to read that the Founder is the secretary of the finance committee and not the president as heretofore, and section 184 to read that the members of the youth committee are managers of a respective district to promote juvenile activities among the youth. The Directors approved these changes.

It was reported that we have a number of charters on hand and it was decided that they be offered free to the branches who do not as yet have a charter and be mailed to them upon request.

We also have a stock of greeting cards and stationery on hand. It was decided that we send some to the Red Cross in Jugoslavia. Members may get them free by sending ten cents to cover postage. Orders may be sent to supreme secretary who will fill the orders.

The cost of printing of Zarja has been increased as of June. It was decided that we find out about better terms but wait for a half a year, hoping conditions will be changed by then.

Next discussion was about the English cook book which was suggested at the meeting of the Youth Committee on Sunday. The Directors were in full accord with the publication of such a book and members be advised through Zarja to contribute their favorite recipes. All Recipes to be sent to the Editor's office. At the next Directors' meeting will be decided the size of the book and also its cost and the quantity to be ordered.

A Mass offering (\$5.00) was made for the reposed soul of Mrs. Anna Motz (former supreme treasurer).

The meeting was closed by President Mrs. Novak at 5:30 P.M. She thanked the Directors for the great interest they showed in all the deliberations and expressed her hopes for a successful outcome of the membership campaign and solicited their full support in all organization work.

Ella Starin, Rec. Sec'y.

STATE "ZVEZA" DAY IN MINNESOTA

Sunday, August 28, 1949 was a memorable Day for all the branches in Minnesota. We met for the grand festivities in Duluth and it was one of the grandest occasions I've yet attended. The following days I visited the Iron Range section of the State and I have so much to write about that I know it will take considerable space. So until next month I'll say: Thank you, Minnesota! You were superb!

Ever grateful — Albina Novak

No. 2, Chicago, Illinois — On May 14, 1949, St. Stephen's Church, Chicago, Illinois was the setting for the marriage of Dorothy Zibert and Stanley Stefanski. The formal ceremony was performed by Rev. Leonard Bogolin, O.F.M.

The bride is the daughter of Mr. and Mrs. F. Zibert, 1808 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Her wedding gown was made entirely of white chantilly lace, fashioned with long pointed sleeves and wide bertha collar. The illusion veil fell from a tiara made of lilies of the valley and she carried a prayer book adorned with an orchid.

Dorothy's sister Frances was maid-of-honor. Other attendants were: Marie Ovnik, Mary Vallone and Kay Pederson. Their gowns were similar in green moire taffeta and they carried bouquets of yellow tulips, roses and white snapdragons. Best man was Theodore Dziekan and ushers: Frank Zibert, Eugene Kacner and Bud Zamislak. Following a reception in St. Stephen's School Hall, the couple left for a short wedding trip to Wisconsin.

Our congratulations and best wishes for a contented future!

Z.

No. 2, Chicago, Illinois — All members are kindly requested to attend our coming meeting on October 13. At the last meeting it was decided that we will play games after the meeting and also have refreshments. Those who are celebrating birthdays during this month are extended a special invitation to attend the meeting and bring a cake or some other item, whatever you wish, and we will joyfully sing to you and wish you a "Happy birthday!" It'll be a lot of fun for all.

Members who have been paying at the secretary's home, please remember that she will be home only on Wednesday evenings because she works and will not be home on any other evening. If you wish, you may pay your dues at Mrs. Mary Tomazzin's, 1902 W. Cermak Road, who will also accept your assessment. And best of all, is the idea of your paying at the meeting where the secretary comes early and she will give you the best of service. You may also remit by mail to the secretary, only see to it that your dues are paid on time and our secretary will be most grateful to you!

Our famous choral group will present its Fall concert on Sunday, November 13th at St. Stephen's Auditorium on Cermak and Wolcott Street. This time you will again be entertained with some of the most popular vocal selections and also a side show with some real comedy acts. You may secure admission tickets from any member of the choral group and the officers of the branch. Let's remember the date, November 13th at St. Stephen's and be there rain or shine!

MR. AND MRS. STANLEY STEFANSKI (FORMER DOROTHY ZIBERT), CHICAGO, ILL.

Will be expecting to see you all at the meeting on October 13. Bring a new member with you, if possible because we are all interested in seeing our branch listed in the campaign report. — Greetings to all!

Mary Kovacic, Rec. Sec'y

The Friend Who Just Stands By
When trouble comes your soul to try,
You love the friend who just stands by.

Perhaps there's nothing he can do;
The thing is strictly up to you,
For there are troubles all your own,
And paths the soul must tread alone;

Times when love can't smooth the road,

Nor friendship lift the heavy load.
But just to feel you have a friend,
Who will stand by until the end;
Whose sympathy through all endures,
Whose warm handclasp is always yours,

It helps somehow to pull you through,
Although there's nothing he can do;

And so with fervent heart we cry,
"God bless the friend who just stands by."

No. 13, San Francisco, California
COME ONE, COME ALL TO OUR WHIST PARTY . . . NOVEMBER 4, 1949 . . . SLOVENIAN HALL . . . 2101 MARIPOSA STREET . . . Make this our first Whist Party in a good number of years one worthy of all the efforts and work of the various committees, so that it will be a yearly function . . . DON'T FORGET . . . FRIDAY NITE . . . NOVEMBER 4, 1949 . . .

It is with great pleasure and much happiness we write about the wedding of Evelyn Bernice Rezak Battaglia, daughter of Mr. and Mrs. John Rezak, who so generously changed the date of her wedding and reception so as not to conflict with our yearly dance. There was a mixup of dates and the Slovenian Hall was rented to both Evelyn and our Branch, being we had our tickets printed Evelyn graciously consented to have her wedding on the following evening. Needless to say, it worked out well for our Branch and for this we are indebted to Evelyn.

Evelyn's bridal gown was of slipper satin trimmed with chantilly lace. The skirt was hooped and gathered in

front at the base of the skirt allowing the lace to peek through, a long train in back added beauty, and at the neckline, an off-the-shoulder effect was graceful, effective and made the tight waisted bodice give an air of the 18th century . . . A delicate finger tip veil edged with lace held tight to the head with a crown of seed pearls completed the outfit. She carried a bouquet of white orchids, roses and stephanotis . . .

Matron of honor Mrs. Mary Shobar, the bride's sister, and bridesmaids Betty Ann Doherty, daughter of our secretary, and Anita Harington, wore frocks of pink and blue marquise. Their flowers were large bouquets of pink peonies. The hats of the attendants were brims of sweetheart-shaped marquise to match the dresses.

Anthony Battaglia was the best man for his brother Frank, ushers were Larry Welch and Robert Rezak, brother of the bride. The men wore the usual tuxedos with dark ties, to offset the groom's white tie . . .

After the ceremony at the Church of the Nativity, the guests attended a dinner party, which was followed by a large reception. The couple honeymooned at Los Angeles, California and Catalina Island. They have established residence in San Francisco.

Get Well Wishes are extended to our sister members who are ill, and greetings to Sister Katherine Jermane who has been ill for quite a while. She would enjoy a visit from her

sister members and friends as time is very long when one is confined to home.

In closing let me remind you once again if you do not play Whist come and be a spectator, but attend our Whist Party . . .

Frances E. Chiodo, reporter

No. 15, Cleveland (Newburgh), Ohio
Now that October is here and the fall season has begun, we are thinking back to the wonderful times we had together. One of the lovely summer events was the picnic we had on June 26th at Kendall State Park. It rained a little in the afternoon, but that didn't keep us from having a good time. Everyone seemed very happy that day.

Then on August 14th was another event and this was another picnic at Fell's Lake Park. It was a beautiful day. The girls came dressed in shirts and jeans. Everyone had a marvelous time playing baseball and swimming. We had our lunches on neat picnic tables under tall, shady trees and came home rather tired but happy and some of us showed a slight sunburn. A good time was had by all.

At the meeting we held in August we had several discussions about vacations and also about going back to school.

Josephine Vidic wishes to express her appreciation to the girls for the beautiful gifts she received while convalescing in the hospital.

Plans are being made for our dance on Sunday, October 16, 1949, at the Slovenian National Home on 80th Street off Union Avenue. Music will be furnished by Frankie Mullec. Here's hoping to see you there!

Dorothy Hren, president—cadets

No. 16, So. Chicago, Ill. — The cadets started their fall and winter sessions on September 16. At their first meeting they made plans for a show and outings for the coming two or three months. Any mother who wishes to have her daughter take part, please see to it that she will come to next meeting and you will find out the place and the time of the meetings by calling me, SAI - 4078, and I will be happy to give you the information.

Our adult meeting was early in the month and some of the members forgot to attend. We had an enjoyable time and were served coffee and cake and had our usual games. We also made a date for a Bunco and Card Party on Sunday, October 30. All members are asked to attend. If you wish to donate a prize for the party, please bring it to the coming meeting. The Party will be held at St. George's Hall at 8 P.M. prompt. Delicious refreshments will also be served. So come one, come all! There will also be door prizes. It may be your lucky night. Will be seeing you!

Zora Yurkus,
9610 Avenue L,
Chicago, Ill.

EVELYN BERNICE REZAK IS WEDDED TO MR. FRANK BATTAGLIA

(Left to right): Bridesmaids Ann Doherty, Anita Harington; matron of honor, Mrs. Mary Shobar; the bride, Evelyn Rezak; the groom Mr. Frank Battaglia; best man Anthony Battaglia; ushers Larry Welch and Robert Rezak.

MISS MARY KRALL AND MR. LEONARD RAGO PLIGHT VOWS.

Left to right: Pauline Spretnjak, Peter Condi, Nicholas Rago, Kay Krall, Mr. in Mrs. Leonard Rago (former Mary Krall), Ann Milos, Edward Krall, Fred Krall and Margaret Spretnjak. The Krall and Spretnjak families carry 100% membership in our S.W.U. They are also very active in all the activities of the branch and have donated many beautiful pieces of needlework for which they have an outstanding record. Congratulations!

No. 16, South Chicago, Ill. — On July 16th, Mary Kral, daughter of Mr. and Mrs. Marko Kral, and Leonard Rago, son of Mr. and Mrs. Anthony Rago, exchanged their marriage vows. The double ring ceremony was performed by Rev. Ljubo Cuvalo at Sacred Heart Church.

The bride had designed and made her wedding gown of white satin with lace yoke and sleeves. The unusual feature of her dress was its detachable scalloped train and peplum trimmed with seed pearls to match the neckline. Her finger-tip veil of illusion net was held in place with a band of orange blossoms. She carried a white prayerbook with a white orchid.

Attending the bride were Kay Kral, maid of honor and sister of the bride, Ann Milos and Pauline and Margaret Spretnjak. The bridesmaids, all members of branch no. 16, also showed their artistic abilities by designing and making their white pique eyelet gowns. Their white dresses were accented by rainbow slips and sashes of yellow, nile green, orchid and turquoise blue.

Assisting the groom were Nicholas Rago, best man, and ushers Peter Condi and Edward and Fred Kral.

A reception for 400 guests was held at St. George's Church Hall with Kate Triller, president of our branch, in charge of the kitchen. The happy couple are making their home at the Rago residence after a two-week honeymoon spent in Wisconsin and Michigan.

The bride, a very active member of branch no. 16, is our recording secretary, a position she has held for a number of years. She is a member of the bowling team and past treasurer of the cadet team. Mrs. Josephine Kral, her mother, is our vice-president and her three sisters are members of our branch.

Our sincere wishes, Mr. and Mrs. Rago, for happiness and good health in your wedded life.

Meeting in Detroit

On Sunday August 14, 1949, I had the pleasant occasion of meeting with the members and officers of branches nos. 9 and 105 of Detroit, Michigan. The meeting was called to talk over some of the matters concerning the next convention which will be held in Detroit in 1952. It was the desire of the members that they meet with me personally in order that they may in turn feel a little more free towards me and I must say that we had a very friendly gathering. The time was rather short for the meeting because I made the trip there and back on the same day which gave me only about six hours of time in Detroit.

At this time I wish to express my appreciation to Mrs. Katherine Butala and her daughter Clara, who hold the office of president and secretary, respectively, for their hospitality and the congenial reception. Thanks also to Mr. Bennie Butala for being chauffeur for us that day.

The meeting was held at St. John Vianey Church Hall on Geneva Avenue.

The following members were present: Alice Kodrich, Mary Bedich, Mary Kochevar, Christine Bombach, Marie Bombach, secretary branch no. 105 and Marie Nezbeda, Mary Pustoverh, Mary Cuffar, Marie Vihtelich, Mary Intihar, Mary Kambič, Zora Troha Maisel and Katherine and Clara Butala.

We talked about many things pertaining to the recent convention and also made several tentative plans. I promised to meet with them again next year and by then we will be a year closer to the time and we may have some definite plans to deliberate on.

I also visited Mrs. Anna Potochnik, treasurer of no. 9 who was convalescing from an operation. Mrs. Potochnik, I hope that you have recovered completely and that you will be blessed with good health in the future.

So thank you, Detroit, and I'll be seeing you in 1950. Until then, I hope that you will all enjoy good health and many lively meetings,

Albina Novak

No. 17, West Allis, Wisconsin. — On Saturday, July 9, 1949, Miss Mary Floryance, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Floryance became the bride of Stanley Krizan, son of Mrs. Anna Krizan. They were united in marriage by Rev. P. Makka at St. Mary's Church. The bride's parents, Mr. and Mrs. Joseph Floryance also celebrated their 54th Wedding anniversary. Congratulations and best wishes to both couples for a future of happiness.

My most sincere thanks go to all

GLORIA TRILLER SERAPIN — A LOVELY BRIDE AND HER ATTENDANTS.

No. 16, So. Chicago, Ill. — The newlyweds residing at 9738 S. Ewing ave., are Mr. and Mrs. Anthony Serapin. Mrs. Serapin is the former Gloria Triller and daughter of Mr. and Mrs. Jerry Triller; and Mr. Serapin is the son of Mr. John Serapin of Pullman, Ill. They exchanged vows at St. George's church, August 1st, 1948 with Rev. Father Alexander officiating.

The bride's gown was ice blue sat-

in with a lace yoke. Her fingertip length illusion veil fell from a coronet of ice blue satin. She carried a prayer book decorated with white orchids and streamers of stephanotis.

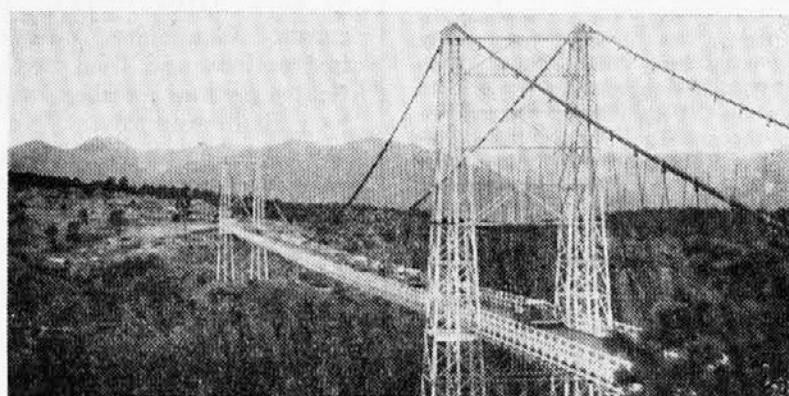
The maid of honor was the bride's sister, Edna and the best man was the groom's brother, Edward. The bridesmaids were all attired in gowns of ice blue taffeta. The gowns for the entire bridal party were designed by the sister of the bride.

There were six cadets of the SWU no. 16 who acted as the bride's guard of honor. They were very impressive and certainly did much toward the solemnity of the ceremony.

In the evening, a reception was held at St. George's church hall for about two hundred guests. Katie Triller, Gloria's aunt, very amiably took charge of the affair and was her well-known capable self. — Congratulations! May good luck be with you always!

the people of Pueblo for their warm hospitality. We were extended a genial welcome upon arrival and during the entire stay in Pueblo. You can be sure that your hospitality will remain a very pleasant memory. There isn't a day that my thoughts don't go out to you.

The tour that was arranged for us was one that we'll never forget. Going out on the bus we had the honor of having the company of Rev. Matthew Kebe and Rev. Daniel Gnidica. The latter had his accordion along and many a song was sung. We drove 35 miles through prairie country, the skies were clear and clouds hung low over the mountains. We drove by the first exchange post called the Beaver Creek over to Portland, where the famous Portland cement is made and the homes there are all made of cement. From there we traveled through orchards of apples and cherries on to Florence, where at one time, they had an oil refinery but now it's mostly truck farming. This valley extends all the way to Canon City. This city is called the most beautiful spot and from what we saw of it, it deserves its name. On the outskirts we saw the Colorado State Penitentiary which is located in Canon City and their truck farms are really

WORLD'S HIGHEST SUSPENSION BRIDGE — ROYAL GORGE.

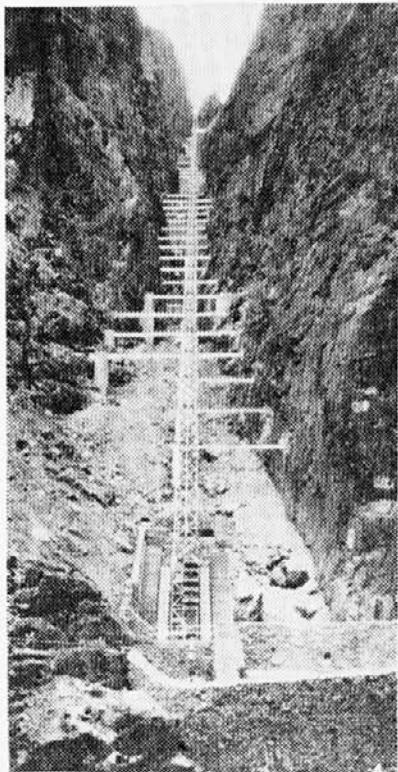
something to look at. I overheard the remarks of some of the ladies that it's a spot like in Koroško, going through ober Štajersko and to the Swiss lands.

Entering Royal Gorge is the place one should not miss. This place is one of the most photogenic spots in America. New exciting vistas are on every hand, snow capped peaks, the mighty canyon of the Arkansas, all make thrilling shots which can be taken from the world's highest bridge. It was erected in 1929 at a cost of

more than a quarter of a million dollars. It is 1260 feet long, 18 feet wide. The towers are 150 feet in height. The cables weigh 300 tons and are made of 4200 strands of no. 9 galvanized wire. If the wires were laid end to end it would reach from Denver to New York City. The height of the bridge above the Arkansas River is 1053 feet. This bridge was erected in the interest of and dedicated to those whose heartbeats respond to the Grandeur of Nature.

Here also is the world's steepest

INCLINE RAILWAY AT THE
ROYAL GORGE

railway which travelers take to go down 1440 feet between the gorge. The car travels at a 45 degree angle and the weight of the car is 4500 lbs. capacity and takes 20 passengers. When you are going down it is unbelievable that man is able to travel up and down. It takes exactly 4½ minutes to get down or up. This incline railway was eleven months in construction at a cost of nearly \$2,000,000.00 and dedicated in June 14, 1931. After spending 1½ hrs. in sightseeing at the Royal Gorge, we drove through the Penrose fruit valley to the Holy Cross Abbey in Canon City. Pikes' Peak was seen all along the road and we also saw the Will Rogers Shrine where a light burns day and night on Cheyenne Mountain. Some distance from there Camp Carson came into view. It held prisoners of war and at the present holds 4 thousand soldiers.

Colorado is really a beautiful country. No wonder it's called "God's Country". In this vicinity there are many ore, coal and silver mines, extending through the mountains which are huge and breathtaking. The road we were on goes through the Rockies and not over the Rockies. The Rockies extend into north Canada and down to Mexico.

Entering Colorado Springs which is a well known summer resort town, we took a tour to the Van Briggle Art Pottery where we were shown how the world famous artware is made and baked. It was a very interesting trip. Many of the ladies had beautiful work sent home from there.

We then took the Mesa drive or table land in Spanish; this road takes you into the Garden of the Gods. The gateway is made of huge rocks which are called the Kissing camels and entering there, we came to the Hidden Inn where we stopped. We went to the top of the Inn and looked over the country about it. From there we drove to Manitou Springs, another resort which has 40 springs where people go for their health. There we saw the original train that runs to Pike's Peak which operates on a gear line. This train was running 40 years and is now replaced by a modern type train.

The entire trip was very interesting and we returned to Pueblo rather tired but very happy because we saw so many interesting and unusual sights. The bus driver was a friendly soul and told me about every town along the way for which information I was truly grateful.

So once again, many, many thanks to you people of Pueblo for your hospitality!

Marie Floryan, Secretary

NOTICE FROM
SUPREME OFFICE

Now that a new campaign is in progress, I beg to remind all the secretaries to check every application thoroughly before mailing to the Headquarters. Application no. 2 is used for new members joining Class A or B. Application no. 3 is used only when a member wishes to have ADDITIONAL insurance. Please observe these instructions and then certificates for new members will be mailed promptly.

Josephine Erjavec,
Supreme Secretary

No. 20, Joliet, Ill. — At the August meeting, Mrs. Anna Mahkovec, vice-president, brought along a potica, in observance of her birthday, which was on August 15th. Needless to say we enjoyed the treat very much; it was delicious! The group sang "happy birthday" and wished her many more years of health and happiness, as well as all the members who observed their birthdays during the month.

On the sick list we have the following members: Anna Agnich (Bluff St.), Ursula Ambrose, Anna Jerman (Wilcox St.), Frances Kosicek, Helen Mutz and Pauline Russ. Mary Laken and daughter, Rita Laken, both underwent operations at Mayo Clinic, Rochester, Minnesota recently, and have now returned home.

Congratulations to Mr. and Mrs. Richard Sorg, who have a new baby girl in the family.

We regret to announce that on August 24, 1949, Mrs. Frances Gombac passed away. She was a member of

the branch for the past twenty years. Besides her husband she is survived by two sons, Jack and Frank, and two daughters, Frances (Mrs. Cassani) and Jean, the latter is a member of the Championship Cadets. The members of the drill team acted as Honor Guards at the bier of the deceased. The officers met to recite the Rosary, and also attended the funeral mass on Saturday, August 27th. Burial was in St. Joseph's cemetery. May her soul rest in peace, and to the bereaved family our deepest sympathy.

Would like to have the members who are in arrears with their dues come to see me soon, in order to get the accounts straightened. Also try to come to the meetings which are held on the third Sunday of the month in Ferdinand Hall, on Clay Street. Collection of dues begins at one o'clock and if you cannot stay for the meetings, you will be excused to leave. Frances J. Gaspich, secretary

No. 20, Joliet, Illinois — Our Cadet Festival of Sunday, August 14, was most successful. Since it was an all-day affair including a picnic and a dance much effort and cooperation was displayed to bring the affair to a happy outcome. Chairlady Marge Petric and her two aids, Helen Zadel and Betty Vershay, worked untiringly as did the bar manager Robert Kostele and his aid Rudy Pucel. Willing and helpful hands of the cadets and their friends were found everywhere. The majority of us went to bed early the following morning too tired to sleep.

We extend our appreciation to everyone who attended our Festival and thus contributed in rebuilding our financial status.

Cadet Jean Gombac, her father, sister and brothers mourn the loss of her mother who passed away August 24. Jean's mother was the first of the cadets and therefore a totally new experience for the girls who stood as honor guards at her wake. Two girls every half hour from eight to eleven totaling twenty-four made the two evenings extremely impressive.

To the bereaving family the cadets extend their most sincere sympathies with prayers for the deceased.

The cadets have made two appearances. The first was in the Labor Day parade, while the second was at the dedication of the American Legion St. Joseph's Park Post playground on Sunday, September 11. We are especially proud to have such fine cadets as Ann Snitzer, who relinquished her work a couple hours as cashier at the Rialto Theatre and Marie Scheidt, who left her five-month old twins, one of which was not feeling well, in order to fill in the squads for the 11th. Marie is also to be admired for her excellent drillwork, as she has not been to any drills for a little over a year plus the fact that the Captain did not place her in her regular squad.

Silver anniversary bells rang recently for the parents of cadets — Mr. and Mrs. Michael Papesh and Mr. and Mrs. Fred Troppe. Here's heartiest congratulations and wishes for a continuation of many happy years.

A series of four bridal showers were held honoring my sister Mildred Erjavec. The miscellaneous was held July 26 with Elsie Pucel and your reporter as hostesses; the championship cadet bedroom shower on August 16 with cadets Isabelle Musich and Jean Govednik as hostesses and the Junior cadet kitchen shower on August 17 with the Junior bridesmaid, Jonita Erjavec, as hostess. The foregoing showers were held on the Erjavec veranda which was lighted by Chinese lanterns and decorated with parasols of green and yellow.

For the championship cadet shower Lorraine Benedick created the three-dimensional centerpiece, which was in the form of a sparkling silver foil wedding bell filled with floating garden flowers. At the top of the bell stood two king-size wedding bands.

The fourth shower was given by her co-workers of the Zurich Insurance Company of Chicago. It was Miscellaneous held August 26. At each of these the honored guest received many lovely gifts.

The solemn and beautiful wedding uniting Millie and Rudy took place Saturday, September 3.

Our concluding dance of the year will be held Saturday, October 15, in St. Joseph's parish hall. Roy Gordon's orchestra will play for our hard-times party named "Hobo Hill". Rosemary Hrvatin has been chosen chairlady, while Dolores and Dorothy Bostjancic, Lucille Gregorash, Dorothy Govednik, Bernice Metesh and Sylvia Metesh will serve on the ticket, publicity and decoration committees.

The Cadets extend a cordial invitation to everyone for an evening of hilarious merrymaking and dancing. Remember October 15!

Olga Ancel

No. 23, Ely, Minn. — At our last meeting preparations were in order for the coming visit of our Supreme President Albina Novak. Mary Skufca and Mary Vidmar were appointed chairmen of the table decorations and corsages; Barbara Rosandich of the kitchen crew for the reception on August 30. It was also decided that at our next meeting, a gift (set of dishes), be presented to Margaret Pecha for use in her summer home on Farm Lake for our outings.

The lunch committee for our September meeting consisted of Barbara Rosandich, chairman, Marty Starkovich, Mary Skufca and Mary Shikonya. Due to our coming winter schedule of social activities, our meetings were changed to the THIRD WEDNESDAY of each month at 8 P.M. at the Community Center. Birthdays honored were: Emily Malner, president Mary Zgongc, Ann Rowe and Mary Starkovich.

CADET FESTIVAL COMMITTEE OF SUNDAY, AUGUST 14, 1949
Standing: Co-chairmen Betty Vershay and Helen Zadel, Seated: general chairman Marge Petric.
(Photo by Gombac Studio, Joliet, Ill.)

On August 28, 1949, Duluth, Minnesota, Branch 23 was represented with 42 members at the State SWU Day held in Duluth on Sunday, August 28. There was such an overwhelming response for reservations for the trip that if there was another bus available, it also would have been filled. It was a wonderful event. We all enjoyed the banquet, the program and the speakers, the toastmaster who was Rev. Chisholm and most of all the talk by our Supreme President Albina Novak, which was both interesting and informative.

It was with great pride and joy that we responded to the call for donations to help out the scholarship fund for an Ely boy, Richard Benko. Josephine Jamnik, a Dawn club member was the lucky recipient of a gorgeous doll dressed up in the authentic Slovene costume which was the gift of Supreme President, Albina Novak.

Personally meeting Albina was an event in itself. I felt highly honored when grasping my hand, she said to me: "You are Angela Godec!" This may not sound unusual, but it's been seven years since she and I met in Ely when our group of Northland Cadets was introduced to her in a body. (There's a big change in most of us in seven years, I'm sure.)

The date for Albina's visit to Ely was set for Tuesday, August 30. The main theme was a pot luck lunch to which all the members of branch 23 and its auxiliary, the Dawn club, contributed. Our guests were: President Albina Novak, Supreme Officers Mary Lenich, Mary Theodore, Alice Zelezniak of Cleveland and Father Vovk, assistant pastor of the St. Anthony's Church, who offered grace before and after our meal and also gave a short talk. President Mrs. Slogar introduced

the speakers. Brief remarks were given by Officers Mary Lenich and Mary Theodore and as it has been said many times to always save the best for the last and that's what we did. Our own Albina was asked to speak last and what she said about our fair city, state and branch would keep me writing for another hour. Thank you, again, and again, Albina, from all of us in branch 23 and the Dawn club (of course). We do hope you'll come to Ely soon again. Our Dawn club appreciated the wonderful ideas you gave us and we hope to see them come a reality as soon as possible. (But I don't know about the one that Albina, Alice and I thought of when we were coming up the hill and noticed that vacant lot and we all agreed on how wonderful it would be to put up a building for our exclusive "Ladies Bar and Lounge!" Anyway it sounded pretty good to us! Remember? Hm-m-m-m!)

Beautiful corsages were presented to the guests and a gift from the Dawn club was presented to Albina. A large class of candidates were also initiated in her honor and among them were: Mary Hutar, Rose Vipavetz, Angela Tierney and Ann Benedick. Three more eager candidates, Ann Skala, Julia Kastelic and Mary Malovasich could not be present.

Farewells are always sad, but parting must come. So it was with a pang of sorrow that we said so-long to a couple of swell people, Albina Novak and Alice Zelezniak.

Respectfully submitted,

Angela Godec, reporter

No. 24, La Salle, Ill. — Summer is gone and we are again in full swing with bowling which is a wonderful indoor sport. This time I would like to say a few words about the coming

S.W.U. Bowling Tournament. Maybe you will say that the time is yet far off. Well, it is — but, again, it's only around the corner for time passes almost too fast. The coming tournament, as you have already read, will be in the friendly city of Joliet, Illinois. This will be a handicap event, which will give everybody an equal chance to win. There may be some who cannot bowl in a league or do not have an average but this year you will be able to bowl anyway, so please try and get your team together, so when the time comes, you will be ready to enter in the tournament. Joliet is only a short distance drive from La Salle, so keep that in mind!

St. Roch's Church had a picnic and Fathers Stephen and Koleman Kassovic as well as all others, wish to express their thanks to all who attended and participated. I must say that our parish is really cooperative. A crowd of almost two thousand was present. Special thanks to Mrs. Charles Shimkus, Mr. Paul Cohard and Mr. Frank Senica for their wonderful prizes which they donated. It was a big help. Thanks also to all who worked in the school hall so that more children can attend. May God bless you all!

We wish a speedy recovery to all our sick members!

Ann Pelko

No. 33, New Duluth, Minn. — It has been a long time since I was heard from in our beloved Zarja. I feel it is a privilege and duty to do so at this time.

One evening in June our branch was having a dance to boost our treasury. It was a big success, thanks to Sisters Popovich and Stern, who were the chairmen.

At this dance our president, Mrs. Krall, called the members who were present, in a corner and said she received a letter from Mrs. Lenich, from Eveleth, asking us to have Minnesota Day and celebrate our 20th Anniversary, of our branch. At this time we were all stunned, being that we did not have such a celebration in Minnesota in a long time. We kept refusing to accept Minnesota Day, not because of the work involved but because our quarters were very small to work in and our accommodations could not be as such on the range. There was a silence, then one of the members said, "Let's try it ladies — let's show them we can do it," so we did.

At our July meeting we had a large attendance and the date was set for the event, being August 28th. Our president asked if I would be general chairman, which was quite an honor, feeling that they had so much confidence in me. From then on, chairmen were appointed for the various committees and everything progressed splendidly.

Thanks to our pastor, Father M. Popesh, the chairman and their committees for the wonderful cooperation. Every meeting called thereafter, was well attended and everyone

JUVENILE CAMPAIGN

OUR JUVENILE CAMPAIGN, which commenced on August 1, 1949 had a slow beginning just as had many other campaigns during the recent years. It seems that we all like to wait awhile before we put on the steam.

For new members in the Juvenile department:

For securing 3 new members you will receive a good BALL PEN with an EXTRA FILLER.

For 5 new members, the award is a RING WITH YOUR INITIAL.

For 10 new members, the award is a BEAUTIFUL TROPHY ENGRAVED WITH YOUR NAME. This is a lasting gift which you can always show with pride to your friends.

For 15 new members, the award is GORGEOUS BRACELET with ZVEZA EMBLEM as a charm.

The branches will receive FIVE DOLLARS in cash for every 15 new members that are enrolled by the members of the branch and TEN DOLLARS cash, if 25 new members join your branch.

AWARDS FOR NEW MEMBERS IN ADULT DEPARTMENT

For securing three new members, the award is a good BALL PEN and EXTRA FILLER or a RHINESTONE BROOCH.

For 5 new members you'll get the GOLD FILLED ZVEZA EMBLEM PIN. It's a beauty, the new Emblem pin.

For 10 new members — FIVE DOLLARS IN CASH.

For 15 new members, a BEAUTIFUL NECKLACE with a ZVEZA EMBLEM PENDANT or \$7.50 IN CASH.

FOR 20 new members — TEN DOLLARS IN CASH.

For securing 25 new members — the award is \$15.00 IN CASH or a TRAVELING BAG.

For 30 new members we are giving a wonderful gift to the one who likes the sport of bowling. It's a BOWLING BALL to fit your grip WITH A BAG.

If you secure 50 new members, you will receive \$30.00 IN CASH and A SOUVENIR TROPHY.

The branches will also receive cash awards. The first prize is TEN DOLLARS IN CASH; second prize is \$7.50 IN CASH and the third prize is FIVE DOLLARS IN CASH.

The winner of this campaign will get a beautiful remembrance from the Supreme President and her picture will appear on the cover page and also a history of her life.

worked hard in their assignments.

News came that our honored guest, our beloved Albina Novak, supreme president, of Cleveland, Ohio, would arrive on Sunday morning. Mrs. A. Blatnik, Mrs. J. Boben and Michael Spehar met her at the train. Miss Alice Zelezniak, accompanied Mrs. Novak on the trip and the two were taken to the home of Mrs. A. Blatnik, for their stay while in Duluth.

Our celebration opened with a High Mass at 11 A.M. in St. Elizabeth church. Father M. Popesh offered the mass for the living and deceased members of the S.W.U. Our banquet took place at 2 P.M. in the parish hall. A lovely program followed and community singing was enjoyed by all. Mrs. Novak's talk was so interesting that we could have listened to her for hours. It was nice to see our three supreme Minnesota officers present at this banquet.

At the close of the banquet much commotion took place, visitors greeting one another and wishing each other farewell. Buses were departing for their destinations and everyone seemed to be in good spirits, with the thought of all meeting again next year in Chisholm, with God's permission.

On Monday evening a party was held in honor of Mrs. Novak in our parish hall. She was presented with gifts from our Branch No. 33, and Mrs. F. Krall. Group pictures were taken. The Pla-Mor orchestra, directed by Bill

Rot, entertained us with their music. Dancing and singing was enjoyed by all. A nice lunch was served.

The next day Mrs. Stern and I escorted Mrs. Novak and Miss Zelezniak to Ely, stopping in Eveleth, at the home of Mrs. Lenich, who had a wonderful dinner for us. (Thanks to Mrs. Lenich). We left Eveleth at 1:30, drove about four blocks with Albina driving. The car made a dead stop and wouldn't budge, just like a stubborn mule. Ha, ha! The cars tooting behind to get going, but no go. Finally Mrs. Stern took the wheel and we again proceeded a few blocks. Albina took the wheel again. Joking and singing took place all the way, until we got about nine miles out of Tower. Then dr-dr-dr-rrr. The tire went flat on my side. (Did they ever razz me).

I felt confident that having three women drivers with me that we would have the tire changed in no time. We pulled aside and all piled out. Albina said "What will I do, I can't change a tire?" The other two said the same. Pretty good, three drivers, no one to change a tire and no equipment to work with, stranded in the woods. It was our good fortune that two cars soon stopped and the tire was changed in no time. We then proceeded to Mrs. Rosandich's home in Ely, where she served us a lovely lunch. (Thanks to her.) This trip will always be a pleasant memory to all of us.

Ann Podgorsek

No. 54, Warren, Ohio — Now that summer is over, we can start with plans for our fall and winter activities. Our meetings have been well attended lately. All the members are anxious to get started on handcraft again. So keep bringing your lace and embroidery which you would like to complete. We are also interested in starting a bowling team. Any one who likes the sport please come to the meeting and we will make some definite arrangements.

Mary Vaverka is again attending our meetings after surviving an operation. We wish a speedy recovery to all our sick members.

On August 22, my brother John Krizan, Jr., age 44, passed away after a brief two day illness, cerebral hemorrhage. He is the son of John and the late Mary (Moravec) Krizan. He is survived by wife Sue, two daughters, in Youngstown, Ohio and three sisters: Mary Koper residing in McDonald, Ohio, Katarine Lacchio, Cleveland, Ohio and yours truly Ann Savor, Warren, Ohio. He will be missed by all who knew him. May his soul rest in peace.

We are asking all our members not to buy Christmas cards elsewhere until they see our assortment. The cards we have on sale are beautiful and also the newest designs. By buying them from us you will be doing two good deeds: helping our treasury and helping yourself by not being pushed around downtown looking for cards. This is a brilliant idea that we have undertaken and we will appreciate your patronage.

On Sunday, August 21 a surprise party was held for Mr. and Mrs. Jerry Sporich for their 30th wedding anniversary. A delicious dinner was served to 100 guests. The evening was climaxed with music by J. Persin and his accordian. Mr. and Mrs. Sporich received beautiful silverware. They wish to express their appreciation through this medium to all who helped to make their party so wonderful. Mrs. Sporich is our secretary. (This time we worked without our secretary!) We wish the couple many more years of happiness!

Here is hoping that we will have good attendance at our next meeting and all the meetings to come!

Sincerely, Ann Savor, vice-president

No. 56, Hibbing, Minn. — Now that the fall season is here, we should be seeing more of you at our meetings. Even though we had no regular meetings in July and August, however we were accorded the privilege of several get togethers. Our big event was ZVEZA DAY in Duluth on Sunday, August 28. We chartered a bus and 31 members made the trip. It was a beautiful day and the surroundings were grand. Everyone had a wonderful time and we are raring to go again. Word was received that Chisholm will entertain STATE ZVEZA DAY next year

Bessemer visited Cleveland

Sunday, August 21, 1949 was an excursion day to Cleveland, Ohio for branch no. 67, Bessemer, Pa. The members chartered a special bus for a day of enjoyment.

They first stopped at Providence Heights to visit the famous Shrine and arrived in time for lunch which was served in the pavilion. After lunch, some time was spent at the Grotto for dedication to our Lady of Lourdes. They also visited the Way of the Cross which is scattered through the beautiful wooded section of the hill. It's a very impressive place for prayer and devotion.

Next stop was Euclid Beach amusement park. Well, to say it briefly: we had a wonderful time. Really, we took in every amusement at the park and for some of us beginners, it was really a lot of fun. For many of the contraptions, it was my very first time and that alone was something to make everyone take note of and laugh to see me go through the exercises. And speaking of exercises, on some of the rides you really go through something that is difficult to explain in writing.

By five o'clock everyone was to be

but the members want to go for a long ride and maybe it would be a good idea to do as Albina suggested to us, to charter a bus to Cleveland and on the way back stop at Chisholm. So we will just hope for a trip and wait until we get closer to the time.

It was a great pleasure for me as well as many others to have the honor of meeting our charming president Albina Novak, a very nice person.

On Thursday, November 1, our branch tendered a reception in honor of Albina Novak. A variety program was presented and Mrs. Novak gave an address which was followed by a tea. The affair was held in our beautiful lounge in the Memorial building. Hostesses were Frances Puhek, Ange-

back on the bus and be ready to take off to the Slovenian Home on Recher Avenue where our famous cooks Ella Starin, Frances Susel, Frances Salmik and Julia Bolka prepared sort of a delicious pot luck supper (with Seven Crown as appetizer) and then the real fun began. The Polka Queens, Cleveland's popular girls' orchestra was there to fill the air and to make the setting complete. So we danced and danced and sang our popular Slovene folk songs and also included Croatian songs, until someone suggested to go back to Euclid Beach park and spend the rest of the tickets. So by ten o'clock, the time set for departure, everyone was really in a happy mood. With a sincere promise to come again we said: Adieu to a wonderful group!

This picture was taken at Euclid Beach park and it's the only picture that we dare publish in Zarja. We really had some funny pictures taken, some of them would almost fit on a comic strip. But it was all in fun. — A.

Left to right are: Secretary Frances Sankovic, Supreme President Albina Novak, President of br. no. 67 Mrs. Mary Snezic and Treasurer Mary Brodsko.

Ila Gerac, Amelia Domen, Anne Sato-vich and Mary Puhek. Guests besides Mrs. Novak were: Mrs. Lenich of Eve-leith, Mrs. Lopp and Mrs. Lucich of Gilbert, and Alice Zeleznik of Cleve-land who was Mrs. Novak's traveling companion. We wish to thank everyone for the wonderful turnout.

On September 3 we honored one of our members, Mary Bissonette, on the occasion of her silver anniversary. May she live to celebrate her golden wedding.

Along with happiness, we have a little sad note. Marie Plese is seriously ill at the Hibbing General Hospital. We wish her and all our sick members a speedy recovery.

Members, please remember that a Juvenile membership campaign is in

No. 95, So. Chicago, Ill. — The early part of this year, Our Lady of Bistrica branch no. 95 of South Chicago, Illinois, observed its tenth anniversary with an appropriate banquet which was followed by dancing and a community singing. A group picture of those present who were instrumental in bringing the organization into being was taken at the time; unfortunately Mrs. Agnes Ma-

hovlich, a most zealous organizer at the early stage does not appear in the picture, and since that date she has been confined to a sick bed. May God bless and keep her. Similarly, Mrs. Mildred James, another energetic person does not appear with the group. She was the first recording secretary.

Those in the picture are: first row from left to right; Mrs. Agatha Me-

sin, Mrs. Katherine Markulin, President Mrs. Mary Markezich, who has held this post for ten years, Mrs. Andrijana Bandera, first secretary, Mrs. Anna Tumpich, trustee.

Top row from left to right: Miss Mary C. Miskulin, who followed Mrs. Mildred James as secretary; Mrs. Josephine Bogovich, an early secretary; Mrs. Benedicta Marino, Mrs. Mary Sieich. **Mary C. Miskulin secretary**

progress. All members who have daughters, grandchildren, nieces and friends, get them enrolled at the next meeting as Mary Theodore is itching to start her club for the girls.

Be seeing you at the October meeting!

Anne B. Satovich, sec'y

No. 57, Niles, Ohio — The attendance at our September meeting was small but all who were present had a wonderful time. Try to come to our next meeting, you'll not be sorry.

Our juvenile circle was increased by one member. A darling baby girl was born to Mrs. Pauline Louis (Logar), which event added one more grandchild to the family list of Mrs. J. Logar. Our congratulations and wishes for the best of health!

Johanna Prinz, reporter

No. 105, Detroit, Michigan — On Sunday, August 14 we Detroiters were honored with a visit from our beloved Supreme President, Mrs. Albina Novak. For many of us, indeed most of us, it was the first time that we were

privileged to meet her and we were immensely delighted. For the occasion of her visit a special joint meeting of East Side Branch 105 and West Side Branch 9 was held in the rectory basement of St. John Vianney Slovenian Church.

We wish to assure Mrs. Novak and all the Supreme Officers that we will work and cooperate to the best of our extent to make the Convention of 1952 a success. Thank you kindly for your visit, Mrs. Novak!

After the usual vacation for the summer months we resumed our meetings of Branch 105, the first which was held on September 1, at our home. At that time the letters which were received from our senators and representatives, regarding our recent resolutions concerning the Social Security Bill and the Barden Bill, were read. The congressmen all assured us of their cooperation in passing a bill expanding the Social Security Act, and they were in whole-hearted agreement with us that the Barden Bill is un-American and anti-Catholic and that it must be defeated.

A letter was also received from the

Rev. Stanley Poderzaj, a missionary in India. In this letter he asked for our assistance in building a chapel for his mission. For this cause we took up a collection and then the money was forwarded to him. We hope that our branch's contribution will help at least a little.

Ever sincerely — Marie Bombach.

AUTUMN

The door of autumn is open today,
Asters are blooming and goldenrods
sway,
The warm, lazy sun creeps over
the hill,
And the first yellow leaves the
fence corners fill.

The tang of wood fires now calls
me to come,
To follow wood ways where bumble-
bees hum;
Golden and russet the flowers of
fall,
And deep autumn quiet creeps over
all.

WOMEN'S GLORY

The Kitchen

All recipes
are tested
and
contributed
by

Frances Jancer

Conspicuous among happy childhood memories is the recollection of the old stone cooky jar! Can't you still smell its delicious, spicy fragrance when the cover was lifted? Can you recall the pleasure of reaching into its depths for the spicy, fruity, sugary nuggets of goodness? Crisp cookies—soft cookies—chewy cookies—or buttery kinds—waiting there for boys and girls coming in from play or school—for tired men and busy women!

Cookies are one of the most ancient forms of baked foods, but they are ideal for our modern life. They are quick and easy to make—they keep beautifully—they are a lift to any simple meal. It's wonderful convenience to have a cooky jar filled with good old favorites.

Woman's Glory, for the next couple of months prior to Christmas will bring cooky recipes for the Christmas season and recipes for cookies that are delectable at any time during the year.

MAPLE BROWNIES

½ cup butter, 2 cups brown sugar, 2 eggs, well beaten, 1½ cups flour, 2 teaspoons baking powder, ½ teaspoon maple flavoring, ½ cup nutmeats.

Cream butter and sugar until light and fluffy. Add eggs, and mix well. Add sifted flour and baking powder and mix until smooth. Add flavoring and nuts. Spread in ungreased pan about 8 by 13 inches. Bake in a moderate oven for 25 minutes. Cut in squares when cool.

ANISE ICE BOX COOKIES

2 cups sugar, 1 cup butter, 4 eggs, 1 cup shelled almonds, 1 cup red maraschino cherries, well drained, 1 cup green maraschino cherries, well drained, 1 cup citron chopped, 5 drops of anise oil, cake flour to make a dough that is not too stiff but easily handled, 1 teaspoon baking powder.

Combine all ingredients in order given, and be careful not to make dough too stiff, when rolling into long rolls and wrapping in waxed paper, and put in refrigerator overnight, the dough should be somewhat pliable. It will then freeze to a hard consistency easily cut into thin slices and placed on a well greased cooky sheet and baked in a 375 degree oven for 15 to 20 minutes until done. These are moist and keep well for a long time.

CHINESE CHEWS

¾ cup flour, ¼ teaspoon salt, 1 teaspoon baking powder, 1 cup sugar, 1 cup chopped dates, 1 cup chopped walnuts, 3 well beaten eggs.

Sift dry ingredients. Stir in remaining ingredients. Pour into greased 10 by 14 inch pan. Bake in slow oven 300 degrees for 30 minutes.

BOHEMIAN CRESCENTS

1 cup butter or margarine, ½ cup confectioners sugar, 1 teaspoon vanilla, 2 cups sifted cake flour, 1 cup chopped nuts.

Cream butter or margarine and blend in sugar, then vanilla. Add flour gradually, stirring until smooth after each addition. Stir in chopped nuts. Dip fingers in flour, then shape small pieces of dough into crescents. Place on ungreased cooky sheet, and bake in moderate oven for 15 to 20 minutes. When cool, sprinkle with confectioner's sugar. Makes 5 dozen.

DATE STRIPS

1¼ cups graham cracker crumbs, ½ teaspoon baking powder, 2 well-beaten eggs, ½ cup peanut butter, ½ cup dark corn sirup, 1 cup chopped dates.

Combine graham cracker crumbs and baking powder. Add eggs, peanut butter, and corn sirup; mix well. Add dates. Pour into greased 8 inch pan and bake in moderate oven 30 minutes. Cut into strips while warm.

APPLESAUCE COOKIES

1 cup thick applesauce, 1 cup sugar, ½ cup butter, 1 egg, ½ teaspoon salt, 1 cup raisins, cut up, 1 cup nutmeats, cut up, 2 cups flour, 1 teaspoon soda, 1 teaspoon baking powder, 1 scant teaspoon cloves, 1 teaspoon cinnamon. Mix altogether and drop by spoonfuls on cooky sheets, well greased, and bake slowly. These cookies stay moist and fruity for a long time.

CINNAMON STARS

7 egg whites, 2 cups granulated sugar, 5 tspn cinnamon, 2 cups finely crushed almonds, 1½ tspn grated lemon rind, 2 cups powdered sugar.

Beat egg whites to a froth; gradually beat in mixture of granulated sugar and cinnamon, sifting about ¼ cup at a time over the top. Beat mixture until it becomes very stiff (about 15 minutes in a mechanical mixer). Remove ½ cup of mixture; to the remaining mixture, add almonds and lemon rind. Knead in thoroughly the powdered sugar. Roll ½ inch thick; cut with star shaped cutter. Brush tops with the ½ cup of reserved mixture. Bake in moderate oven 20 minutes or until lightly browned. Makes 2 dozen stars.

Always remember that:

When we build, let us think that we build forever. Let it not be for present delight, nor for present use alone; let it be such work as our

descendants will thank us for, and let us think, as we lay stone on stone, that a time is to come when those stones will be held sacred because our hands have touched them, and that men will say as they look upon the labor and wrought substance of them, "See! this our fathers did for us."

VACUUM CLEANER

Put cleaner away shipshape every time — bag emptied and bristles free of hair and thread. A filled bag is a vacuum-cleaner headache! Occasionally take the cleaner to the back yard, plug it into your nearest outlet (you may need an extension cord), open the top of the emptied bag, turn on the motor, and let the dust fly. Keep out of its path! Never wash the bag. It's especially treated to retain dust yet to allow air to filter thru.

If you're taking up a powdered rug cleaner with your vacuum, be sure to let the powder remain on the rug the full length of time stated in the manufacturers directions. Start with a clean bag and empty and clean the bag several times during the hour or so it takes to vacuum the powder from a 9'x12' rug. This keeps the fine powder from clogging the bag and lets the machine properly remove all the powder. Empty and clean the bag thoroughly as soon as you've finished, and you'll have no problem with scattering powder when you turn on your vacuum again.

If lint and threads refuse to be picked up, perhaps your brush is worn or dirty. Clip threads from bristles with scissors and comb out. To lower the brush, follow manufacturer's directions. Or you may be having belt trouble. If you're sure your old one is done for, buy and insert a new belt. Though they're not plentiful, you need no longer turn in an old one for a new.

If your vacuum has an agitator, it may become coated with the grease that's present in all carpet dirt. Clean it by wiping with any grease solvent so that it won't mark your carpets.

Be kind to that cord. Never pull on it to remove plug from wall socket. See that the cleaner switch is "off" before you connect or disconnect the plug (or plug may spark). Repair or replace badly worn cord. Keep the cord out of the way as you clean, holding it loosely in your left hand, lariat fashion. Take care not to step on it, or use it to drag the machine along. To store the cord, avoid kinks, twists, and repeated bends at the same spot. Hang it in large, smooth, loose loops around the clips provided on the handle.

Wind twine around the little wooden handle they sometimes give you at the store to carry your packages. Hang this in a convenient place in the kitchen and you will always have twine handy in case of need.

Juniors' Page

GRAND PRIZES ARE OFFERED

TO THOSE WHO GET NEW MEMBERS!

For new members in the Juvenile department:

For securing 3 new members you will receive a good BALL PEN with an EXTRA FILLER.

For 5 new members, the award is a RING WITH YOUR INITIAL.

For 10 new members, the award is a BEAUTIFUL TROPHY ENGRAVED WITH YOUR NAME. This is a lasting gift which you can always show with pride to your friends.

For 15 new members, the award is a GORGEOUS BRACELET with ZVEZA EMBLEM as a charm.

The branches will receive FIVE DOLLARS in cash for every 15 new members that are enrolled by the members of the branch and TEN DOLLARS cash, if 25 new members join your branch.

The campaign will close December 31, 1949.

Don't delay! Work for your prize at once! The dues are only ten cents per month.

KNOWLEDGE IS POWER

When I was a young man I worked for a railroad company as an engine hostler. It was my duty to keep water in the boilers of the engines and fire in the fire boxes in order to keep up steam. For those railroad engines depended upon STEAM for power.

You are on the railroad of life. You have a load to pull. What power do you have? This is the question the world asks.

"Knowledge is power." That is an old truth. The more knowledge you have, the farther you can go.

School began in September. What for? To fill you with knowledge and with power.

So don't idle away the precious hours in school. You have a long hard pull in life after you graduate. So study, think, learn. Master knowledge. It is power.

Little Gloria is learning letters, words, objects and colors with the aid of the new Tots-Aid Speller Board. An inexpensive toy that is not only educational and instructive but entertaining as well, the Speller Board is made of durable composition board. Included also are 12 4-color cards and 20 smooth wooden blocks of letters, patterns and colors. For the pre-school, the beginning school child and for some of those children who have slight phonic difficulty, the Tots-Aid Speller Board should be a great help.

PERFECT CARS AND FAULTY DRIVERS

A modern automobile is a wonderful mechanism. Given proper care, and driven properly, it will run faithfully for many years, without mechanical failure and without accident. It will start when you want it to start, and stop when you want it to stop. It will do almost anything that such a machine could possibly be expected to do.

Yet, in spite of their mechanical excellence, automobiles go right on colliding and crashing and running over people. They break down and stall. Their steering fails, and their brakes refuse to work. Why?

The answer in almost every case is—the driver. His car fails because he doesn't take care of it. It gets into an accident because he is driving foolishly or carelessly, or because he meets some other foolish or careless driver.

In other words the "nut that holds the steering wheel" doesn't measure up to the high standard of the rest of the car. He has human weaknesses, and those weaknesses get him into trouble.

And there's a lesson in that for every boy and girl. Don't take chances where automobiles are concerned. The car may be perfect, but the driver probably isn't!

AUTUMN

Sing your last gleeful songs, oh birds,
Autumn's here;
Soon the snow will fall and the winds
..will blow,
Winter's near;
Blow gentle breezes, winter's roaring
winds
Soon we'll hear;
The treasure chests of multi-colored
leaves
Will disappear;
And the earth a dismal place will be.
Marie Bombach, Branch 105
Detroit, Michigan

FOR YOUR PARTY

SPOOK FOOD — Hang crackers in a doorway on strings and let the children try to catch them between their teeth as they swing. As soon as they are caught they must be eaten, but cannot be touched by the hands. The first to finish wins the prize.

* * *

THE UNWELCOME GUEST — After the players are seated, with no chairs left over, the "ghost" enters, clad in a sheet. The players all scream and run to new seats, pretending to be frightened. In the scramble, the ghost tries to get a seat. If he succeeds, he gives his sheet to the player who is left out and the game goes on.

BEANS — Show the players a jar of beans and let them guess how many it contains. The one who comes nearest to the correct number wins a prize.

HALLOWEEN

Some like to stew us in a pot,
And make us into pies;
Others like to fix us up
With ugly mouth and eyes.
Whatever use you put us to,
We'll gladly do our duty;
Really, though, we'd like to be
Your jack-o'-lantern beauty.

* * *

GRIN CONTEST — One at a time, the guests put on their biggest grin, while the leader measures this grin with a string. The child with the biggest grin wins a Halloween prize.

* * *

"Do you suppose it's bad luck for a black cat to follow you?" "It all depends—are you a man or a mouse?"

Teacher — What is the opposite of misery?

Pupil — Happiness.

Teacher — And what is the opposite of woe?

Pupil — Giddap.

MARY CATHERINE STOIBER

First place baton twirler in Pueblo, Colorado during convention program in May, 1949. Mary Catherine performed with the branch No. 20, Joliet, Illinois Junior group.

* * *

No. 20, Joliet, Illinois — Mildred Erjavec, lovely bride-elect, was recently feted at a kitchen shower which was held at the Erjavec home. The junior bride-maid Jonita Erjavec was the hostess and the guests were the junior cadets. The honored guest, Miss Erjavec, was presented with a corsage of red roses. Misses Janet Angelus, Patsy Glavan, Joan Poppek, Helen Verbiscer and Elaine Troppé were the winners of the various games played during the evening. Dessert-luncheon was served from a lace covered table flanked by lighted white tapers and centered with bridal floral arrangement. Mrs. Jo Gordon poured. Miss Mary Peraud, Miss Carole Pruss and Miss Troppé found the ring, thimble and dime which were in the cake.

Others present at the shower were: Misses Shirley Sukley, Evelyn Benco, Janet Dobczyk, Jean Strainer, Eugenia Jackimowski, Jerry Jeivits, Mary Hylka, Joan Hankovack, Evelyn Kuzminski, Jean Matkovich, Bernardine Mlaker, Arlene Paris, Camille Rogel and Lois Szpaniak and Mesdames Olga Ancel, Julia Setina, Ann Pucel and Josephine Erjavec.

Miss Erjavec became the bride of Mr. Rudolph Pucel the morning of September 3, 1949.

Our captain Bea Matesh celebrated her 20th birthday on August 9.

Our most recent appearance was in the Labor Day parade.

Caroline Pruss and Elaine Troppé, Reporters

BEAUTY

Every girl wants to be pretty. We cannot help our features, but we can develop them through care. Plenty of fresh air and exercise. Plenty of regular sleep. Lack of sufficient sleep is sure to rob us of good dispositions and take the sparkle from our eyes.

Plenty of good substantial food is necessary — fruits, vegetables, cereals. Cleanliness both inside and out. Drink plenty of water.

Finančno poročilo Š.Ž.Z. za mesec AVGUST 1949
Monthly Report of the S.W.U. for the Month of AUGUST 1949

Štev.	Dohodki: Podružnica	Mesečnina		Družabne In "Zarja" Članice Razno			Skupaj	Štev. Članic	
		Redni	Mladinski			Razno		Redni	Mladinski
1.	SHEBOYGAN, WIS.	\$ 65.05	3.30	.10			\$ 68.45	171	33
2.	CHICAGO, ILL.	136.35	8.70	.20			145.25	353	88
3.	PUEBLO, COLO.	89.70	5.60		.10		95.40	227	56
4.	OREGON CITY, ORE.	9.95	.10				10.05	27	1
5.	INDIANAPOLIS, IND.	44.80	2.00				46.80	128	20
6.	BARBERTON, OHIO	63.00	2.00	.30			65.30	173	22
7.	FOREST CITY, PA	52.55	3.20	.10			55.85	139	32
8.	STEELTON, PA.	33.40					33.40	89	
9.	DETROIT, MICH.	19.70	.40				20.10	52	5
10.	COLLINWOOD, OHIO	203.10	5.40				208.50	546	58
12.	MILWAUKEE, WIS.	121.70	8.30				130.00	348	68
13.	SAN FRANCISCO, CAL.	54.60	.20				54.80	136	2
14.	NOTTINGHAM, OHIO	138.50	6.50	.40			145.40	376	68
15.	NEWBURGH, OHIO	143.10	7.70		.50		151.30	326	78
16.	SOUTH CHICAGO, ILL.	80.95	3.90	.10	.25		85.20	203	39
17.	WEST ALLIS, WIS.	64.95	1.80				66.75	170	19
18.	CLEVELAND, OHIO	38.75	1.00				39.75	105	10
19.	EVELETH, MINN.	63.35	8.60		.50		72.45	165	87
20.	JOLIET, ILL.	246.00	29.50	.10			275.60	675	297
21.	CLEVELAND, OHIO	41.45	2.60				44.05	116	28
22.	BRADLEY, ILL.	24.80					24.80	29	*
23.	ELY, MINN.	85.05	1.30		.50		86.85	228	13
24.	LASALLE, ILL.	73.65	3.20	.10	.25		77.20	200	32
25.	CLEVELAND, OHIO	361.75	11.10	.10			372.95	913	112
26.	PITTSBURGH, PA.	53.10	2.50				55.60	146	26
27.	NORTH BRADDOCK, PA.	30.00	1.70				31.70	75	17
28.	CALUMET, MICH.	36.65	.70	.40			37.75	99	7
29.	BROWNSDALE, PA.	15.60	1.30				16.90	41	13
30.	AURORA, ILL.	11.10	.20				11.30	31	2
31.	GILBERT, MINN.	48.45	3.60	.30			52.35	122	36
32.	EUCLID, OHIO	60.00	2.00				62.00	150	20
33.	NEW DULUTH, MINN.	28.55	.60				29.15	79	7
34.	SOUDAN, MINN.	8.75		.10			8.85	26	
35.	AURORA, MINN.	44.80	2.90	.10			47.80	98	31
36.	McKINLEY, MINN.	4.20		.10			4.30	13	
37.	GREANEY, MINN.	15.15	1.00	.10			16.25	44	10
38.	CHISHOLM, MINN.	65.80	.10	.40			66.30	185	1
39.	BIWABIK, MINN.	9.80		.10	.25		10.15	29	
40.	LORAIN, OHIO	43.45	.90	.50			44.85	113	9
41.	COLLINWOOD, OHIO	92.50	1.10				93.60	255	11
42.	MAPLE HEIGHTS, O.	15.00					15.00	39	
43.	MILWAUKEE, WIS.	40.55	2.50				43.05	106	25
45.	PORTLAND, ORE.	24.90	.10	.10			25.10	64	1
46.	ST. LOUIS, MO.	11.70	.10				11.80	32	1
47.	GARFIELD HEIGHTS, O.	50.15	2.40				52.55	133	24
48.	BUHL, MINN.	6.90	.10				7.00	19	1
49.	NOBLE, OHIO	30.50	1.10	.20			31.80	82	11
50.	CLEVELAND, OHIO	73.10	3.00				76.10	92	19**
51.	KENMORE, OHIO	13.50	.40				13.90	30	4
52.	KITZVILLE, MINN.	16.60	.20				16.80	41	2
53.	BROOKLYN, OHIO	15.95	.50				16.45	42	5
54.	WARREN, OHIO	28.65	2.20				30.85	76	22
55.	GIRARD, OHIO	30.25	1.00				31.25	80	10
56.	HIBBING, MINN.	42.60	.80				43.40	116	8
57.	NILES, OHIO	24.55	2.00				26.55	63	20
59.	BURGETTSTOWN, PA.	12.70	.50				13.20	32	5
61.	BRADDOCK, PA.	31.90	2.20				34.10	42	11**
62.	CONNEAUT, OHIO	8.65		.10			8.75	25	
63.	DENVER, COLO.	33.90	2.40	.30			36.60	89	25
64.	KANSAS CITY, KANS.	21.00	2.30				23.30	61	23
65.	VIRGINIA, MINN.	27.40	1.90				29.30	74	20
66.	CANON CITY, COLO.	18.80	1.00				19.80	48	10
67.	BESSEMER, PA.	33.95	.70	.20			34.85	80	7
68.	FAIRPORT HARBOR, O.	14.50					14.50	30	
70.	WEST ALIQUIPPA, PA.	6.00	.20	.20			6.40	15	2
71.	STRABANE, PA.	47.20	.20				47.40	117	2
72.	PULLMAN, ILL.	19.95	1.00				20.95	52	10
73.	WARRENSVILLE, OHIO	22.75	.40				23.15	65	4
74.	AMBRIDGE, PA.	27.90	.40				28.30	59	4
77.	N. S. PITTSBURGH, PA.	22.15	.90				23.05	64	9

Štev.	Dohodki: Podružnica	Mesečnina		Družabne In			Štev. Članic	
		Redni	Mladinski	"Zarja"	Članice	Razno	Skupaj	Redni Mladinski
78.	LEADVILLE, COLO.						46	19
79.	ENUMCLAW, WASH.	17.85	2.40	.80		21.05	46	24
80.	MOON RUN, PA.	12.95				12.95	32	
81.	KEEWATIN, MINN.	13.65	.10			13.75	39	1
83.	CROSBY, MINN.	8.65		.20		8.85	24	
84.	NEW YORK, N. Y.	31.60		.70		32.30	87	
85.	DePUE, ILL.	13.00	.30	.10		13.40	35	4
86.	NASHWAUK, MINN.	7.00		2.00		9.00	10	**
88.	JOHNSTOWN, PA.	30.50	2.90	.60		34.00	75	30
89.	OGLESBY, ILL.	29.05	1.60	.20		30.85	83	16
90.	BRIDGEVILLE, PA.	23.00	.60	.20		23.80	65	6
91.	VERONA, PA.	18.45	.60			19.05	41	6
92.	CRESTED BUTTE, COLO.	16.00				16.00	35	
93.	BROOKLYN, N. Y.	35.55	.70	.30		36.55	93	7
94.	CANTON, OHIO						21	21
95.	SOUTH CHICAGO, ILL.	71.00	4.50		.50	76.00	170	45
96.	UNIVERSAL, PA.	23.35	.30	.50		24.15	56	5
97.	CAIRNBROOK, PA.	13.35	.60			13.95	31	6
99.	ELMHURST, ILL.	10.50				10.50	25	
102.	WILLARD, WIS.	7.70				7.70	11	**
104.	JOHNSTOWN, PA.	12.60		.10		12.70	36	
105.	DETROIT, MICH.	4.55	.20	.30		5.05	14	2
106.	MEADOWLANDS, PA.	10.25		.60		10.85	20	

Skupaj \$4,008.30 180.30 11.30 2.85 \$4,202.75 10364 1835

Vrnjen ček št. 5196 10

Obresti od: Unity Building and Loan Ass'n. \$75.00

Farm and Home Savings and Loan Ass'n 62.50

State of North Dakota bondov 75.00 212.50

Skupni dohodki \$4,415.35

*Asesment za avgust in september.

**Asesment za julij in avgust.

STROŠKI:

Za umrlo Mary Padjan, podr. št. 8, Steelton, Pa.	\$ 100.00
Za umrlo Mary Skufca, podr. št. 15, Cleveland, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Frances Gombac, podr. št. 20, Joliet, Ill.	\$ 100.00
Za umrlo Anna Vlahovich, podr. št. 20, Joliet, Ill.	\$ 100.00
Za umrlo Jennie Glowski, podr. št. 38, Chisholm, Minn.	\$ 100.00
Za umrlo Anna Zgong, podr. št. 40, Lorain, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Mary Dolsak, podr. št. 41, Cleveland, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Amalia Hrovat, podr. št. 42, Maple Heights, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Mary Adler, podr. št. 47, Garfield Heights, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Frances Vogrin, podr. št. 77, N.S. Pittsburgh, Pa.	\$ 100.00
Za umrlo Mary Derganc, podr. št. 84, New York, New York	\$ 100.00

Bohemian Benedictine Press:

Za tiskanje in razpošiljanje "Zarje" — \$875.00; za poština in delo pri spremembi naslovov — \$68.80 943.80

Skupni mesečne plače — \$725.00; davki odšteti \$65.95 ..... 659.05

Najemnina za urade 27.00

Poština, ekspres, telegrami, telefon in razne uradne potrebščine 66.02

Maša za Zvezin Dan v Minnesoti 5.00

Dar ustanoviteljici podr. št. 105, Detroit, Mich. 5.00

Skupni stroški \$2,805.87

Balance August 1, 1949 — V blagajni 1. avgusta 1949 ..... \$239,185.47

Dohodki v Avgustu — August income 4,415.35

Skupaj — Total \$243,600.82

Stroški v Avgustu — August disbursements 2,805.87

Ostalo v blagajni 31. avgusta — Balance in treasury August 31, 1949 ..... \$240,794.95

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

**Ali ste pridobili novo članico za Mladinski Oddelek?
ČE NISTE, POTEM STORITE TO GOTOVNO TA MESEC! Od 1 leta do 18
je mesečnina samo deset centov za mesec. Dobili boste lepo nagrado,
če vpišete tri nove članice!**

Naročite si
BARAGOVE KNJIGE
ZA LETO 1950

Knjige so sledeče:

- 1. "BARAGOVA PRATIKA" za leto 1950 in**
- 2. "AMERIŠKE SLOVENSKE VEČERNICE" za leto 1950,**

ali druga knjiga Baragove Knjižnice.

Obe knjigi sta zelo zanimivi. Pratika je polna koristnih obvestil za vsakega Slovence in Slovenko. Zanimiva je črtica izpod peresa Ivana Baloha: "KAKO SO V SV. KRIŽU ŠKOFA SPREJELI?" To črtico bodo z zanimanjem brali vsi Dolenjci in sploh vsak Slovenec.

"AMERIŠKE SLOVENSKE VEČERNICE" pa imajo zanimivo daljšo povest "IZGUBLJENI ROD", ki je sama mnogo več vredna, kakor pa je cena obema knjigama. Zanimiva je tudi črtica: "CLEVELANDČAN NA OBISKU V DOMOVINI". Mnogo čujemo o starem kraju. Ta črtica poda o tem jasno sliko.

Obe knjigi staneta s poštnino vred **\$1.50**

Vsaka posamez pa 80 centov.

Naročnino je poslati v poštnem Money Odru, ali bančnem čeku, na naslov:

BARAGOVA PRATIKA

1857 West 21st Place

Chicago 8, Illinois

GRAHAM FUNERAL HOME

Phone Eveleth 47 Virginia 46

Adams Avenue

Eveleth, Minnesota

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY COMPANY**

A Service to Fit Every Budget

1727-31 W. 21st Street

CAnal 6-7172-73

CHICAGO

SAMO ENO NAVODILO

o zdravju, materinstvu, gospodinjstvu itd., vam lahko koristi več, kot stane celoletna naročnina za NOVI SVET. Poleg tega Novi Svet prima podučilive članke, lepe povesti, pesmi, zgodovino Slovencev v Ameriki itd. Pošljite naročnino \$3.00 še danes na naslov:

NOVI SVET

1845 West Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Ako omenite oglas v "Zarji" dobite lepo povest "Ena božjih ovetk" kot nagrada popolnoma brezplačno.

**JOS. ZELE & SONS
FUNERAL DIRECTORS**

Invalid Car Service

6502 ST. CLAIR AVE. 452 EAST 152nd ST.
Endicott 0583 IVanhoe 3118
Cleveland, Ohio.

R. JERIN & SONS

HOME OF CHOICE MEATS & GROCERIES

1952 W. 22nd Place Phone Virginia 6689
Chicago 8, Illinois

za simpatično postrežbo se obrnite na

Zakrajšek Funeral Home, Inc.

6016 St. Clair Avenue. Cleveland 3, Ohio

LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD
Invalid Car Service. Postrežba noč i dan.
Avtomobile zo vse prilike. Tel. Endicott 3112.

DR. FRANK T. GRILL
PHYSICIAN and SURGEON

Office 1858 W. Cermak Rd., Phone Canal 4955
Chicago 8, Illinois

JOHN ZELEZNİKAR and SONS
COAL & OIL

2045 W. 23rd St. Phone VIR. 7-6891
Chicago 8, Illinois

NOVIELLI MEMORIALS

Nick Novelli, Prop.

- Markers ● Monuments
- Mausoleums

You will enjoy seeing our beautiful granite memorial values and will always find a pleasant welcome here

412 S. Chicago St., Joliet Illinois DIAL 9876

GEREND'S FUNERAL HOME

Phone 7012

SHEBOYGAN, WISCONSIN

Bolezen nesreča smrt

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče ubraniti.
Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak prizadet.
Če hočeš dobro sebi in drugim, pristopi v

**KRANJSKO-SLOVENSKO
KATOLIŠKO JEDNOTO**

*Najstarejša slovenska podpora
organizacija v Ameriki*

Posluje že 55 let

Članstvo: 41,500 Premoženje: nad \$7,500,000.00

Sprejema moške in ženske od 18. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta
pod svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa píšite na:

GLAVNI URAD

351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

DR. MARGARET GUSTAFSON

75 Scott St.
Joliet, Illinois

EYES EXAMINED
GLASSES FITTED
LENS DUPLICATED

DR. GUSTAFSON,
Slovenian Optometrist.

I speak Slovenian and will give good service. Feel free to come in to talk with me about your eyes at any time.

ZEFTRAN FUNERAL HOME

Elizabeth Zefran, Registered Embalmer
Louis Zefran — Funeral Director

1941 W. Cermak Rd. Phone Virginia 6688
Chicago, Illinois

Ermenc Funeral Home

5325 W. Greenfield Ave. Phone Evergreen 3-5060
Milwaukee, Wisconsin

A. Grdina & Sons

ZA POHITVO IN ZA POGREBE

Za vesele in začestne dneve

Nad 46 let že obratujemo naše podjetje v zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz da je podjetje in — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja;
prihranili si boste denar in dobili stoprocentno postrežbo.

Tel.: HENDERSON 2088 Cleveland 3, Ohio.

Podružnica: 15301-07 Waterloo Rd.

Tel.: KEMORE 1238 Cleveland 10, Ohio.

Pogrebni zavod: 1053 E. 62nd Street.

Tel.: HENDERSON 2088 Cleveland 3, Ohio.